

Årsredovisning 2007

Årsredovisning 2007

© 2008 Räddningsverket, Karlstad

Utgivningsår 2008

Beställningsnummer I99-170/08

ISBN 978-91-7253-382-0

Foto Räddningsverket

Per Westergård

Årsredovisning 2007

Innehållsförteckning

Förord.....	4
Samlad översikt.....	6
Verksamhetsgren Räddningsinsatser	10
Verksamhetsgren Olycksförebyggande verksamhet	16
Verksamhetsgren Risk- och säkerhetsutbildning	26
Verksamhetsgren Tillsyn	32
Verksamhetsgren Internationella räddningsinsatser samt förtroendeskapande verksamhet	38
Verksamhetsgren Krisberedskapsförmåga	44
Verksamhetsgren Försvarsförmåga	48
Verksamhetsgren Internationella bistånds- och räddningsinsatser	52
Särskild återrapportering	62
Finansiell redovisning	74

Förord

Verksamheten vid Räddningsverket under 2007 har genomförts med bra resultat. Vi har uppnått dels de mål vi själva satte upp i planeringen för 2007, dels de uppgifter som uppdragsgivarna gett oss. Den verksamhet vi bedrivit har skapat goda förutsättningar för arbetet 2008, med det övergripande syftet att bidra till ett säkrare samhälle. Vi har nått det goda resultatet samtidigt som flera interna och externa utredningar gjorts som del av den politiska processen om vår framtid.

Jag tycker att detta med all önskvärd tydlighet visar att medarbetarna på Räddningsverket har en imponerande styrka och drivkraft även om oron för framtiden är en del av vardagen. Det är egenskaper som vi kommer att ha stor glädje av under 2008 och i den nya myndigheten från den 1 januari 2009.

Den operativa verksamheten har under 2007 utvecklats ytterligare. De internationella insatserna ligger på minst samma nivå som tidigare. Vår förmåga att samverka och stödja den operativa verksamheten kommer stärkas ytterligare 2008 genom att vi under året utvecklat verkets beredskapsfunktion. Denna utvidgade beredskapsfunktion benämns Räddningsverket 24/7.

I början av nästa år kommer vi att stärka vår förmåga på dessa områden. Räddningsverket 24/7 kommer att ha hög beredskap dygnet runt, veckans alla dagar. Uppgiften är att utveckla och samordna verkets alla beredskapsfunktioner samtidigt som den utgör verkets kontaktpunkt för operativa frågor, nationella och internationella.

För att stärka vår beredskap och samtidigt rationalisera förrådsverksamheten koncentrerar vi materielhanteringen till Kristinehamn. Detta gäller såväl materielen för nationellt som för internationellt bruk. Jag är övertygad om att en samlad materielhantering ger bättre förutsättningar att leva upp till omvärldens förväntningar på snabba och effektiva insatser.

Vi har kunnat konstatera att kvaliteten har höjts i de kommunala handlingsprogram som antagits för innevarande mandatperiod. Men eftersom lagen om skydd mot olyckor i vissa stycken inneburit en stor omställning för kommunerna har vi stärkt vårt stöd till kommunerna.

RIB, Räddningsverkets integrerade beslutsstöd, har under året utvecklats i en ny version för att bli mera användarvänlig. Revisionen bygger i hög grad på de

synpunkter som lämnats av användarna.

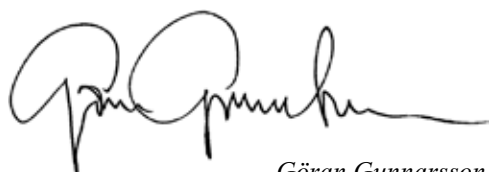
Som ett led i den tioårsplan som FN antagit om att göra världen säkrare mot naturolyckor har Sverige genom Räddningsverket etablerat en nationell plattform för naturolyckor. Ett 15-tal myndigheter och organisationer står bakom denna plattform som har till uppgift att samordna de åtgärder som olika ansvariga myndigheter vidtar för att förebygga och lindra konsekvenserna av inträffade naturolyckor.

Rådet för barnsäkerhet beslutade under hösten att anta ett program för det myndighetsgemensamma barnsäkerhetsarbetet. Detta inriktningsdokument ska ligga till grund för att skapa en nationell plan för barnsäkerhetsarbetet i Sverige.

Under året har Räddningsverket utvecklat den tvååriga utbildningen i skydd mot olyckor (SMO). Från och med vårterminen 2008 kan den utbildningen bedrivas på distans. Utbildningen har samma innehåll och kursmål som den SMO-utbildning vi erbjuder på våra skolor. Vi tror att denna lösning ska öppna möjligheterna för målgrupper som annars skulle ha svårt att gå utbildningen av rent praktiska skäl.

Antalet omkomna i bränder ökade under året. Många av dessa bränder orsakas av cigarettökning. Räddningsverket har i flera år som ordförande i EU Fire Safety Network drivit frågan om självslocknande cigaretter. Vi nådde en framgång när EU-kommissionen i november beslutade att utarbeta en standard med krav på att endast självslocknande cigaretter får säljas från 2010.

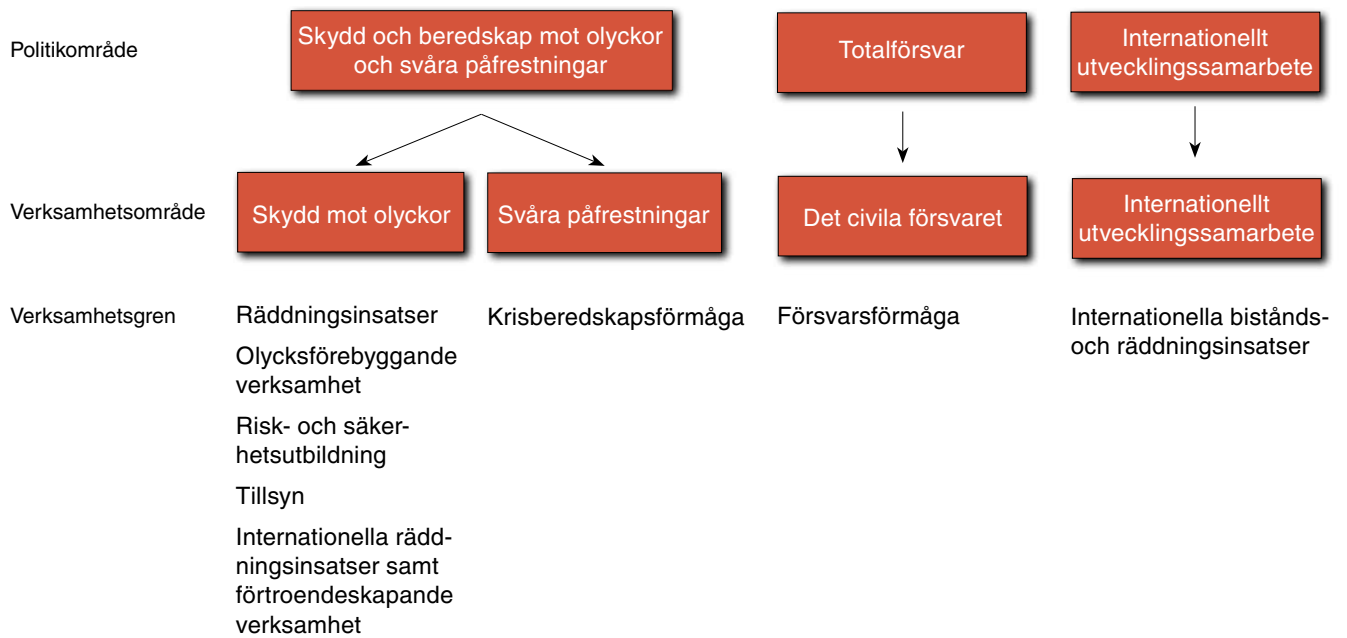
Den nya myndigheten mot olyckor och kriser börjar sin verksamhet vid årsskiftet 2008/2009. Det innebär att vi har ansvar för att genomföra planerad verksamhet under hela 2008. Självklart står vi inför en rad utmaningar, som jag är säker på att vi kommer att anta lika ambitiöst och framgångsrikt som tidigare. Vi har gjort ett bra jobb och vi står väl rustade.

Göran Gunnarsson

Samlad översikt

Verksamhetsindelning

Ekonomi och verksamhetsindelning

Räddningsverkets verksamhet tillhör **tre politikområden**: *Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar*, *Totalförsvaret* samt *Internationellt utvecklingssamarbete*. **Politikområdet Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar** indelas i **verksamhetsområdena Skydd mot olyckor** samt *Svåra påfrestningar*. Inom *Svåra påfrestningar* har verket engagemang i **verksamhetsgrenen Krisberedskapsförmåga**. Inom *Skydd mot olyckor* finns **fem verksamhetsgrenar**: *Räddningsinsatser*, *Olycksförebyggande verksamhet*, *Risk- och säkerhetsutbildning*, *Tillsyn* och *Internationella räddningsinsatser samt förtroendeskapande verksamhet*. Inom politikområdet *Totalförsvaret* finns **verksamhetsområdet Det civila försvaret**, där verket har engagemang i **verksamhetsgrenen Försvarsförmåga**. Inom **politikområdet Internationellt utvecklingssamarbete** finns **verksamhetsområdet Internationellt utvecklingssamarbete** med **verksamhetsgrenen Internationella bistånds- och räddningsinsatser**.

Till och med 2006 indelades **verksamhetsområdena Det civila försvaret** och *Svåra påfrestningar* i **vardera två verksamhetsgrenar** motsvarande samverkansområdena Spridning av allvarliga smittämnen, giftiga kemikalier och radioaktiva ämnen samt Skydd, undsättning och vård. Den förändring som skett 2007, i och med de nya verksamhetsgrenarna Krisberedskapsförmåga och Försvarsförmåga, innebär ingen förändring av verksamheten och dess finansiering jämfört med tidigare.

Räddningsverket tilldelades under året mer medel under anslag 7:3 Ersättning för räddningstjänst m.m. då verket även under 2007 utbetalat ersättningar till kommunerna för räddningstjänståtgärder under föregående verksamhetsår. Antalet ersättningsberättigade händelser under 2007 blev dock inte så stort och så kostsamma som befarat varför verket inte behövde använda hela det utökade utrymmet.

Verksamheten under 2007 har i stort följt plan och inte påverkats på något avgörande sätt av kommande organisationsförändringar med anledning av vårens proposition kring bildandet av en ny myndighet mot olyckor och kriser. Räddningsverket har också förbrukat en del av anslagssparandet från 2006 under förvaltningsanslaget, 7:41 Skydd mot olyckor, för genomförandet av verksamheten.

Räddningsverkets internationella insatser har genererat ett överskott som också står för större delen av det anslagssparande som uppstått inom anslag 8:1.4

Biståndsverksamhet. Detta överskott är framöver avsett att användas för återanskaffning av materiel till verkets internationella beredskap.

Under 2007 har arbetet med att skapa långsiktig balans i den avgiftsfinansierade verksamheten Konferens- och internattjänster visat tydligt resultat. För 2007 visar verksamheten ett årsresultat i form av ett överskott på 5 669 tkr. Detta överskott, tillsammans med de andra avgiftsfinansierade verksamheternas resultat 2007, har bidragit till att det totala ackumulerade underskottet nu endast är 579 tkr.

Redovisning av genomförd verksamhet

På följande sidor redovisas genomförd verksamhet enligt regleringsbrevets mål och återrapporteringskrav per verksamhetsgren. I avsnittet Särskild återrapportering ingår regleringsbrevets övriga mål och återrapporteringskrav samt återrapportering av vissa generella krav i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Kostnader och intäkter, inklusive verksgemensamma kostnader och intäkter, redovisas i tabellform under respektive verksamhetsgren. Redogörelsen för respektive verksamhetsgren avslutas med en kommentar till måluppfyllelsen. De verksgemensamma kostnaderna har fördelats till respektive verksamhetsgren i proportion till dess andel av de totala kostnaderna. Motsvarande gäller för de verksgemensamma intäkterna. Med anledning av de nya verksamhetsgrenarna Krisberedskapsförmåga och Försvarsförmåga har jämförelsetalen för 2005 och 2006 räknats om avseende denna verksamhet.

Kostnad och intäkt per verksamhetsgren

	2007		2006		2005	
	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Verksamhetsområde Skydd mot olyckor						
Räddningsinsatser	8 002	143 130	5 763	146 097	4 565	131 167
Olycksförebyggande verksamhet	11 745	205 102	8 370	196 038	9 855	189 193
Risk- och säkerhetsutbildning	77 115	337 650	81 756	375 111	71 420	358 110
Tillsyn	344	21 278	232	20 016	109	19 281
Internationella räddningsinsatser m.m.	22 921	38 978	29 141	51 481	22 313	27 878
Verksamhetsområde Svåra påfrestningar						
Krisberedskapsförmåga	192 332	247 686	194 249	256 477	152 526	208 805
Verksamhetsområde Det civila försvaret						
Försvarsförmåga	41 074	56 031	33 077	56 209	92 198	170 050
Verksamhetsområde Internationellt utvecklingssamarbete						
Internationella bistånds- och räddningsinsatser	148 976	294 897	127 296	227 063	197 823	283 520
Summa	502 509	1 344 752	479 884	1 328 492	550 809	1 388 004

*(Belopp i tkr)**Kommentar till tabellen*

Vid fördelningen av de verksgemensamma kostnaderna per verksamhetsgren i årsredovisningen 2006 räknades resultatområdena med i utfallet vid fördelningen, vilket inte borde ha skett, eftersom resultatområdena bär sin egen andel av de verksgemensamma kostnaderna. Detta har korrigerats i årsredovisningen 2007. Från och med 2006 redovisas NCO i sin helhet under olycksförebyggande verksamhet. Som en följd av detta redovisas från och med 2007 även statistikverksamheten under olycksförebyggande verksamhet. Verksamhetsgrenarna under verksamhetsområdena Det civila försvaret och Svåra påfrestningar motsvarade till och med 2006 samverkansområdena Spridning av allvarliga smittämnen, giftiga kemikalier mm samt Skydd, undsättning och vård. Från och med 2007 är verksamhetsgrenen under Svåra påfrestningar istället Krisberedskapsförmåga och verksamhetsgre-

nen under Det civila försvaret är Försvarsförmåga. Förändringen i verksamhetsgrenarna innebär att den verksamhet som tidigare delades upp på två verksamhetsgrenar under respektive verksamhetsområde nu redovisas under en gren. Tjänsteexporten redovisas från och med 2007 under verksamhetsgrenen Internationella räddningsinsatser mm (tidigare låg den under Internationella bistånds- och räddningsinsatser). Alla ovanstående förändringar har medfört att jämförelsevärdena för 2005 och 2006 har räknats om.

Kostnad per verksamhetsgren motsvaras i resultaträkningen av summa verksamhetens kostnader och lämnade bidrag. Intäkt per verksamhetsgren motsvaras i resultaträkningen av summa verksamhetens intäkter (exklusive intäkt av anslag), saldo uppbördsverksamhet, medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag och övriga erhållna medel för finansiering av bidrag.

Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor

Mål för verksamhetsområdet Skydd mot olyckor

Målet är att skydda kvinnors, mäns och barns liv, säkerhet och hälsa mot olyckor samt att förhindra eller begränsa skador på egendom och miljö.

Den verksamhet som bedrivs för att uppfylla målet för verksamhetsområdet redovisas under verksamhetsgrenarna Räddningsinsatser, Olycksförebyggande verksamhet, Risk- och säkerhetsutbildning, Tillsyn och Internationella räddningsinsatser samt förtroendeskapande verksamhet.

Det är de ofta förekommande olyckorna och de mindre allvarliga händelserna som är utgångspunkten i verkets förebyggande, förhindrande och skadeavhjälpande arbete. De åtgärder som vidtas ligger till grund för hur väl svåra olyckor, en extraordinär händelse eller en svår påfrestning kan förebyggas och hanteras.

Den expertkunskap Räddningsverket besitter är ett av de viktigaste medlen för att nå målet. Denna kunskap förmedlas dels genom omfattande information, dels genom utbildning vid Räddningsverkets skolor.

Vid sidan av information och utbildning bidrar verket också genom rådgivning och utveckling till att nå verksamhetsområdets mål.

Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

Mål för verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

Målet är att minska risken för och konsekvenserna av svåra påfrestningar på samhället i fred. Om en sådan påfrestning skulle inträffa skall kvinnors, mäns och barns liv, personliga säkerhet och hälsa tryggas samt skador på egendom eller i miljö hindras eller begränsas.

Räddningsverkets verksamhet inom området Svåra påfrestningar bedrivs inom verksamhetsgrenen Kris-

beredskapsförmåga, vilket finansieras med medel från Krisberedskapsmyndigheten (KBM). Många av de åtgärder som vidtas inom verksamhetsområdet Skydd mot olyckor har även stor betydelse för förmågan att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred.

Omställningen av verkets materiella beredskap för att på ett bättre sätt komplettera kommunernas hantering av extraordinära händelser, kommer att bidra till att samhället blir bättre på att hantera svåra påfrestningar i fred.

Det är långt kvar innan målet för verksamhetsområdet kan sägas vara uppnått för alla olika typer av svåra påfrestningar som kan inträffa. De åtgärder som har vidtagits och de ytterligare åtgärder som kommer att vidtas för att förbättra samhällets förmåga, bidrar till att successivt förbättra förmågan att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred. Det gäller dels för att kunna möta konsekvenserna av de klimatförändringar som bl.a. FN:s klimatpanel (Intergovernmental Panel on Climate Change) har tagit upp i ett flertal rapporter, dels för att kunna hantera plötsligt uppkomna hot och händelser med farliga ämnen.

Verksamhetsområdet Det civila försvaret

Mål för verksamhetsområdet Det civila försvaret

Målet för verksamheten inom det civila försvaret är att värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.

Räddningsverkets verksamhet för det civila försvaret bedrivs inom verksamhetsgrenen Försvarsförmåga, vilket finansieras med medel från KBM.

De åtgärder som genomförs inom verksamhetsområdet Det civila försvaret omfattar främst åtgärder för att vidmakthålla skyddsrumbeståndet.

Verksamhetsgren

Räddningsinsatser

Mål

Målet är att bidra till att konsekvenser av olyckor minimeras genom att samhället har förmåga att bedriva effektiva räddningsinsatser.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa:

- vilka åtgärder som vidtagits för att stödja och utveckla räddningstjänstens förmåga att inom godtagbar tid effektivt genomföra räddningsinsatser.

- vilka åtgärder som vidtagits för att stödja kommunerna så att antalet anställda kvinnor och personer med annan etnisk bakgrund ökar i räddningstjänsten.

Verksamhetsgrenen Räddningsinsatser avser åtgärder som enskilda, ägare/innehavare och räddningstjänsten genomför för att hindra och begränsa skador efter en olycka.

Räddningsverket stödjer framför allt den kommunala räddningstjänsten genom forskning om och utveckling av metoder, teknik och taktik samt ledning och organisation vid räddningsinsatser.

Förmedling av ny kunskap sker i stor utsträckning via Räddningsverkets skolor. Forsknings- och utvecklingsresultaten presenteras i form av rapporter, läromedel och nya kurser.

Vidtagna åtgärder för att stödja och utveckla räddningstjänstens förmåga

Ledning och samordning

Med utgångspunkt i den ledningsutveckling som Räddningsverket bedrivit under senare år och som under 2005 och 2006 bland annat resulterat i böckerna *Taktik, ledning, ledarskap* och *Ledning av räddningsinsatser i det komplexa samhället* har kompe-

tensutveckling genom ”Train the trainer-utbildning” genomförts. Målgrupp för utbildningen är främst representanter för kommunal räddningstjänst och lärare vid Räddningsverkets skolor.

Räddningscentralerna utgör stommen i de ledningssystem som den kommunala räddningstjänsten behöver för att kunna leda och samordna verksamheten och för att minska konsekvenserna av olyckor. Den kommunala räddningstjänstens operativa ledningsförmåga (och därmed också förmågan att inom godtagbar tid genomföra räddningsinsatser) har förbättrats genom färdigställandet av fyra räddningscentraler.

Planering och utformning av beredskap för effektiv räddningsinsats

Nära 40 procent av räddningstjänstens utryckningar föranleds av automatlarm som beror på annat än brand. Mot den bakgrunden har rapporten *Automatiska brandlarm: Hur bör räddningstjänsten agera?* utarbetats. Rapporten belyser den samhällsekonomiska nyttan av att räddningstjänsten rycker ut vid automatiska brandlarm. I rapporten dras slutsatsen att en ändring av räddningstjänstens arbetssätt inte är lönsam. Samhällskostnaden av att komma fram senare till objektet, i de fall det verkligen brinner, är så stor att endast en marginell försening krävs för att förändringen ska bli olönsam. Det innebär att räddningstjänsten bör behandla inkomna larm från automatiska brandlarm som om de vore bekräftade bränder.

I syfte att förbättra den kommunala räddningstjänstens förmåga att planera sin beredskap för räddningsinsatser har verket fortsatt arbetet med att utveckla ett datorbaserat verktyg för optimering och utvärdering av räddningsresursers geografiska placering. En prototyp har nu tagits fram.

Metod- och taktikutveckling

För att snabbt kunna påbörja effektiva räddningsinsatser vid brandsituationer, trafikolyckor, vattenlivräddning och IVPA (i väntan på ambulans), pågår ett flerårigt projekt med att utveckla taktik, teknik och metod för en s.k. offensiv enhet. Enheten utgörs av ett mindre fordon, bemannat med två personer för en snabb första insats.

Tre fordon anpassade för att kunna ingå i offensiv enhet har producerats utifrån de erfarenheter som kommit fram i projektet. Fordonen ska användas inom utbildningen vid Räddningsverkets skolor med start 2008.

Arbetet med att effektivisera insatser vid busskrascher har efter avslutad metodutveckling gått in i en utbildningsfas. Ca 100 instruktörer från räddningstjänsten och ambulansverksamheten har utbildats i insatsmetodik och -taktik.

Räddningsinsatser genomförs ofta under förhållanden som kan medföra risker för insatspersonalen. Räddningsverket har medverkat i revideringen av Arbetsmiljöverkets föreskrift för Rök- och kemdykning (AFS 2007:7) som nu är beslutad och träder i kraft i april 2008.

Räddningsverkets integrerade beslutsstöd (RIB)

Beslutsstödet RIB har under året utvecklats i en ny version – RIB XM. I förberedelse- och utvecklingsarbetet har stor vikt lagts vid användarnas synpunkter och systemet är idag mer användarvänligt. En ny del av beslutsstödet har utvecklats i syfte att stödja insatsledare på skadeplats med dokumentation av händelser och lägesbild.

Ny spridningsmodell

Det gamla programmet för spridningsberäkning av gaser har omarbetats i en ny version. Den nya versionen är utvecklad i en modern utvecklingsmiljö, bland de största förbättringarna märks möjligheten för alla användare att projicera spridningsresultatet på en kartbild samt hämta lokala väderdata från SMHI. Programmet blev färdigt för acceptanstest i början av december och skickades ut till några i förväg utvalda kommuner för slutanvändartester.

Bekämpning av skogsbränder

Räddningsverkets regleringsbrev kompletterades i april med beslutet att ”Statens Räddningsverk skall säkerställa att det i tillräcklig utsträckning genomförs skogsbrandflyg i landet”. Beslutet innebär att alla länsstyrelser har rätt att söka statliga medel för att bedriva skogsbrandbevakning med flyg. Verket har under 2007 bekostat skogsbrandflyg till en kostnad av 2 021 tkr.

Räddningsverket har också lämnat materiellt stöd till två kommuner i samband med räddningsinsatser vid skogsbränder till en kostnad av 290 tkr.

Stöd till räddningstjänster vid översvämning

Under 2007 har Räddningsverket lämnat materiellt stöd till 17 kommuner vid översvämningar till en kostnad av 7 778 tkr.

Kärnenergiberedskapen

Räddningsverket har som uppgift att samordna kärnenergiberedskapen samt förbättra varningssystemen runt kärnkraftverken, så att förmågan att begränsa konsekvenserna av kärnenergiolyckor är god.

Riksrevisionen har under året redovisat en rapport, *Beredskapen för kärnkraftsolycka (RiR 2007:4)*, i vilken de pekar på brister i kärnenergiberedskapen. Bland annat påpekas att myndigheternas förmåga att hantera de långsiktiga konsekvenserna av en olycka är mycket bristfällig. För att åtgärda bristerna, och utveckla kärnenergiberedskapen, har arbete pågått under året med att utarbeta en inriktning för beredskapen för nukleära och radiologiska nödsituationer inför 2015. Arbetet som avslutas under 2008 sker i samverkan med övriga myndigheter inom kärnenergiberedskapen.

Räddningsverket har gett ut allmänna råd om sanering efter kärnteknisk olycka (SRVFS 2007:4) och handboken *Sanering av radioaktiva ämnen : planeringsstöd för länsstyrelser inför en kärnteknisk olycka*.

Under året har ett antal utbildningar genomförts för kärnkraftlänens beredskapsorganisation. Vidare har kommunal personal vid räddningstjänst och miljö och hälsa utbildats i handhavandet av indikeringsinstrumentet SRV2000 som mäter strålning vid olika typer av händelser med farliga ämnen.

Beredskap mot utsläpp av farliga kemikalier

Till stöd för räddningsinsatser upprätthåller och vidareutvecklar Räddningsverket ett system med personer med särskild kompetens som kemkoordinatorer vid sex miljöskyddsdepåer.

Genom ett samverkansavtal med Kemikontoret (den svenska kemiindustrins branschorganisation) och Räddningsverket kan kommunerna få tillgång till experter och resurser från näringslivet. Avtalet innebär att kommunala räddningsledare kan få expertstöd och resurser vid händelser med syror, baser och andra speciella ämnen. Utbildning av personer inom räddningstjänst, sjukvård, polis och industri har genomförts under året i enlighet med samverkansavtalet.

Vidareutveckling av databasen farliga ämnen i beslutsstödet RIB XM har genomförts och fortsatt arbete har pågått med sjukvårdsinformation i RIB (SIRIB).

Vidtagna åtgärder för ökad jämställdhet och mångfald i räddningstjänsten

En handbok om jämställdhet i räddningstjänsten *Bära slang som en man* har publicerats under året. Räddningsverket har deltagit i ett EU-projekt där man tagit fram utbildningsmaterial om mångfald.

Räddningsverket ger ekonomiskt stöd i syfte att stimulera kommunerna till åtgärder som ökar andelen kvinnor och personer med annan etnisk bakgrund i räddningstjänsten.

Antalet kvinnor inom svensk räddningstjänst är fortfarande lågt:

Andel kvinnor i operativ räddningstjänst

Anställda	2007-01-01	2006-01-01
<i>Heltid</i>		
Män	5 284	5 135
Kvinnor	56	30
Totalt	5 340	5 165
Andel kvinnor	1,0 %	0,6 %
<i>Deltid</i>		
Män	10 226	10 588
Kvinnor	306	264
Totalt	10 532	10 852
Andel kvinnor	2,9 %	2,4 %

(Statistik för 2007 färdigställs under våren 2008)

Ersättningsärenden

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa de utbetalningar till kommuner som sker enligt 7 kap. 2-3 §§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor med angivande av ändamålet för respektive utbetalning.

Ersättning för räddningstjänstkostnader

Räddningsverket beslutar i ärenden om ersättning för räddningstjänstkostnader eller sanering vid utflöde av olja eller andra skadliga ämnen där kommuner ansökt om ersättning.

Beslut har fattats i 17 ärenden. Tre av dessa avsåg delbetalningar med anledning av att kommunen inkommit med kompletterande ansökningar och där huvuddelen av ersättningarna utbetalats under 2006. Utöver detta har tre ansökningar inkommit som är under utredning.

Ersättning för oljesanering

Under året har inga ersättningar för sanering efter oljeutsläpp utbetalats till kommunerna.

Räddningsverket har utbetalat 1 589 tkr till Kustbevakningen, för deras kostnader i samband med miljö-räddningstjänst till sjöss.

Under 2007 utbetald ersättning för räddningstjänstkostnader vid stora olyckor

Kommun och orsak	Ersättning, kronor	Kommun och orsak	Ersättning, kronor
Kalix Skogsbrand	614 054	Bjurholm Skogsbrand	104 310
Haparanda Skogsbrand	974 438	Ydre Skogsbrand	359 180
Tidaholm Skogsbrand	73 843	Valdemarsvik Översvämning	395 296
Överkalix Skogsbrand	224 896	Orsa Skogsbrand	91 379
Gnosjö Skogsbrand	1 744 010	Åsele Skogsbrand	162 856
Älmhult Skogsbrand	705 207	Strömsund Skogsbrand	487 764
Helsingborg Kemolycka	130 673	Eksjö Översvämning	1 564 094
Boden delbeslut 3 Skogsbrand	7 076 778	Boden delbeslut 4 Skogsbrand	4 967 594
Norberg Skogsbrand	171 245	Ödeshög Översvämning	1 404 096
		Summa	21 251 713

Oljeskadeskydd

Mål

Målet är att Statens räddningsverk skall bidra till kommunernas förmåga att bekämpa olja som kommer till land från utsläpp av olja till sjöss. I enlighet med berörda myndigheters plan för oljeskadeskyddet inför 2010 skall förmågan successivt höjas till att kunna bekämpa större utsläpp. Materiel för nationellt behov skall även kunna användas för att lämna stöd i händelse av större utsläpp av olja eller andra skadliga ämnen inom ramen för de internationella överenskommelser som Sverige ingått.

Åtterrapporering

Statens räddningsverk skall redovisa:

- *vidtagna åtgärder samt analys av hur åtgärderna bidragit till att nå målet för verksamhetsgrenen.*
- *en bedömning av Statens räddningsverks förmåga och brister vad gäller att lämna materiellt stöd till kommunerna,*
- *antal genomförda räddningstjänst och saneringsinsatser där Statens räddningsverk bidragit med materiel samt*
- *antal genomförda insatser där stöd lämnats eller tagits emot inom ramen för internationellt samarbete.*

Vidtagna åtgärder

Räddningsverkets huvudsakliga stöd till kommunerna sker genom den information som sammanställs i pärmen Kommunens oljeskydd. Syftet med informationen är att ge räddningstjänsten och miljökontoret i kommunen råd och anvisningar om bekämpning av såväl stora som små oljeutsläpp.

Oljeskyddspärmen, som aktualiseras med information på Räddningsverkets webbplats, har utökats med uppgifter om arbetsmiljö, hantering av oljeavfall (insamling mellanlagring, transport och slutbehandling),

metodik för uppföljning av oljeolyckor och vilket stöd som finns att få från Försvarsmakten.

Räddningsverket har medverkat vid oljeskyddsseminarier (för Hallands, Stockholms, Sörmlands län samt länen runt de stora sjöarna Vänern, Mälaren och Vättern) i samverkan med länsstyrelserna längs den svenska kusten. Syftet har bland annat varit att öka samverkan mellan kommuner och länsstyrelser vid hanteringen av stora oljepåslag.

En första utbildning för räddningsledare vid stora oljeutsläpp har genomförts vid Räddningsverkets skola i Revinge. Denna utbildning syftar bland annat till att öka räddningsledarens kunskap om att redan under den akuta räddningsinsatsen börja utnyttja nationella och internationella resurser och prioritera skyddet av känslig kust.

Räddningsverket har vidare deltagit i EU-projektet Baltic Master och inom projektets ram bland annat medverkat vid utarbetandet av lokala och regionala oljeskyddsplaner.

Åtgärdernas bidrag till att nå målet för verksamhetsgrenen

De åtgärder som beskrivs ovan har bidragit till

- aktuella oljeskyddsplaner för kommuner och regioner
- ökad samverkan mellan olika aktörer i kommunen, länet, Kustbevakningen med flera
- förståelse för nyttan med internationell hjälp
- ökat intresse för miljöatlas och prioritering av skyddsvärd kust
- ökat fokus på arbetsmiljöproblematiken för personal inom räddningstjänsten, sanerare, frivilliga m.fl
- förbättrad planering av mellanlagring, transport och slutförvaring av oljeavfall
- stärkt samarbete med Kustbevakningen vid sanering i strandzonen.

Materiellt stöd till kommunerna

Under året har enstaka mindre oljepåslag inträffat. I samband med dessa har personal från verkets oljeskyddsdepåer varit kommunerna behjälpliga med bl.a. utrustning vid några enstaka tillfällen. I dagsläget har Räddningsverket en god förmåga att stödja den lokalt och regionalt uppbyggda beredskapen vid mindre oljeutsläpp (≤ 5 000 ton olja). Den materiella beredskapen är inte tillräcklig för att kunna klara de stora utsläppen (10 000 ton olja). En successiv uppbyggnad sker för att det uppsatta målet ska kunna nås år 2010.

Genomförda insatser inom ramen för internationellt samarbete

Räddningsverket har efter begäran från Lettland bistått vid oljebekämpning i floden Daugava. Med kort varsel skickades ett Herculesplan med utrustning och personal från oljeskyddsförrådet i Karlskrona till Riga. Internationellt stöd till Sverige i samband med inträffade oljepåslag i kommunerna har inte varit aktuellt.

Ekonomi för verksamhetsgrenen

År	Intäkter	Kostnader
2007	8 002	143 130
2006	5 763	146 097
2005	4 565	131 167

(Belopp i tkr)

Kommentar

Räddningsinsatser

Begreppen *insatsförmåga* och *täckningsgrad* används för att bedöma räddningsinsatsers effektivitet. För att beredskapen för en räddningsinsats ska vara effektiv ska räddningstjänsten snabbt komma på plats (täckningsgrad) och dessutom kunna hantera de räddningsproblem som den ställs inför (insatsförmåga). För att en räddningsinsats ska kunna anses vara effektiv bör täckningsgrad och insatsförmåga vara optimerade ur kostnads/nyttoperspektiv.

För att utveckla kommunernas förmåga att bedriva effektiva räddningsinsatser kommer Räddningsverket att ta fram goda exempel på hur den kommunala räddningstjänsten kan organisera sin beredskap på ett mer flexibelt sätt. Exempelen kommer att tas fram genom evidensbaserat underlag, studier och i samarbete med kommunerna.

Verket kommer att fortsätta utvecklingen av ett planeringsverktyg som kommunerna kan använda som ett stöd för lokal bedömning av insatsförmåga och täckningsgrad.

Stora och omfattande räddningsinsatser ställer också stora krav på en väl fungerande samordning och samverkan mellan de berörda. Här har Räddningsverket sedan länge erbjudit ledningspersonal ett stöd genom utbildning och övning för samordning och samverkan vid räddningsinsatser (RSK, HRK, RÖ). Det fleråriga utvecklingsarbete som bedrivits inom detta område har nu resulterat i att ett nytt koncept utvecklats. I det ingår en utveckling av Regionala samverkanskurser och Regionala samverkansövningar. Centrala samverkanskurser (CSK) för olyckor och extraordinära händelser består av fyra olika kurser samt årliga samverkansseminarier. CSK är ett modulsystem där man väljer olika kurser utifrån den roll man har vid olyckshanteringen. Under 2008 kommer det framtagna stödet att provas och utvärderas.

Ett exempel på arbeten som Räddningsverket bedrivit i syfte att utveckla såväl insatsförmåga som flexibilitet är projektet Offensiv Enhet. Deltagande kommuner har här fått en resurs som arbetar inom hela kedjan från förebyggande till skadebegränsning. Processen med att tänka och att arbeta på detta sätt för att förbättra tryggheten och säkerheten i en kommun har kommit igång på bred front.

Under senare år har en rad svåra bussolyckor inträffat. Det är utgångspunkten för ett samverkansprojekt mellan Räddningsverket, Socialstyrelsen och Vägverket. Rönen och rekommendationerna till kommuner och landsting börjar nu ge effekt. Det går att se en förbättring av insats-

arbetet och av omhändertagandet av patienter.

För att bidra till att materiella förstärkningsresurser tillförs på ett sätt som stödjer genomförandet av effektiva räddningsinsatser har en anpassning av stödet genomförts. Dels genom nya proaktiva angreppssätt, dels genom att beredskapen kompletteras med privata lösningar.

Farliga ämnen

Kunskaper och färdigheter för såväl förebyggande som skadeavhjälpande åtgärder har ökat och befästs för berörda inblandade (räddningstjänst, polis, sjukvård). Effektivare räddningsinsatser kan bedrivas, vilket bidrar till att konsekvenserna av olyckor med farliga ämnen lindras och effekterna minskas.

Jämställdhet och mångfald

Den kunskap som byggts upp inom jämställdhetsarbetet i räddningstjänsten behöver integreras fullt ut i hela Räddningsverkets verksamhet gentemot kommunal räddningstjänst. Den kommunala räddningstjänsten har inte enhetliga och könsneutrala anställningskrav och tester vid rekrytering av brandmän. Räddningsverket avser att starta ett projekt tillsammans med företrädare för kommunal räddningstjänst i syfte att skapa förutsättningar för en jämställd rekrytering. Det behövs även insatser för att sprida kunskapen om såväl jämställdhets- som mångfaldsarbete till kommunal räddningstjänst och på så sätt stödja arbetet mot förändring av rådande värderingar och attityder.

Under det senaste året har flera incidenter inträffat där kommunal räddningstjänst och olika grupper i samhället varit inblandade (stenkastning m.m.). Räddningsverket menar här att erfarenheter behöver sammanställas och förståelseskapande, kommunikativa metoder utvecklas kring olika roller och förutsättningar. Vissa aktiviteter pågår, men mer behöver göras. I detta sammanhang behövs även en vidare diskussion om brandmannens framtida yrkesroll och vilka krav som kommer att ställas på den enskilde brandmannen i framtiden.

Oljeskadeskydd

Materielinnehavet för strandskyddet ökas successivt och en dimensionering för den strandnära oljebekämpningen arbetas fram gemensamt med Kustbevakningen. Här planeras också för gemensamma övningar som ska stärka det nationella oljeskyddet ytterligare. Målet att kunna bekämpa ett utsläpp om 10 000 ton olja år 2010 bedöms som möjligt att nå.

Verksamhetsgren

Olycksförebyggande verksamhet

Mål

Målet är att bidra till att minska antalet olyckor och att minimera konsekvenserna av olyckor för människors liv, hälsa samt för miljö och egendom, genom att utveckla och stödja det förebyggande arbetet inom området.

Statens räddningsverk skall stimulera ett brett samhällsinriktat säkerhetsarbete genom främjande av den enskilda människans förmåga att förebygga olyckor och att hantera olyckor som inträffar.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa:

- *det förebyggande arbetet samt en bedömning av hur åtgärderna bidragit till att uppnå målet för verksamhetsgrenen,*
- *erfarenheterna av genomförandet av lagen om skydd mot olyckor samt ändringar i Sevesolagstiftningen,*
- *vilka insatser som vidtagits för att på ett övergripande plan samordna sektorsmyndigheterna och vara pådrivande i barnsäkerhetsarbetet samt hur barns och ungas inflytande säkerställts och fördjupats i arbete inom myndighetens råd för barnsäkerhet,*
- *vilka åtgärder som vidtagits för att stödja och utveckla kommunernas förmåga att genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att vidta förebyggande åtgärder och handla på ett sådant sätt att skadorna minimeras om en brand eller annan olycka inträffar.*

Det förebyggande arbetet

Räddningsverkets olycksförebyggande verksamhet redovisas uppdelat i olika delprocesser som representerar de miljöer inom vilka verket arbetar för att öka säkerheten.

Delprocesserna är:

- Säkerhet i boende- och fritidsmiljön
- Säkerhet på arbetsplatser
- Säkerhet i trafikmiljön
- Säkerhet i naturmiljön samt
- Samordning av säkerhetsarbete.

Boende- och fritidsmiljön

Äldre människor är den mest utsatta gruppen för olyckor. De är överrepresenterade i nästan alla olyckstyper, framförallt fallolyckor. Räddningsverket är en aktör bland många som arbetar för äldres säkerhet. Verket arbetar långsiktigt och i samverkan med andra för att föra in ett systematiskt säkerhetsarbete för gruppen 65 år och äldre på olika nivåer i samhället.

För att inspirera till ett systematiskt säkerhetsarbete kring äldres säkerhet inom fall, brand och trafik har Räddningsverket tillsammans med Socialstyrelsen utarbetat en handbok. Verket har även på andra sätt arbetat för att inspirera pensionärer och andra målgrupper att genomföra studiecirklar i ämnet äldres säkerhet. Verket har tillhandahållit information, forskningsresultat, statistik och expertkunskap i ämnet äldres olycksfall och skador.

Verket har i samarbete med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i Norge färdigställt gemensamma principer för provningsmetoder för mobila släckanläggningar för att förbättra brandskyddet i bostaden för personer med hjälpbehov.

Som en del av det brandförebyggande arbetet samlar verket erfarenheter från brandutredningar och dödsbränder för att få kunskap om brandsaker och förlopp. Erfarenheterna har på olika sätt spridits genom utbildningar till brandingenjörer, Räddningsverkets utbildningar, via webben, fackartiklar, seminarier för kommunal räddningstjänst och utbildning för fastighetsägare och sotare.

För att minska antalet cigarettrelaterade dödsbrän-

der har frågan om självslocknande cigaretter fortsatt att drivas, bland annat inom EU Fire Safety Network där Räddningsverket är ordförande. EU-kommissionen beslutade i november att ta fram en standard på området och krav på att bara få saluföra självslocknande cigaretter inom EU kan bli verklighet 2010.

Räddningsverket har kartlagt brandskyddet på 117 befintliga hotell i landet i enlighet med Haverikommissionens rekommendationer efter branden på Hotell Borgholm 2004, då två personer omkom. Resultatet visar på stora brister när det gäller utbildning av personal, larm, underhåll och byggnadstekniskt brandskydd. Det behövs en tydlig vägledning kring behovet av brandskydd. Kartläggningen ligger till grund för de allmänna råd om brandskydd på hotell, pensionat m.m. som nu utarbetas.

Under året anordnades den 8:e förebyggandekonferensen, med temat "Att förebygga ger effekt" med deltagare från kommunal räddningstjänst, länsstyrelser, kulturvårdare m.fl. På konferensen spreds olika exempel om hur anlagda bränder i skolor förebyggs och om ökad säkerhet i vårdboende genom användning av sprinkler och utbildning av vårdpersonal.

Räddningsverket har medverkat i att sprida information om praktisk bedömning av brandskyddet i kulturbyggnader genom att ta fram handboken *Bedömning av brandskyddet i kulturbyggnader*.

Verket har även informerat kring övriga frågor som rör säkerheten i boende- och fritidsmiljön bland annat genom artiklar i olika bransch- och facktidningar, en annonsbilaga om sommarsäkerhet i Dagens Nyheter samt omfattande information via Lunarstorm, annonser, Anslagstavlan m.m. om att åldersgränsen är 18 år för att hantera fyrverkerier.

Allmänna råd, SRVFS 2007:5, om livräddningsutrustning har tagits fram i syfte att minska drunkningsolyckor och vägleda kommuner och andra ansvariga för vattensäkerhet vid badplatser, hamnar, kajer och liknande vattennära anläggningar.

Arbetsplatser

Tillsammans med Kemikalieinspektionen har Räddningsverket utarbetat riktlinjer för hur myndigheterna ska ge näringslivet stöd och vägledning i frågor som berör Reach (förordning om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier). Räddningsverket har deltagit i den så kallade Reachutredningen som utrett hur Reach ska genomföras i Sverige och vilka författningsändringar som kan behöva göras.

Inom EU har under året arbetet med GHS- förord-

ningen (Globalt Harmoniserat System för klassificering och märkning av kemikalier) gått in i en förhandlingsfas. Räddningsverket har deltagit i arbetet i olika tekniska arbetsgrupper under EU-kommissionen och bidragit till att korrigera felaktigheter och att hitta lösningar i förordningens tekniska delar.

Under våren utfärdade Räddningsverket föreskrifter för att genomföra den internationella konventionen om detekteringsmärkning av plastiska sprängämnen. Reglerna är ett viktigt steg i arbetet med att motverka terrorhandlingar mot främst flygtrafiken. Räddningsverkets experter har genom arbetsgrupper under explosivvarudirektivet (93/15/EG) även deltagit i arbetet med att utarbeta ett direktiv om identifiering och märkning av explosiva varor för civilt bruk, vilket också det syftar till att motverka brottslig användning av explosiva varor.

Räddningsverket har under ett antal år deltagit i EU-kommissionens arbete med att utarbeta ett direktiv om pyrotekniska artiklar, t.ex. fyrverkerier. Direktivet har beslutats och innebär att pyrotekniska artiklar ska genomgå bedömning om överensstämmelse med de väsentliga säkerhetskraven och CE-märkas innan de släpps ut på marknaden. Direktivet förväntas medföra en mer effektiv reglering av säkerheten för fyrverkerier. Direktivet lämnar också i viss mån öppet till medlemsstaterna att själva bestämma vilka typer av fyrverkerier som kan accepteras för konsumentbruk.

Räddningsverket har lämnat stöd och information till verksamhetsutövare och kommuner när det gäller att undersöka säkerhetsaspekterna med olika förnyelsebara bränslen framför allt kring hanteringen av E85.

Räddningsverket har genom remisshantering och utbildnings- och informationsinsatser stärkt polismyndigheternas och kommunernas förmåga att tillämpa lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor i myndigheternas tillstånds- och tillsynsverksamhet.

Vid årets början var kommunernas efterlevnad inte tillfredsställande när det gäller kraven på information till allmänheten och kommunernas planer för räddningsinsatser för Sevesoverksamheter. För att stödja kommunerna i arbetet med externa planer för räddningsinsats har en informationsfolder om kravens syfte och omfattning utarbetats och distribuerats till alla berörda. Kommunerna för samtliga sevesoverksamheter med krav på externa planer för räddningsinsatser hade upprättat sådana planer vid utgången av 2007.

Inom ramen för det internationella arbetet har Räddningsverket, utöver att delta i CCA-kommitténs (Committee of Competent Authorities) två årliga möten, ingått i en arbetsgrupp under denna kommitté som behandlar genomförandet av det nya systemet för klassificering

och märkning av kemikalier (GHS). Verket har tillsammans med Naturvårdsverket och Arbetsmiljöverket utarbetat en myndighetsgemensam webbsida. www.seveso.se där information till berörda intressenter kan presenteras.

Räddningsverket har som part enligt miljöbalken drivit frågor om förebyggande och skadebegränsande åtgärder i flera ansökningsmål. Flera av de villkor vi yrkat på har också fastställts i tillstånd.

Räddningsverket har för Sevesoverksamheter på den högre kravnivån drivit frågorna om dels vilket beslutsunderlag som ska ingå vid tillståndsprövning enligt miljöbalken, dels om prövningens avgränsning till Miljööverdomstolen för avgörande. Efter Miljööverdomstolens utfall står det klart att det vid prövningen ska finnas en aktuell säkerhetsrapport som utgör beslutsunderlag och omfattar hela Sevesoverksamheten, även om bara en begränsad del av verksamheten prövas.

Däremot leder Miljööverdomstolens utfall beträffande tillståndsprövningens avgränsning, enligt Räddningsverkets bedömning, till ett osäkert rättsläge. Efter Miljööverdomstolens domar är det oklart vilken funktion prövningen har jämfört med tillsyn.

Räddningsverket anser att frågan är av vikt för rättstillämpningen och har därför begärt prövningstillstånd hos Högsta domstolen. Detta medgavs dock inte, varför Miljööverdomstolens domar måste analyseras vidare.

Trafikmiljön

Verket deltar internationellt vid utarbetande av regler för transport av farligt gods på land och inför reglerna i de svenska föreskrifterna. Under 2007 har Räddningsverket lagt fram ett stort antal (*ca 15 st*) förslag och skriftliga kommentarer till andra länders förslag. Av de svenska förslagen har de flesta röstats igenom. Förslagen har gällt förenklingar och förtydliganden bl.a. om transporthandlingar, farligt gods genom tunnlar, undantag för privatpersoner samt regler kring återkommande kontroll av gasflaskor och tankar för gas.

Räddningsverket har på uppdrag av regeringen genomfört en kartläggning av farligt gods-transporter på väg, järnväg, till sjöss och i luften i Sverige. Syftet med kartläggningen var att få bättre kunskap om mängden farligt gods som transporteras och vilka transportvägar som används. Kartläggningen ska kunna utgöra ett underlag för kommunernas arbete med handlingsprogram enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och för planeringen av säkerhetsarbetet.

Räddningsverket har deltagit i EU-projektet ”Transport of Dangerous Goods in the Baltic Sea (DaGoB)”. Målet med DaGoB är säkra och tillförlitliga transporter

av farligt gods i Östersjöområdet genom förbättrad samverkan mellan allmänna och privata aktörer. Ett av resultaten är att kartläggningen av farligt gods-transporter har utökats till att visa vilka hamnar i Östersjöregionen där farligt gods avgår till Sverige eller ankommer från Sverige. Vidare har en rapport utarbetats som beskriver hur myndighets- och regelstrukturen för transport av farligt gods ser ut i länderna kring Östersjön.

Under året har verket arrangerat en konferens för tillsynsmyndigheterna inom farligt gods-området. Resultatet från konferensen är bl.a. att statistik från tillsyner bör sammanställas och analyseras bättre för att kunna tjäna som beslutsunderlag inför säkerhetsinriktat arbete och att tillsynsutbildningen hos de olika myndigheterna ska harmoniseras. Vidare har Räddningsverket arrangerat ett internationellt möte inom ramen för EG-direktivet om kontroll av farligt gods på väg. Viktiga resultat från mötet var att bestämma vilka uppgifter som länderna ska lämna till Kommissionen vid kontroll av farligt gods.

Verket har deltagit i utarbetandet av Boverkets föreskrifter enligt lag (2006:418) om säkerhet i vägtunnlar. Verket har även lämnat yttranden i ett flertal infrastrukturprojekt för att särskilt belysa säkerhetsfrågorna, bl.a. höghastighetsbana på sträckan Stockholm–Göteborg.

Naturmiljön

En nationell plattform för Sveriges arbete mot naturolyckor har etablerats i samverkan med ett 15-tal myndigheter och organisationer (i enlighet med åtagandena i Hyogodeklarationen och Hyogo Framework for Action). Räddningsverkets uppgift är att samordna arbetet inom plattformen, driva plattformens sekretariat och ansvara för administrationen.

Under året har 13 mil älv karterats. Totalt har nu 808 mil vattendrag karterats sedan 1998. Dessutom har Väneren och Mälaren karterats vilka inte kan längdberäknas. Översiktlig översvämningsskartering pågår för Mölndalsån. Översiktlig stabilitetsskartering pågår i Gävleborgs tio kommuner samt 15 kommuner i Västra Götalands län.

Räddningsverket har betalat 39 850 tkr till 16 kommuner i bidrag för förebyggande åtgärder mot naturolyckor inom bebyggda områden. Den största bidragsmottagaren är Kristianstads kommun som under flera år byggt upp ett omfattande översvämningsskydd för tätorten och för detta fått 26,9 mnkr i bidrag.

Skogsbrandprognosen har under året utvecklats för att ge ett bättre stöd till kommunerna. Prognoserna styr bland annat hur kommunerna hanterar eldningsförbud och hur naturvårdsförvaltare/skogsägare hanterar naturvårdsbränning.

Samordning

Räddningsverket har rapporterat om arbetet med särskilt sektorsansvar för miljöfrågor till Miljömålsrådet. En analys av sektorns påverkan på de nationella miljömålen har gjorts. Även åtgärder inom sektorn samt förslag på indikatorer för att följa upp arbetet redovisas. Olyckors miljöpåverkan är betydande i flera avseenden sett från ett lokalt perspektiv. Däremot är påverkan vanligtvis begränsad i relation till samhällets totala miljöpåverkan.

Ett projekt har genomförts där de kommunala räddningstjänsternas insatsrapportering, enkäter och andra studier använts för att bedöma vilka utsläpp till miljön som sker från olyckor. Den sammantagna bedömningen är att bränder främst påverkar möjligheten att uppnå miljö kvalitetsmålet *Giffri miljö*. Det är osäkert i vilken omfattning miljö kvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet* berörs genom exempelvis utsläpp av släckvatten.

Verket har genom rådgivning, information och remisshantering spridit kunskap om olyckors miljöeffekter till berörda aktörer.

Övrig verksamhet inom Samordning redovisas under rubrikerna Barnsäkerhet, Stöd till kommuner, Tilldelade bidrag och Åtgärder för att stödja kommuner i utvecklingen av kommunala handlingsprogram.

Erfarenheter av genomförandet av lagen om skydd mot olyckor

LSO innehåller nationella mål som ska kompletteras med lokala verksamhetsmål och handlingsprogram. Det övergripande nationella målet är inte tydligt definierat, utan riktningsgivande och lagen har också inslag av regelstyrning. Mål- och resultatstyrningen syftar till att kommunerna ska uppnå ett likvärdigt och tillfredställande skydd mot olyckor och ersätter till delar de detaljregleringar av verksamheten som fanns i den tidigare räddningstjänstlagen. Räddningsverket konstaterar att kommunernas anpassning till lagen tar tid och att det nya systemet är förknippat med vissa svårigheter. Bl.a. förutsätter målstyrning en viss storlek på utfallet, vilket uppmärksammats i de kommunala handlingsprogrammen. I många kommuner är utfallet litet och det är svårt att sätta upp realistiska och uppföljningsbara mål för verksamheten.

Lagen innebär en stor omställning för kommunerna och handlingsprogrammen utvecklas successivt. Generellt sett har de mål som redovisades i första omgången handlingsprogram förbättrats, vilket märks i de handlingsprogram som inkommit för innevarande

mandatperiod. En uppföljning i slutet av året av beslutslaget visar dock att endast ett fåtal kommuner beslutat om program för innevarande mandatperiod, vilket tyder på att kommunernas programprocesser tar tid. Räddningsverkets bedömning är att det systematiska säkerhetsarbetet ökat i kommunerna genom lagens tillkomst. Ansatsen för de förebyggande programmen har generellt sett varit hög och programmen motsvarar intentionerna i lagstiftningen. Generellt sett har handlingsprogrammen för räddningstjänst högre kvalitet, troligtvis på grund av kommunernas erfarenheter från arbetet med tidigare räddningstjänstplaner.

Den uppföljning av kommunernas verksamhet som genomfördes vid årsskiftet visar att skriftliga redogörelser har inkommit från cirka 80 procent av de verksamheter som omfattas av skyldigheten att lämna skriftliga redogörelser för brandskyddet. Med den nya ordningen har kommunerna fått större möjligheter att prioritera tillsynsverksamheten efter lokala förhållanden och de särskilda risker som kan finnas. Kravet på skriftliga redogörelser har bidragit till att förtydliga att ansvaret för brandskyddet i första hand är en skyldighet för den enskilde, men kommunerna är inte odelat positiva till den skriftliga redogörelsen som underlag för planeringen av tillsynsverksamheten.

Att förändra systemet för kommunernas tillsyn är en omfattande process. Den har kommit en bra bit på väg, men tar tid att implementera fullt ut. Jämfört med det antal brandsyner som årligen genomfördes enligt tidigare räddningstjänstlag, har volymen genomförda tillsynsbesök enligt LSO minskat med cirka 50 procent. Under 2005 genomfördes ca 13 800 tillsynsbesök; under 2006 ca 17 200. Minskningen bedöms vara en konsekvens av den bedömning kommunerna gör utifrån lokala förhållanden. Det var också den förändring som förutspåddes då bestämmelserna ändrades. Delvis kan minskningen också ha sin grund i att omställningsarbetet tagit tid, särskilt under det första året, vilket förklarar ökningen 2006. Räddningsverket bedömer att intentionerna om tillsyn med utgångspunkt i de lokala förhållandena, ännu inte realiserats fullt ut, men att kommunerna på ett bra sätt är inne i den process som omställningen innebär.

Kommunernas redovisning för år 2006 visar att brandskyddskontroller inte genomförts i den omfattning som anges i lagen om skydd mot olyckor och Räddningsverkets föreskrifter. En eftersläpning på ca 30 procent noteras i redovisningen. En av de orsaker som anges till detta är brist på behöriga kontrollanter. Länsstyrelserna är uppmärksamma på frågan och fortsatt uppföljning kommer att ske.

Enligt lagen ska olyckor som föranleder räddnings-

insats undersökas. Utöver de enklare olycksutredningar som redovisas i insatsrapporter, genomfördes under 2006 ca 1 300 s.k. fördjupade olycksundersökningar där omfattning, systematik och djup varierade. Räddningsverket sprider erfarenheterna från undersökningarna till kommunerna genom ett projekt som hanteras av Nationellt centrum för lärande från olyckor (NCO).

Erfarenheter av ändringar i Sevesolagstiftningen

I samband med regeländringarna förväntades en ökning av antalet verksamheter som hanterade framför allt explosiva ämnen, eftersom reglerna för dessa blivit betydligt strängare. En del av den förväntade ökningen har dock uteblivit. Detta beror delvis på att verksamheter valt att minska sina lager och delvis på att produktmixen har ändrats så att andelen av de mest farliga produkterna har minskat till förmån för de mindre farliga produkterna. I nuläget finns 177 verksamheter som omfattas av den högre kravnivån och 190 verksamheter som omfattas av den lägre kravnivån. Detta är en minskning med 10 respektive 4 verksamheter jämfört med föregående årsskifte.

Barnsäkerhet

Rådet för barnsäkerhet antog den 25 oktober inriktningsdokumentet för ett myndighetsgemensamt barnsäkerhetsarbete. Därefter inleddes arbetet med att utforma en nationell plan för det myndighetsgemensamma barnsäkerhetsarbetet. En expertgrupp, bestående av fyra professorer, har knutits till rådet och till arbetet med den nationella planen.

Löpande åtaganden inom ramen för programmet European Child Safety Alliance (ECSA) och projektet Child Safety Action Plans (CSAP) har genomförts. Framförallt har underlag sammanställts för den betygsrapport över det svenska barnsäkerhetsarbetet (och för 17 andra europeiska länder) som ECSA presenterade den 20 november.

Under 2007 har ämnesområdet ”Barns och ungas säkerhet” lanserats på Räddningsverkets webbplats. Området syftar främst till att stödja yrkesverksamma som arbetar med barn och ungdomar genom att erbjuda en samlad plats för material och information från olika myndigheter och organisationer som arbetar för barns och ungas säkerhet.

Rådet har sedan tidigare beslutat att barns och ungas inflytande ska situationsanpassas. Barnombudsmannen har inom ramen för rådsarbetet uppdraget att utarbeta en strategi för att säkerställa barns och ungas inflytande i arbetet med den nationella planen.

Stöd till kommunerna

Utöver vad som ovan redovisats, där kommunerna är en målgrupp bland flera, riktar sig nedanstående åtgärder särskilt till kommuner:

Räddningsverket driver webbplatsen Skyddsnetat.se, tillsammans med över 20 myndigheter och organisationer. På den nylanserade webbplatsen lämnas information om förebyggande åtgärder samt hur den enskilde ska agera om en olycka inträffar. Antalet besökare har sedan början av året ökat med 47 procent.

Som ett led i att stärka den enskildes förmåga att förebygga olyckor och skador, tillhandahåller Räddningsverket ett utbildningsmaterial till barn och unga inom för- och grundskolan. Materialet ska ge eleverna kunskap om eld och brand, samt skapa en större medvetenhet och uppmärksamhet om andra risker i deras vardag. Materialet har under senare år omarbetats och under året har materialet riktat mot åldersgruppen 12–16 år färdigställts. Samtliga material är nu färdigställda och har lanserats under lärarmässan Skolforum.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa de bidrag som olika ideella organisationer tilldelats efter ansökan, från anslag 7:4 Samhällets skydd mot olyckor för att stärka den enskilda människans förmåga. Vidare skall Statens räddningsverk redovisa motiv för bidragen och vilken verksamhet hos organisationerna som motiverat bidraget. Statens räddningsverk skall bedöma hur organisationernas verksamhet bidragit till målet för verksamhetsgrenen.

Fördelningen av bidrag sker från och med 2007 efter ett ansökningsförfarande där ideella föreningar, som vill arbeta inom det olycks- och skadeförebyggande området, får ansöka om bidrag för att genomföra kursverksamhet riktad till allmänheten för att öka den enskildes kunskap att förebygga olyckor och hantera olyckor och egna förhållanden som uppstår vid kris/extraordinära händelser.

Tilldelade bidrag

Följande ideella föreningar har tilldelats bidrag för 2007 (tkr):

	Beslut bidrag	Genomf verksamh
Sveriges Civilförsvarsförbund	10 500	7 407
Svenska Röda Korset	10 000	10 549
Svenska Brandskyddsföreningen	7 700	1 748
Svenska Livräddningssällskapet	2 640	2 904
FRIS – Föreningen		
Räddningskårer i Samverkan	1 000	703
Sverigefinska Pensionärer	136	136
Summa	31 976	23 447

Eftersom utbetalning sker efter genomförd kurs bygger årets sista utbetalning på en uppskattning av återstående kurser för året. Utbetalt belopp uppgår till 26 779 tkr. Differensen mellan utbetalt belopp och genomförd verksamhet kommer att återbetalas till Räddningsverket.

En orsak till att genomförd verksamhet är lägre än beviljade bidrag är bland annat att det nya bidragssystemet med tillhörande inriktning medförde ett större förändringsarbete än planerat, vad gäller kursinnehåll, nya målgrupper och nya krav på rapportering.

I slutet av året gjordes en mindre omfördelning av medel mellan organisationerna.

Bidragen har använts till att genomföra utbildningar inom följande områden:

- samhällets olycks- och skadebild
- förhållningssätt till risker
- hemsäkerhet
- första hjälpen
- hjärt- och lungräddning
- brandkunskap
- hemberedskap
- simundervisning /vattensäkerhet för vuxna
- säkerhet för äldre.

Motiv för bidragen och organisationernas verksamhet

Motiven för bidragen utgår från skade- och olycksbildningen och Räddningsverkets riktlinjer. Prioriterad verksamhet under perioden 2007/2008 är insatser som leder till att minska antalet skador till följd av olyckor eller kris/extraordinär händelse inom bostadsmiljön (inne/ute) och/eller naturen samt kursverksamhet som riktas direkt till tredje man.

Bedömning av hur organisationernas verksamhet bidragit till målet för verksamhetsgrenen

Genom att öka den enskilda människans kunskap om hur olyckor kan förebyggas och hanteras olyckor och egna förhållanden som uppstår vid kris/extraordinära händelser bidrar verksamheten till att uppnå verksamhetsgrenens mål.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall med underlag från Nationellt centrum för lärande från olyckor, redovisa en samlad bild och bedömning av olycksutvecklingen och säkerhetsarbetet i Sverige. Av redovisningen skall samverkande myndigheters bedömning av arbetet vid Nationellt centrum för lärande från olyckor framgå.

Olycksutveckling och säkerhetsarbete

Nedan sammanfattas den särskilda redovisning, som Rådet för lärande från olyckor ställt sig bakom, och som inlämnas separat i anslutning till denna årsredovisning:

Antalet dödsfall till följd av olyckor har sedan mitten på 1990-talet fram till och med 2005 ökat med drygt 30 procent. Orsaken till den allmänna uppgången är i första hand att antalet dödsfall till följd av fall har ökat, särskilt bland äldre kvinnor och att antalet dödsfall till följd av förgiftningsolyckor har ökat kraftigt.

Antalet dödsfall till följd av olyckor inom arbetslivet har sedan 1940-talet minskat stadigt, men minskningen har planat ut. I mitten av 1950-talet omkom drygt 400 arbetstagare per år till följd av olyckor. I dag är antalet omkomna arbetstagare runt 50 personer per år. Fordonsolyckor som inträffat under arbetstid är den klart vanligaste orsaken till dödsfall i arbetet bland arbetstagare och egenföretagare. Över hälften av dödsfallen i fordonsolyckor har skett i vägtrafik. De närmast vanligaste orsakerna till dödsfall i arbetet var: falloolyckor, ras, glidning av föremål eller material samt maskinolyckor. En tendens bland arbetsplatsolyckorna är även att de synes bli av mindre allvarlig karaktär. En ökad medvetenhet om risker och förbättrat säkerhetsarbete tros ligga bakom. Härutöver har självfallet en omfattande strukturomvandling inom arbetslivet haft betydelse.

Antalet dödsfall till följd av olyckshändelser inom *vägtrafiken* har sedan omläggningen till högertrafik minskat trots att antalet fordon på vägarna mångdubb-lats. Minskningstakten är dock inte lika hög längre och under de senaste två åren (2006 och 2007) syns till och med en mindre uppgång i antalet dödsfall. Utvecklingen är positiv när det gäller cyklister och äldre, medan antalet omkomna motorcyklister och mopedister ökar, vilket är en oroväckande utveckling.

Fyra av fem olyckor som föranlett kontakt med sjukvården sker i det som brukar kallas *hem- och fritidsmiljöer*. Antalet dödsolyckor inom hem- och fritidsmiljöer uppvisar en ökning. Det är i första hand äldres olyckor, särskilt till följd av fall, som ökar. Äldres fallolyckor leder till fler dödsfall, större antal inläggningar på sjukhus och fler besök på akutmottagningarna än någon annan typ av olyckor.

Socialt relaterade risker visar inte samma tydliga tecken på minskning som de tekniska. Levnadsvanor, såsom drog- och alkoholvanor, intar sannolikt en nyckelställning som bakgrundsfaktor till utvecklingen. En annan bakgrundsfaktor till olycksutvecklingen är den ökande andelen äldre i samhället.

Antalet *stora olyckor* (olyckor med fem eller fler omkomna) minskar, i både antal och omfattning. De som inträffar sker oftast inom vägtrafiken och innefattar minibussar eller liknande. Sett i relation till den så kallade hotskalan, med ovanliga händelser med omfattande konsekvenser i ena änden och vardagliga händelser med mer begränsade konsekvenser i den andra änden, så står det helt klart att den samlade "hälsobördan" från dessa händelser har en stark övervikt mot vardagshändelserna.

Den *kommunala räddningstjänsten* rycker årligen ut till drygt 10 000 bränder i byggnader, drygt 15 000 bränder som inte är i byggnader, 12 500 trafikolyckor, 50 drunkningar eller drunkningstillbud och bortemot 2 000 utsläpp av farliga ämnen.

När det gäller samhällets räddningsinsatser till följd av *utsläpp av farligt ämne* har trenden varit minskande under perioden 1996 till 2005. Under perioden 1998 till 2006 har antalet upptäckta utsläpp till havs i svenska vatten varierat från cirka 400 till drygt 200. Under 2006 konstaterades 269 oljeutsläpp. Mängden utsläppt olja var betydligt lägre 2006 än tidigare år.

Ett varmare klimat med högre energimängder i vädersystemen kommer att påverka det framtida olyckspanoramats. Resultatet kan bli fler naturolyckor, som extrem nederbörd med översvämningar, skogsbränder, stormar och skred samt fler och längre perioder med mycket varmt väder. Historiska data på översvämningar i Sverige visar dock inte på någon tydlig långsiktig

trend. Under de senaste åren har det dock inträffat flera större översvämningar, stormar och skogsbränder, t.ex. översvämningar i Norrland och Arvika 2000, Kristianstad och Orust 2002, Småland och Värmland 2004, stormen Gudrun i Småland 2005, skogsbränder i Norrland 2006, höga vattenflöden i bl.a. Halland 2006 och skredet i Munkedal 2006.

En *trygghetsmätning* som genomfördes under 2007 visar att många, i synnerhet kvinnor, är oroliga för att drabbas av våld. 55 procent av kvinnorna och 35 procent av männen uppgav att de ibland eller ofta känner sig otrygga på gator och torg på kvällstid. 60 procent av kvinnorna undviker att motionera ensamma på kvällen. Trots att våld är något som i huvudsak drabbar yngre och medelålders män är det betydligt fler kvinnor än män som oroar sig för risken att utsättas för våld. Nästan 40 procent av kvinnorna uppgav i undersökningen att de ibland eller ofta oroar sig för att utsättas för våld. Motsvarande siffra för männen var 20 procent.

Nästan 60 procent av kvinnorna och drygt 40 procent av männen uppgav att de ibland eller ofta oroar sig för risken att råka ut för en trafikolycka. 40 procent av kvinnorna och 35 procent av männen oroar sig ibland eller ofta för risken att drabbas av inbrott i bostaden. Andelen som oroar sig för krig eller naturkatastrofer är däremot mindre än 10 procent.

Den olyckstyp som orsakar överlägset flest skador och dödsfall är fallolyckor. Risken att skadas allvarligt i en fallolycka är mer än hundra gånger så stor som risken att skadas i en brand, och mer än fem gånger större än risken att skadas i en trafikolycka. Ändå är det förhållandevis få som oroar sig för risken att skadas i fallolyckor eller som vidtagit åtgärder hemma för att förebygga sådana olyckor.

Allmänhetens kunskap om olycksbilden präglas av hur media beskriver olyckor. Fler än fyra av fem tror att vägtrafiken orsakar flest dödsolyckor och tre av fem tror att den åldersgrupp som råkare ut för flest dödsolyckor är gruppen 20–39 år.

Samhällets säkerhetsarbete präglas av stark sektorisering. Det finns till exempel begrepp som barnsäkerhet, äldresäkerhet, arbetarskydd, trafiksäkerhet, flygsäkerhet, järnvägssäkerhet, sjösäkerhet, bostadssäkerhet, elsäkerhet, brandsäkerhet, produktsäkerhet och patientsäkerhet m.fl. För vissa områden finns ett tydligt ansvar reglerat i lag, t.ex. elsäkerhet, för andra områden finns s.k. samordningsansvar, t.ex. barnsäkerhet, och för ytterligare områden saknas helt ett uttalat ansvar, t.ex. äldresäkerhet. Samtidigt finns starka bevis för att områden med en positiv skadeutveckling präglas av att de dels har en tydlig strategi för sitt säkerhetsarbete, dels att de har ett tydligt ansvarstagande (jfr arbetsliv

och trafik). Områden med en negativ utveckling saknar strategier eller arbetar med flera samtidigt samt saknar ansvarstagande eller har splittrat ansvaret. Samhällets säkerhetsarbete bygger på en olycksbild som är trettio till fyrtio år gammal och som inte uppmuntrar tvärsektorieella ansatser.

Samverkande myndigheters bedömning

En intressentundersökning har genomförts för att ta reda på samverkande organisationers bedömning av arbetet vid NCO. Undersökningen, som genomfördes av företaget Markör i form av telefonintervjuer, riktade sig till 90 personer från departement, centrala myndigheter, myndigheter, kommuner, näringsliv, intresseorganisationer samt universitet och högskolor. Bortfallet blev 12 personer, varför resultaten baseras på 78 svarande.

Frågorna, sammanlagt ett 25-tal, rörde bl.a. uppfattningar om förmåga till samarbete, kvalitet och relevans på publikationer och tjänster, trovärdighet och kompetens samt övergripande nöjdhet/helhetsintryck.

Resultaten kan kortfattat sammanfattas som indexvärden för fyra områden: NCO:s uppdrag, egenskaper, produkter och användbarhet. Dessa områden redovisas nedan med ett index som baseras på medelvärdet av andelen svar med betyget 4 eller 5, dvs. de intressenter som varit nöjda eller mycket nöjda. Inom samtliga områden gav undersökningen en andel nöjda intressenter på över 70 procent. Ett sammanvägt intressentindex baserat på de fyra områdena ger vid handen att 77 procent i genomsnitt är nöjda med NCO, och på frågan om

vilket helhetsbetyg man vill ge NCO har 91 procent av de svarande gett betygen 4 eller 5. Ingen av de svarande har gett låga betyg som helhetsomdöme. Detta måste bedömas som ett mycket gott resultat. Undersökningen gav dessutom ett antal goda förslag till förbättringar, bl.a. om tillgängligheten för NCO:s produkter.

Ekonomi för NCO

År	Intäkter	Kostnader
2007	700	20 380
2006	282	20 061
2005	1 104	15 966

(Belopp i tkr)

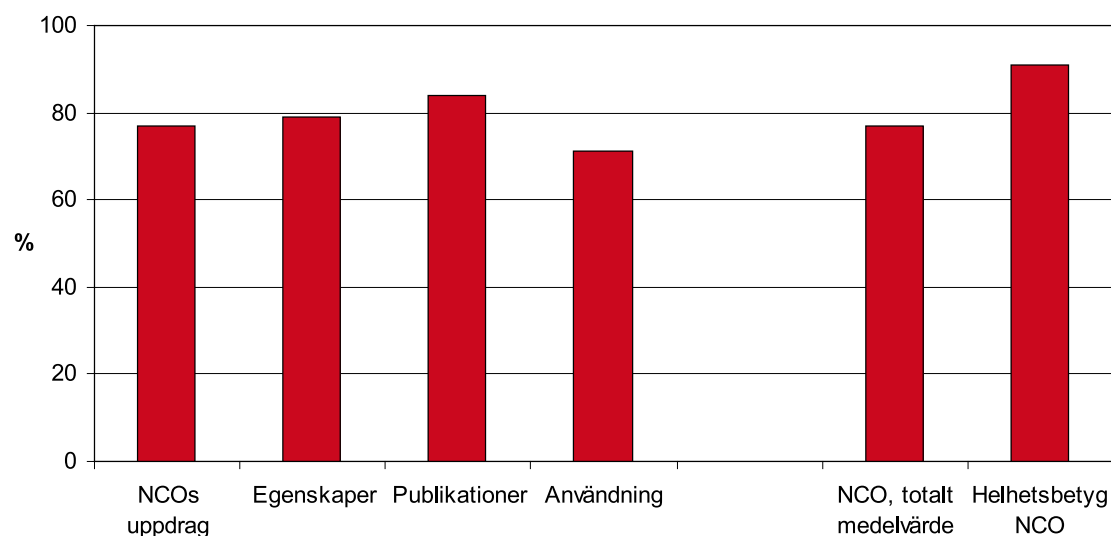
Kommentar: Redovisningen avser verksamhet som finansieras av anslag 7:4.3 NCO. Tabellen visar utgifter och inkomster under anslag.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall översiktligt redovisa de viktigaste åtgärderna samt en bedömning av hur myndighetens arbete med att stödja kommunerna i utvecklingen av de kommunala handlingsprogrammen enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor fortskrider.

Intressenternas bedömning av NCOs verksamhet

Medelvärde, andel 4+5

Viktigaste åtgärder för att stödja kommunerna i utvecklingen av de kommunala handlingsprogrammen

Räddningsverket har analyserat kommunernas och länsstyrelsernas behov av stöd. Analysen bygger på studier av handlingsprogram, dialoger med intressenter, enkät- och undersökningar, årsuppföljningar av LSO och forskningsrapporter. Analysrapporten har sedan använts för att ta fram en handlingsplan för 2008-2010 som underlag för verksamhetsplaneringen för 2008.

Arbetet med att sprida och informera om olika exempel har genomförts och finns på webbplatsen www.raedningsverket.se/kommunala-handlingsprogram. Två nya idéböcker har utarbetats; *Systematiskt säkerhetsarbete – Att arbeta med kommunala handlingsprogram* och *Har skyddet ökat?* Dessutom har foldern om kommunala handlingsprogram uppdaterats. Fyra seminarier

om systematiskt säkerhetsarbete och tre seminarier om uppföljning och utvärdering har genomförts. Genom detta arbete har verket bidragit till att utveckla, sprida och informera om metoder och verktyg samt olika exempel inom det förebyggande och systematiska säkerhetsarbetet.

Räddningsverket arbetar sedan 2005 med att utveckla ett system för planering, uppföljning och utvärdering av det systematiska säkerhetsarbetet med fokus på skydd mot olyckor. Systemet finns nu på webben och utvecklas successivt med bland annat indikatorer för att mäta säkerheten och skyddet i kommunen.

Ekonomi för verksamhetsgrenen

År	Intäkter	Kostnader
2007	11 745	205 102
2006	8 370	196 038
2005	9 855	189 193

(Belopp i tkr)

Kommentar

Verket utvecklar och stödjer det olycksförebyggande arbetet på olika sätt.

Räddningsverket har som en av många aktörer bidragit till ökad kunskap inom området äldres säkerhet genom att tillhandahålla information, forskningsresultat, statistik och expertkunskap om äldres olycksfall och skador samt på olika sätt inspirera pensionärer och andra målgrupper att arbeta för äldres säkerhet.

Varje år omkommer 20–30 personer till följd av bränder som orsakas av rökning i sängar eller sittmöbler. Räddningsverket har därför under många år arbetat för ett införande av självslocknande cigaretter. I november beslutade EU:s medlemsstater att stödja kommissionens förslag att utarbeta en standard för självslocknande cigaretter. Det är ett första och avgörande steg mot att endast sådana cigaretter får saluföras.

Räddningsverket har genom sina insatser i form av rådgivning, normgivning, godkännanden/tillstånd m.m., medverkat till en säker verksamhet med storskalig kemikaliehantering, säker hantering av brandfarliga och explosiva varor och säker transport av farligt gods på land.

Räddningsverket har deltagit i det internationella arbetet med att utarbeta regler för transport av farligt gods på land. Genom att ett stort antal av Räddningsverkets förslag på

bland annat förenklingar och förtydliganden har röstats igenom av medlemsländerna har möjligheterna till en ökad säkerhet vid transport av farligt gods på land ökat.

Genom att tillhandahålla översiktliga karteringar får kommunerna underlag för planering och beslut om åtgärder för att förebygga olyckor och minimera konsekvenser av översvämningar, ras och skred. Den ökade anslagstilldelningen från 25 mnkr till 39,8 mnkr har möjliggjort att fler kommuner tilldelats bidrag.

Fördelning av bidrag till ideella organisationer sker efter ett ansökningsförfarande där skade- och olycksbilden samt Räddningsverkets riktlinjer för självskyddsverksamheten ligger till grund för beslut. Detta har ökat möjligheterna att rikta stödet till de områden och verksamheter som bäst stödjer verksamhetsgrenens mål.

Förutsättningarna för ett samordnat myndighetsgemensamt barnsäkerhetsarbete har stärkts. En myndighetsgemensam inriktning har fastställts och en nationell plan tas nu fram för det fortsatta arbetet.

Tillsammans med andra aktörer genomför Räddningsverket åtgärder som bidrar till att öka kunskapen och förmågan i samhället att förebygga olyckor och att minimera konsekvenserna av olyckor.

Verksamhetsgren

Risk- och säkerhetsutbildning

Mål

Målet är att Statens räddningsverk skall bedriva risk- och säkerhetsutbildning som är kvalitetssäkrad och anpassad till avnämarnas behov för att ge förutsättningar för att öka säkerheten.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa hur kvalitetssäkringen i utbildningsverksamheten säkerställs.

Kvalitetssäkring inom utbildningsverksamheten säkerställs bland annat genom fortsatt utveckling av kvalitetsledningssystemet enligt ISO 9000/2000. Skolan i Revinge kvalitetscertifierades i januari 2007.

Kvalitetsmätningar som bland annat visar nöjd studerandeindex, NSI, genomförs på samtliga grund- och vidareutbildningar. Årets mätningar har visat godkänt resultat.

Under året har utbildningsrevisioner genomförts vid två skolor enligt en vedertagen och accepterad modell, som bygger på självvärdering och platsbesök. En revision genomfördes vid Revinge med enbart personal från Räddningsverket. I den andra som genomfördes i Rosersberg medverkade revisorer från Högskolan i Skövde och Karlstads universitet. Inriktningen har varierat, men lärande, lärarnas kompetensutveckling och studerandeflytande har fokuserats. Vid Rosersberg kom främst SMO-utbildningen att revideras. Viktiga områden att utveckla är formerna för initiering och revidering av befintliga kursplaner. Examinationsformer och examinationskrav ska förtydligas.

Kompetensutveckling för lärare har genomförts i syfte att höja utbildningskvaliteten inom områdena bedömning och examination, processorienterat lärande och distanspedagogik. En lärarutbildning i könsmedveten pedagogik har startat.

Studerandeflytandet är en del i kvalitetssäkringen. Studeranderepresentanter deltar i klassråd, skolråd och utbildningsråd.

Återrapportering

Verksamheten vid Centrum för risk- och säkerhetsutbildning (CRS) skall särredovisas uppdelad på anslagsfinansierad utbildning och avgiftsfinansierad utbildning.

Anslagsfinansierad utbildning skall redovisas uppdelad i tvåårig utbildning i skydd mot olyckor, utbildning för räddningsinsats samt vidareutbildning.

Avgiftsfinansierad utbildning skall redovisas separat med uppdelning på kostnader och intäkter. Av redovisningen skall framgå vilken utbildning som avses.

Anslagsfinansierad utbildning

Skydd mot olyckor

Under 2007 har 293 studerande examinerats i utbildning i skydd mot olyckor. Av dessa är 43 kvinnor. Totalt har 780 studerande examinerats i den tvååriga utbildningen i skydd mot olyckor vid Räddningsverkets skolor sedan utbildningen startades.

En enkät som genomförts under året visar att 80 procent av dem som examinerats från den tvååriga utbildningen de tre senaste terminerna har fått tillsvidare- eller tillfälligt arbete i den kommunala räddningstjänsten. Ytterligare 8 procent arbetar inom risk- och säkerhetsrelaterade områden. Medelvärde för arbetslöshet hos de tillfrågade var 2 procent.

Endast 9,8 procent av de tillfrågade kvinnorna har fått fast anställning som heltidsbrandmän inom kommunal räddningstjänst, mot 20,6 procent för männen. Utvärderingen visar att ca hälften av kvinnorna inte klarat de fysiska anställningstesterna och att de känner sig missgynnade av att det ställs mycket höga fysiska krav vid många räddningstjänster.

786 ansökningar inkom till den SMO-utbildning som börjar vårterminen 2008. Det är en ökning med 22 procent jämfört med vårterminen 2007. Andelen kvinnor är 8,1 procent vilket innebär en minskning från tidigare ansökningsomgångar och ligger betydligt lägre

än målet 20 procent. Andelen kvinnor som kommit in på utbildningen är 9,2 procent. Räddningsverket kommer att se över vilka marknadsföringsåtgärder som behöver vidtas för att öka andelen kvinnliga sökande.

Räddningsverket har utvecklat en SMO utbildning på distans. Distansutbildningen har erbjudits i höstens antagningsomgång. Till utbildningen som planeras starta med 24 studerande vårterminen 2008 har 416 personer sökt (varav 106 i första hand).

I utbildningen ingår ett antal obligatoriska närträffar vid någon av verkets skolor eller vid några räddningstjänster. Vid dessa närträffar genomförs praktiska moment, obligatoriska övningsuppgifter och vissa examinationer. Mellan närträffarna studerar man på egen hand. Kommunikationen med lärare och andra studerande sker bland annat via e-post och i diskussionsforum på Internet.

Utbildning till skorstensfejare har genomförts med 52 studerande, varav 15 procent kvinnor. Den utbildning som startar under våren 2008 hade 83 sökande, varav 4 procent kvinnor. Andelen kvinnliga sökande är betydligt lägre än målet på 20 procent. Räddningsverket kommer att se över vilka marknadsföringsåtgärder som behöver vidtas för att öka andelen kvinnor som söker till skorstensfejarutbildningen.

Räddningsinsats

484 personer har fullgjort utbildning i räddningsinsats för räddningstjänstpersonal i beredskap (deltidsanställd personal). Utbildningen omarbetades 2006 efter synpunkter från räddningstjänsterna. Numera läggs mindre tid på de förebyggande delarna i kursen, vilket även lett till att utbildningstiden minskat med en distansvecka. Kvalitetsmätningar och andra återkopplingar från våra kunder visar att både räddningstjänsterna och de studerande är mycket nöjda med utbildningen efter den genomförda förändringen.

Vidareutbildning

Vidareutbildning har genomförts med 688 studerande. De båda kurserna *Metoder för systematiskt säkerhetsarbete* och *Att leda systematiskt säkerhetsarbete* arbetades om till distansutbildningar under 2006 och 2007. Syftet med detta var att möjliggöra för flera studerande att delta i utbildningarna. Antalet sökande har dock varit fortsatt lågt. Kursen *Att leda systematiskt säkerhetsarbete* fick ställas in på grund av för få ansökningar. Endast en av de två planerade kurserna *Metoder för systematiskt säkerhetsarbete* genomfördes, och detta endast med sju studerande. I anslutning till

den utvärdering av utbildningssystemet som ska göras under 2008, avser Räddningsverket att ta ställning till hur utbildning inom systematiskt säkerhetsarbete ska erbjudas i framtiden.

Kommunernas behov av vidareutbildning har för vissa kurser varit högre än vad Räddningsverket planerat. En extra kurs *Räddningsledare A* och en extra kurs *Tillsyn A* har därför genomförts. En kurs *Räddningsledning C* har genomförts under hösten med 12 studerande, medan vårens kurs ställdes in på grund av för få deltagare.

Vidareutbildning för skorstensfejartekniker genomfördes med 20 studerande. Bland dessa fanns ingen kvinna. Den kurs som startar våren 2008 hade 48 sökande, varav tre kvinnor.

Påbyggnadsutbildningen i räddningstjänst för brandingenjörer har genomförts med 23 studerande.

Avgiftsfinansierad risk- och säkerhetsutbildning

Inför året planerades utbildningar till en omsättning av 27,8 mnkr. Målet har reviderats under året och den nya inriktningen sattes till 19,5 mnkr. Den reviderade inriktningen innebar även en omfördelning av omkostnaderna inom CRS verksamhet. Under året har förändringar gjorts i definitionen för vilken typ av försäljning som hör till resultatområdet fortbildning och uppdragsutbildning, vilket har inneburit att en del av verksamheten redovisas som intäkter under anslag enligt 4 § i avgiftsförordningen (1992:191), t.ex. intäkter från räddningsgymnasierna i Sandö och Rosersberg och Folke Bernadotteakademien i Sandö där Räddningsverket medverkar i utbildningen.

Anledning till att det ursprungliga omsättningsmålet för verksamheten inte kunde nås är flera. Viktiga faktorer är bristande lärarresurser på grund av att en prioritering gjorts till förmån för grund- och vidareutbildningen. Dessutom har kunder avvaktat med att köpa utbildning med hänvisning till utredningen om myndighetssammanslagning.

De avgiftsfinansierade utbildningar som har genomförts har i första hand varit kundanpassade utbildningar. ”Standardutbildningarna” minskar i volym, dels beroende på att flera av dem är i slutet på produktlivscykeln, dels på att marknadsförings- och försäljningsinsatserna har minskats.

Ett antal av Räddningsverkets utvecklingsprojekt kommer att kunna innebära avgiftsfinansierad utbildning framöver, t.ex. RAKEL och Offensiv enhet.

Under 2006-2007 har Räddningsverket genomfört ett projekt om systematiskt arbete för äldres säkerhet. Inom

ramarna för projektet har anslagsfinansierade försöksutbildningar genomförts. Dessa försöksutbildningar föll väl ut. Utifrån kundernas behov har därutöver två

avgiftsfinansierade kurser genomförts under året.

Nedan redovisas omsättningen för genomförd fort- och uppdragsutbildning uppdelat per område.

Ämnesområde	Intäkter	Kostnader	Resultat
Störningar i samh viktig verksamhet	85	120	-35
Ledning	3 029	2 995	34
Prehospitalt omhändertagande	676	882	-206
Brand och räddning	8 059	8 115	-56
Förebygg/risk	1 385	1 425	-39
Kem, farligt gods	2 103	1 868	235
Krishantering	3 513	3 408	104
Fortbildning skorstensfejare	71	66	5
Övrig uppdragsutbildning	508	558	-50
Summa	19 429	19 437	-8

(Belopp i tkr)

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa hur ett jämställdhetsperspektiv har integrerats i planeringen och genomförandet av utbildningarna vid Centrum för risk- och säkerhetsutbildning (CRS).

Ekonomi för verksamhetsgrenen

År	Intäkter	Kostnader
2007	77 115	337 650
2006	81 756	375 111
2005	71 420	358 110

(Belopp i tkr)

Satsningen på utbildning av lärare och nyckelpersoner i könsmedveten pedagogik fortsätter. Resurspersoner är utsedda inom varje lärarlag för att bevaka och utveckla metodik och förhållningssätt. Bland annat har språkanvändningen ur ett jämställdhetsperspektiv uppmärksammas vid framtagning av utbildningsdokument. Ett koncept Människan och livet har utvecklats och genomförts på den tvååriga SMO-utbildningen där jämställdhet är ett av kunskapsområdena. I grundutbildningen har skolorna även anlitat föreläsare för att belysa jämställdhetsperspektivet.

Förändringen av materiel och utrustning ur ett jämställdhetsperspektiv har påbörjats. Lättare verktyg och mindre storlekar på kläder har anskaffats.

Jämställdhetsutvecklare har utsetts bland annat för att de studerande ska ha en särskild, utbildad person att vända sig till i jämställdhetsfrågor.

En svårighet i detta sammanhang är dock att de kvinnor som utbildas till brandmän, inte får anställning inom kommunal räddningstjänst i samma utsträckning som sina manliga studerandekollegor. Räddningsverket kommer att verka för att detta förhållande ska förbättras.

Kommentar

Räddningsverket bedömer att målet för verksamhetsgrenen Risk- och säkerhetsutbildning har uppnåtts. Bedömningen görs utifrån att planerade grund- och vidareutbildningar genomförts utifrån avnämarnas behov.

Intresset för den tvååriga utbildningen i skydd mot olyckor är alltjämnt stort. Under året framkom emellertid att kvinnliga SMO-studerande inte ges samma möjligheter till anställning inom kommunal räddningstjänst som sina manliga kurskamrater. Orsaken är att många kommuner väljer att genomföra fysiska tester som ett avgörande urvalsinstrument vid anställning. I nuläget bedömer Räddningsverket att dessa tester missgynnar kvinnliga sökande, eftersom kraven är ställda utifrån manlig norm. Räddningsverket kommer under 2008 verka för att kommunernas anställningsformer utvecklas avseende rekrytering till kommunal räddningstjänst.

Antalet ansökningar till utbildningen i räddningsinsats

för räddningstjänstpersonal i beredskap (deltidsanställda) har ökat väsentligt inför 2008. Behovet är ca 30 procent högre än det antal utbildningsplatser som Räddningsverket kan erbjuda.

Under året har ett system med ämneskoordinatorer realiserats vid skolorna i syfte att säkra ämneskvaliteten i utbildningarna utifrån den utvecklings- och forskningsverksamhet som bedrivs av Räddningsverket och i samhället övrigt.

Under året har förberedelser påbörjats för att kunna möta händelseutvecklingar inom Centrum för risk- och säkerhetsutbildning, utifrån det förslag som är lämnat i utredningen Alltid redo! En myndighet mot olyckor och kriser. Åtgärder har vidtagits för att, så långt det är möjligt, säkerställa kompetensförsörjningen till utbildningsverksamheten och skapa förutsättningar för att lokaler, utbildningsanordningar och utrustning kan avvecklas eller flyttas i enlighet med kommande beslut om en ny myndighet.

Verksamhetsgren

Tillsyn

Mål

Målet är att Statens räddningsverk genom sin tillsynsverksamhet skall följa upp, granska och utvärdera verksamheten inom ansvarsområdet så att den bidrar till att olyckor förebyggs och att hanteringen av de olyckor som inträffar sker på ett sådant sätt att skadorna minimeras.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa inriktning, omfattning och resultat av genomförd tillsyn och tillsynsvägledning enligt tillämplig lagstiftning.

Lagen om skydd mot olyckor (LSO)

Inriktning

Tillsynen har inriktats mot länsstyrelsernas planläggning för uppgifterna att svara för räddningstjänst och sanering vid utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning samt mot länsstyrelsernas planering för att kunna överta ansvaret för kommunal räddningstjänst. Tillsynsvägledning till länsstyrelserna för deras uppgifter att utöva tillsynen över kommunernas verksamhet enligt lagen sker genom att länsstyrelsernas tillsyn stöds, följs upp, samordnas och utvärderas. Vägledningen syftar till utveckling av tillsynen så att bedömningar görs som bidrar till ett likvärdigt och tillfredsställande skydd mot olyckor.

Omfattning

Tillsyn med genomgång av hela verksamheten inom området har genomförts vid tio länsstyrelser.

Granskning har skett av länsstyrelsernas program för räddningstjänst och sanering vid utsläpp av radioaktiva ämnen samt av planläggning för övertagande av ansvaret för kommunal räddningstjänst i vissa fall.

Stöd och vägledning har lämnats för länsstyrelsernas granskning av kommunala handlingsprogram. Ett digitalt arkiv för handlingsprogram har färdigställts med

syfte att vara ett stöd vid granskning av program och ett underlag för uppföljning och utveckling av handlingsprogrammen. Särskild uppmärksamhet har ägnats tillsyn över målstyrd verksamhet.

Två tillsynskonferenser för handläggare vid länsstyrelserna har genomförts. Därutöver har medverkan skett vid regionala tillsyns- och samrådskonferenser. En 3-dagars utbildning har genomförts för nya tillsynshandläggare från länsstyrelserna. Vid tillsynskonferenserna har också diskuterats hur jämställdhet kan utvecklas inom den kommunala räddningstjänsten och hur frågan kan tas upp inom ramen för tillsynen över kommunerna.

Som en del av underlaget för kommunernas egen uppföljning och som ett underlag för länsstyrelsernas tillsyn, genomförs en årlig uppföljning av kommunernas arbete enligt LSO. Uppföljningen som genomförs i samverkan med länsstyrelserna har redovisats bl.a. på Räddningsverkets webbplats. Motsvarande uppföljning genomförs, som ett underlag för verkets tillsynsinsatser, från och med år 2006 av länsstyrelsernas arbete och ansvar enligt lagen. Uppföljningen av kommunernas skyldigheter enligt LSO samordnas i ett gemensamt system med Krisberedskapsmyndighetens uppföljning av kommunernas arbete enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

En rapport har utarbetats i samarbete med Sveriges kommuner och landsting, Krisberedskapsmyndigheten och länsstyrelserna. Rapporten syftar till att bidra till att länsstyrelsernas tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor och uppföljning av kommunernas åtgärder i krishanteringssystemet ska samordnas i så stor utsträckning som möjligt.

En fördjupad uppföljning har genomförts av hur kommunerna upprättat planer för räddningsinsatser för verksamheter som omfattas av den högre kravnivån i Sevesolagen. Inom ramen för tillsynen har, i samverkan med länsstyrelserna, åtgärder vidtagits för att kommunerna ska uppfylla bestämmelserna som har sin grund i ett EG-direktiv.

Resultat

I flera fall har påpekanden gjorts om brister i länsstyrelsernas planläggning för räddningstjänst och sanering vid utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning. Under året har Räddningsverket lämnat stöd till länsstyrelserna i fråga om dessa uppgifter. Som ett resultat av detta har planläggningen förbättrats och verket kommer att följa de översyner och revideringar som länsstyrelserna nu påbörjat.

De insatser som genomförts för att följa upp kommunernas arbete inom området och för att utveckla kompetensen hos länsstyrelsernas tillsynshandläggare, bidrar till att länsstyrelsernas tillsyn utvecklas och att den också successivt allt mer inriktas mot tillsyn över målstyrd verksamhet.

De kommuner som ska ha planer för räddningsinsatser vid verksamheter som omfattas av den högre kravnivån i Sevesolagen har upprättat sådana planer.

Sevesolagen

Inriktning

Räddningsverkets tillsynsvägledning av de operativa tillsynsmyndigheterna, länsstyrelserna, sker genom att länsstyrelsernas tillsyn stöds, följs upp, samordnas, kontrolleras och utvärderas. Vägledningen syftar till att utveckla länsstyrelsernas tillsyn och på så sätt bidra till att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa följderna för människors hälsa och miljön av de olyckor som ändå inträffar. Samordningen med andra myndigheter i arbetet med de svenska Sevesobestämmelserna är en prioriterad uppgift.

Omfattning

En tillsynskonferens har genomförts i samverkan med Naturvårdsverket och Arbetsmiljöverket, med deltagare från länsstyrelser, kommuner och övriga deltagande myndigheter. Vidare har en två-dagars grundutbildning om Sevesolagstiftningen genomförts för tillsynshandläggare vid länsstyrelserna och inspektörer från Arbetsmiljöverket.

En sammanställning över föregående års arbete enligt lagen har gjorts. Sammanställningen används dels som underlag för rapportering till EU-kommissionen av hur direktivets bestämmelser efterlevs, dels som underlag för inriktningen av arbetet inom området. Som underlag för rapporteringen används också uppgifter i en databas, i vilken länsstyrelserna lägger in uppgifter från sin tillsynsverksamhet. Räddningsverket administrerar databasen som också fungerar som underlag när medel

transfereras till länsstyrelserna för deras tillkommande uppgifter i samband med tillsyn enligt Sevesolagen och prövning enligt miljöbalken.

Samordnat med tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor, har tillsynsaktiviteter genomförts mot tio länsstyrelser.

Samverkan med andra myndigheter har skett genom deltagande i den nationella Sevesogruppen och en arbetsgrupp under den. I den nationella samverkan deltar också Arbetsmiljöverket, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen och företrädare för näringslivet.

Resultat

Bedömningen är att de insatser som Räddningsverket genomfört har bidragit till att länsstyrelsernas förmåga att genomföra tillsyn har ökat. Samverkan inom området har utvecklats genom arbetet i den nationella Sevesogruppen och de aktiviteter som genomförts inom gruppen.

Lagen (1982:821) om transport av farligt gods

Inriktning

Arbetet har inriktats mot att kontrollera att skyldigheterna för verksamhetsutövare om säkerhetsrådgivare och transportskydd efterlevs. Kontrollerna har skett genom tillsynsbesök och granskning av årsrapporter. Arbetet har också inriktats mot att utveckla samverkan med andra tillsynsmyndigheter inom farligt godsområdet och näraliggande områden.

Omfattning

Drygt 4 400 verksamhetsutövare har utsett säkerhetsrådgivare och är registrerade i den databas som byggs upp. Under året har ca 250 verksamhetsutövare anmält rådgivare, medan drygt 200 har meddelat att de inte längre omfattas av skyldigheterna. I samband med bevakning av databasen har ett femtiotal verksamhetsutövare anmodats att utse säkerhetsrådgivare.

Metoder för urval av tillsynsobjekt har utvecklats och tillsynsbesök har genomförts hos 69 verksamhetsutövare. Årsrapporter har begärts in och granskats för 105 verksamhetsutövare. Vid tillsynsbesöken har kontrollerats att rutiner har upprättats och underhålls så att bestämmelser för transport av farligt gods följs.

Erfarenheter från tillsynsverksamheten har förmedlats genom deltagande vid sex regionala konferenser för säkerhetsrådgivare och ADR-lärare.

Samverkan har skett med polismyndigheterna vid

15 tillsynsbesök och med Järnvägsinspektionen vid två tillsynsbesök. Samverkansmöte har genomförts med ett av Arbetsmiljöverkets distrikt.

Resultat

Bedömningen är genomgående att verksamhetsutövarna i stort fullgör sina skyldigheter. Rutiner har upprättats och underhålls och åtgärder vidtas för att förebygga olyckor. I några fall har mindre brister noterats när det gäller efterlevnaden av bestämmelserna om transportskydd som infördes den 1 juli 2006. Enligt en undersökning som genomfördes vid de sex konferenserna som Räddningsverket arrangerade, kan en orsak till att brister upptäcks vid vägtransporter vara att fastlagda rutiner inte följs eller kontrolleras. Andra orsaker kan vara att utbildningen inte är tillräcklig för all personal.

Lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor

Inriktning

Med syftet att bidra till en säker hantering har tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor genomförts som operativ tillsyn och tillsynsvägledning. Utifrån förändringarna i kemikalielagstiftningen inom Europa har uppgifterna att svara för tillsyn i fråga om kemiska produkter och varors brandfarliga, oxiderande och explosiva egenskaper, inriktats på samordning med andra myndigheter inom området, främst Kemikalieinspektionen, samt på att utarbeta system och metoder för uppgifterna.

Omfattning

Tillsynsbesök har genomförts inom sex av Försvarmaktens områden enligt fastställd långtidsplan. Inom den civila sidan har åtta tillsynsbesök genomförts vid verksamheter som hanterar explosiva varor. En uppföljning har genomförts av kommunernas tillsyn när det gäller brandfarliga varor och polismyndigheternas tillsyn i fråga om explosiva varor.

Uppgifterna enligt miljöbalken och förordningen om tillsyn (1998:900) enligt miljöbalken, att svara för tillsyn över tillverkare och primärleverantörer som släpper ut kemiska produkter och varor på marknaden med brandfarliga, oxiderande och explosiva egenskaper, har genom införandet av en ny kemikalielagstiftning på EU-nivå (Reach-förordningen och den kommande GHS-förordningen) krävt omfattande samverkan i första hand med Kemikalieinspektionen. Räddnings-

verkets uppgifter inom området omfattar också tillsynsvägledning till kommunerna som svarar för tillsynen på lokal nivå. Prioriterat har varit att utarbeta metoder för tillsyn och tillsynsvägledning. Förelägganden om att lämna in säkerhetsdatablad och förpackningsmärkningar har lämnats till tio verksamhetsutövare som är tillverkare och primärleverantörer.

Resultat

De brister som upptäckts vid tillsyn hos Försvarmakten och civila verksamheter som tillverkar explosiva varor har dokumenterats och kommunicerats. Krav har ställts på återrapportering av vidtagna och planerade åtgärder. Den uppföljning som genomförts av kommunernas och polismyndigheternas tillsyn har presenterats på Räddningsverkets webbplats. Uppföljningarna fungerar också som underlag för fortsatt arbete inom området.

Ett register har upprättats över tillverkare och importörer som släpper ut kemiska produkter och varor på marknaden med brandfarliga, oxiderande och explosiva egenskaper. De förelägganden som lämnats i fråga om säkerhetsdatablad samt förpackningsmärkningar har följts upp med granskning. Återkoppling pågår till de verksamhetsutövare som har inkommit med handlingar.

Inför ikraftträdandet av Reach-förordningen och kommande GHS-förordning har bl.a. samverkan skett med Kemikalieinspektionen vid gemensamma informationsinsatser.

Tillsyn av alarmeringsavtalet med SOS Alarm AB

Inriktning

Staten och SOS Alarm AB tecknade ett nytt alarmeringsavtal i juni år 2006. Ett uppdrag till Räddningsverket att utöva tillsyn och kontroll över åtagandena enligt avtalet beslutades i oktober år 2007.

Omfattning

Räddningsverket ingår i det av SOS Alarm AB inrättade 112-rådet. Synpunkter har lämnats på den rapport över verksamheten som SOS Alarm AB lämnade till regeringen den 1 mars. Bland de händelser som tagits upp i rådet kan nämnas avbrott i 112-tjänsten i Kalmar län under maj månad och uppföljning av en räddningsinsats i Tingsryds kommun där lång hanteringstid och försening i utalarmeringen har uppmärksammats. I det senare fallet har verket bistått Länsstyrelsen i Krono-

bergs län vid undersökning av händelsen. Vidare har bl.a. ett avbrott i det s.k. multicomnätet, som inträffade i södra Sverige under oktober, tagits upp i rådet.

Resultat

Räddningsverket har bidragit till att oklarheter i alarmeringsfunktionen har uppmärksammats och behandlats i 112-rådet.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa en bedömning av hur länsstyrelsernas tillsynsverksamhet inom området skydd mot olyckor har anpassats till lagen om skydd mot olyckor.

Länsstyrelsernas tillsyn omfattar dels tillsyn över de särskilda skyldigheterna enligt lagen, dels tillsyn över det resultat som kommunerna uppnår inom området. Tonvikten ska ligga på resultatet. I fråga om tillsynen över de särskilda skyldigheterna har länsstyrelserna anpassat sin tillsyn relativt väl, även om en del återstår att göra. Kommunerna har ännu inte anpassat och målstyrt sin verksamhet fullt ut. Det försvårar länsstyrelsernas uppgift att bedriva tillsyn över en målstyrd verksamhet. Handlingsprogrammen är i en utvecklingsfas. Den minskade detaljregleringen, särskilt i fråga om kompetens hos personal inom den kommunala räddningstjänstverksamheten och kommunernas tillsyn, ökar inslaget av bedömningar i länsstyrelsernas tillsyn. Att göra bedömningar ställer ökade krav på kompetens och erfarenhet hos länsstyrelserna. I syfte att höja kompetensen har Räddningsverket därför genomfört kompetensutvecklingsinsatser för länsstyrelsernas handläggare och flera sådana insatser kommer att genomföras.

Länsstyrelsernas tillsyn över det resultat som kommunerna uppnår med sin räddningstjänst och förebyggande verksamhet behöver utvecklas vidare. Tillsynen kan vara svår att genomföra då kommunernas resultat är svåra att mäta på grund av få kommunala räddningsinsatser i många kommuner. Problemet antyder de begränsningar som finns med målstyrning i verksamheter av relativt liten omfattning, vilket är fallet i en del mindre kommuner. Räddningsverket driver i samverkan med länsstyrelserna ett projekt som syftar till att arbeta fram stöd för länsstyrelsens tillsyn över kommunernas resultat. En försvårande omständighet är här att personalomsättningen vid länsstyrelserna varit

relativt hög och att det vid flera länsstyrelser finns begränsade resurser för uppgifterna.

Sammantaget är bedömningen att länsstyrelserna har anpassat sin tillsynsverksamhet till lagen om skydd mot olyckor, men att anpassningen sker successivt och att en del återstår att göra.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa de insatser avseende marknadskontroll som genomförts för att säkerställa att de produkter som faller inom myndighetens ansvarsområde och som gjorts tillgängliga på marknaden uppfyller gällande krav samt resultatet av och kostnader för dessa insatser.

Genomförda insatser

En handlingsplan för Räddningsverkets fortsatta arbete inom området marknadskontroll har tagits fram. Verket har deltagit i kompetensutvecklingsinsatser inom området samt vid fem av marknadskontrollrådets möten. Notifieringar om farliga produkter har följts upp kontinuerligt.

De marknadskontroller av fyrverkerier som genomfördes inför nyåret föregående år, har följts upp. I ett fall anser Räddningsverket att ansvarsbestämmelserna i lagen om brandfarliga och explosiva varor är tillämpliga och en polisanmälan har gjorts.

Marknadskontroller av gasapparater har genomförts hos sex återförsäljare. I fråga om fyrverkerier har marknadskontroll genomförts hos 22 återförsäljare. Inom ramen för marknadskontrollarbetet har, utöver dessa dokumenterade besök, även övergripande kontroller genomförts i samband med annan tillsynsverksamhet. Vidare har anmälningar från enskilda konsumenter hanterats.

Resultat av och kostnader för genomförda insatser

Kompetensuppbyggnad för arbetsuppgifterna pågår och en resursförstärkning för området är beslutad. Vid marknadskontroller har fyrverkerier upptäckts som bl.a. varit felaktigt märkta och således inte godkända.

Kostnaderna för Räddningsverkets uppgifter inom området för år 2007 är 277 tkr.

Ekonomi för verksamhetsgrenen

År	Intäkter	Kostnader
2007	344	21 278
2006	232	20 016
2005	109	19 281

(Belopp i tkr)

Kommentar

Uppgifterna inom verksamhetsgrenen utvecklas ständigt och nya uppgifter tillkommer. En erfarenhet är att alltmer tid åtgår till uppdatering inom respektive område. Exempelvis går utvecklingen i snabb takt inom området marknadskontroll. Ett annat exempel är verkets tillsynsuppgifter enligt miljöbalken i fråga om kemiska produkters brandfarliga, explosiva och oxiderande egenskaper, där införandet av en ny kemikalielagstiftning på EU-nivå krävt stora arbetsinsatser. Under året har också, i nära samverkan med länsstyrelserna, mycket tid lagts på tillsynen över att kommunerna uppfyller bestämmelserna om att upprätta en plan för räddningsinsatser för sådana verksamheter som omfattas av den högre kravnivån i Sevesolagen.

Personalomsättningen bland handläggare inom området skydd mot olyckor vid länsstyrelserna har varit hög under de senare åren. Dessutom varierar resurserna hos länsstyrelserna inom området och för flera länsstyrelser är vår bedömning att området borde ges högre prioritet. Ett tecken på hög personalomsättning vid länsstyrelserna är att de grundläggande kompetensutvecklingsinsatserna, inom områdena Seveso och skydd mot olyckor, har samlat många deltagare. En effekt som till del kan bero på personalomsättning och resursbrist är att länsstyrelsernas planläggning för räddningstjänst och sanering har uppvisat brister och att det i flera fall funnits stora behov av revidering. Uppföljningen av länsstyrelsernas program och planer har därför intensifierats.

Lagen om skydd mot olyckor har varit ikraft i fyra år. Kommunerna befinner sig fortfarande i en utvecklingsfas när det gäller handlingsprogram och målstyrning. Ett flertal insatser har genomförts i syfte att utveckla länsstyrelsernas tillsyn mot en tillsyn över målstyrd verksamhet. Detta arbete kommer att fortsätta. Anpassning från såväl kommuner som länsstyrelser kommer att ta tid i anspråk och utvecklingen sker successivt.

Genom att Räddningsverkets uppgifter inom tillsynsområdet är samlade inom en verksamhetsgren kan synergi- och samverkans effekter tillvaratas. Inom Sevesoområdet har samverkan med andra myndigheter nått en bra nivå, men här finns fortfarande en utvecklingspotential. Inom andra områden pågår initiativ till samverkan med tillsynsmyndigheter inom angränsande och näraliggande områden. En erfarenhet är att det tar tid att skapa fungerande samverkan och det är därför nödvändigt att detta arbete fortsätter. Omprioriteringar har gjorts inom verksamhetsgrenen bland annat på grund av införandet av den europeiska kemikalielagstiftningen och de särskilda tillsynsinsatser som gjorts beträffande kommunala planer för räddningsinsatser. Bedömningen är att de mål som satts upp för verksamhetsgrenen har uppnåtts.

Verksamhetsgren

Internationella räddningsinsatser samt förtroendeskapande verksamhet

Mål

Målet är att Statens räddningsverk skall bidra till att rädda liv och miljö, samt lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet till förmån för nödlidande människor som har utsatts för, eller står under hot att utsättas för, väpnade konflikter, naturkatastrofer och andra katastrofliknande förhållanden.

Åtterrapporering

Statens Räddningsverk skall redovisa följande:

- Under året genomförd verksamhet skall redovisas samt hur utformning och innehåll har utvecklats och förändrats avseende insatser och beredskap.

- En bedömning skall göras av hur vidtagna åtgärder bidragit till att uppfylla målet för verksamhetsgrenen.

Genomförd verksamhet

Räddningsverket har under 2007 inte genomfört några insatser inom verksamhetsgrenen. Räddningsverket har under året genomfört fyra utbildningar inom ramen för Nato/Pff:

- International Rescue Operations (genomfördes i Armenien)
- Staff Training
- International Environmental Disaster Operations
- Information Management (genomfördes i Ukraina).

Utöver dessa utbildningar har Räddningsverket medverkat i två större övningar:

- Barents Rescue genomfördes i Finland inom ramen för Barents Euro-Arctic Council

- Idassa 2007 genomfördes i Kroatien.

Två utbildningar har genomförts inom ramen för EU-mekanismen och i samverkan med Danska Beredskapsstyrelsen (DEMA):

- High level Coordination Refresher Course
- Staff Training.

Genomförandet av dessa utbildningar och övningar har varit ett led i det långsiktiga arbetet för att stödja en säkerhetsfrämjande och förtroendeskapande utveckling i Europa och dess närområde. Sammanlagt har 91 personer genomgått utbildningarna och 53 personer har medverkat i övningarna.

Utveckling och förändring av utformning/ innehåll avseende insatser & beredskap

Samverkan har skett med EU-kommissionen och övriga medlemsstater inom ramen för Civil Protection-samarbetet. Inom ramen för EU:s gemenskapsmekanism har ett nytt system för samordning och informationsutbyte vid allvarliga internationella händelser tagits i bruk (CECIS). Systemet används bl.a. för att informera om allvarliga händelser och för att begära eller förbereda andra medlemsländer på att ge stöd. Räddningsverket har även medverkat i den pågående utvecklingen av gemensamma moduler för effektiva insatser inom ramen för EU:s räddningstjänstssamarbete. Med moduler avses ett lands förmåga att kunna lämna stöd vid en specifik insats. Modulen består av personal samt materiel och avser ett bestämt område (t.ex. vattenrening, skogsbrandsbekämpning, sök- och räddningsstyrka).

Åtgärdernas bidrag till att nå målet för verksamhetsgrenen

De utbildningar och övningar som har genomförts inom ramen för NATO/Pff och EU:s gemenskapsmekanism har inneburit ett bidrag till ökad samsyn kring kris- och katastrofhantering mellan medverkande nationer. De har också inneburit en kompetensutveck-

ling av Räddningsverkets personal. Räddningsverket har idag 38 personer med formell kompetens för EU:s räddningstjänstsamarbete (Civil Protection).

I Idassa-övningen medverkade Räddningsverket med sin MERT-beredskap (Medical Emergency Response Team). Detta gav tillfälle att öva och sprida information om den satsning Räddningsverket gjort på sjukvårdsstöd under året.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa omfattning av, kostnader för och finansiering av beredskapen för att kunna bistå vid internationella räddningsinsatser inklusive utbildning av personal. Räddningsverket skall även redovisa omfattningen av överförd militär överskottsmateriel som är avsedd för insatser inom verksamhetsgrenen.

Den beredskap som är uppbyggd för internationella bistånds- och räddningsinsatser nyttjas även för räddningsinsatser och förtroendeskapande verksamhet. Beredskapen beskrivs närmare under verksamhetsgrenen Internationella bistånds- och räddningsinsatser.

Omfattning och kostnader för och finansiering av beredskapen

Beredskapen består av materiel, utbildning och övning av insatspersonal, rekrytering samt att hålla personal och övrig beredskap, i enlighet med beskrivningen under verksamhetsgrenen Internationella bistånds- och räddningsinsatser.

Beredskapen inom verksamhetsgrenen finansieras förutom av anslagsmedel med bidrag från EU.

Vid genomförande av insatser inom verksamhetsgrenen finansieras nyttjandet av beredskapen med externa medel.

Överförd militär överskottsmateriel

Materiel har överförts i fortsatt begränsad omfattning.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att följa intentionerna i FNs resolution 1325 om genusperspektiv inom internationell krishantering.

Räddningsverket har arbetat för att den internationella insatsverksamheten ska genomsyras av ett genusperspektiv. Detta gäller för planering, genomförande och uppföljning av insatser, utbildningar och övningar. Särskilda insatser har under året gjorts för att åstadkomma ökad genusmedvetenhet och en jämnare balans i personalrekryteringen för två större sök- och räddningsprojekt som genomförs i Pakistan och Tadzjikistan. Genusperspektivet är också viktigt i den pågående utvecklingen av ett nytt baslägerkoncept för internationella insatser, samt i verkets arbete med att utveckla stärkt förmåga att undsätta personer med hemvist i Sverige vid katastrofer utomlands.

Under året har arbetet med att skapa en jämnare könsfördelning i personalpoolen för internationella insatser fortgått. Vidare har utbildningsinsatser genomförts för projektledare och åtgärder har vidtagits i syfte att förstärka kunskapsinhämtningen och rapporteringen om genusfrågor. Räddningsverket har deltagit i det EU-finansierade utvecklingspartnerskapet Gender Force, som under året bland annat utvecklat en utbildning för Gender Field Advisors. Utbildningen ger insikt i genusrelaterade problemställningar vid biståndsinsatser i katastrof- och konfliktdrabbade länder.

Internationellt förtroendeskapande arbete

Mål

Målet är att den internationella förtroendeskapande verksamheten skall utvecklas inom områdena skydd mot olyckor och beredskap mot svåra påfrestningar. Särskild vikt skall läggas vid att utveckla och fördjupa samarbetet med länderna i Sveriges närområde inklusive EU:s grannländer samt södra Kaukasus och centralasien.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa genomförd verksamhet.

Multilaterala samarbeten

Räddningsverket har deltagit i två kommittéer, Senior Civil Emergency Planning Committee (SCEPC) och Civil Protection Committee (CPC) inom ramen för Partnerskap för fred (PFF).

Regionala samarbeten

Räddningsverket har arrangerat två seminarier med anknytning till Sveriges ordförandeskap inom Östersjöstaternas råd (Council of the Baltic Sea States, CBSS). Det ena behandlade problemet om att ta emot internationell hjälp i samband med katastrofer, det andra handlade om att fånga upp östersjöländernas intresse för framtida samarbetsprojekt inom räddningstjänstområdet. Inom ramen för CBSS och Eurobaltic-programmet för säkerhet har Räddningsverket varit ledande partner för 35 östersjöpartners i projektet Eurobaltic II som fokuserar på kartläggning av gränsöverskridande risker, räddningstjänst-samarbete och säkerhetsarbete på lokal nivå. Räddningsverket arrangerade också det sjätte årliga mötet mellan generaldirektörerna inom Eurobaltic-programmet.

Räddningsverket har deltagit i möten inom Stabilitetspakten för sydöstra Europa och Balkan – Initiativet för beredskap mot och förebyggande av svåra olyckor (DPPI), och bidragit med expertstöd i samband med en DPPI-workshop i Zagreb.

Räddningsverket har tidigare medverkat i ett projekt som stöds av Barentsrådet. Projektet resulterade i ett förslag till samarbetsavtal mellan Sverige, Norge, Finland och Ryssland. Avtalet kommer att skapa möjligheter för ett nära samarbete och snabb hjälp över gränserna i händelse av svåra olyckor i Barentsregionen. Räddningsverket medverkar också i Europa-Medelhavssamarbetet EUROMED, samt i EPPR, en undergrupp inom Arktiska rådet.

Bilaterala samarbeten

Räddningsverket har samarbetsavtal med Estland, Lettland och Litauen som innefattar ömsesidigt stöd och hjälp i händelse av svåra olyckor samt informations- och erfarenhetsutbyte inom områdena utbildning, forskning och utveckling. Verksamheten inom ramen för avtalet har innefattat expertutbyte och öm-

sesidigt deltagande i utbildningar.

Samarbetet mellan Räddningsverket och Ministry of the Russian Federation for Civil Defense, Emergencies and Limation of Consequences of Natural Disasters (EMERCOM) sker inom områdena förebyggande av, beredskap för och insatser vid olyckshändelser. Under året har utbildningssamarbete mellan Räddningsverkets skola i Revinge och EMERCOM:s Civil Defense Academy etablerats. Ett transportavtal har undertecknats, som ger verket möjlighet att utnyttja flygtransporter för humanitär hjälp till tredje land.

Räddningsverket har också väl etablerade samarbeten med motsvarande myndigheter i Ukraina och Slovenien.

Stärkt förmåga

Mål

Målet är att Statens räddningsverk skall stärka förmågan att med kort varsel i ett inledande skede stödja utlandsmyndigheter och nödställda i en situation då många människor med hemvist i Sverige drabbas till följd av en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa arbetet med att, i samverkan med berörda myndigheter och organisationer, stärka förmågan att stödja utlandsmyndigheter och nödställda.

Inom Räddningsverket finns tre stödstyrkor som ska kunna stödja utlandsmyndigheter och nödställda i en situation då många människor med hemvist i Sverige drabbas till följd av en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet. Utbildning, övning, materielanskaffning och översyn av beredskapen har genomförts under året. Utbildning och övning har genomförts för Räddningsverkets personal samt personal från Socialstyrelsen, Rädda Barnen, Svenska Kyrkan och UD. Inom ramen för Stödstyrkan har följande utbildningar och övningar genomförts under 2007:

- två stabs- och ledningsutbildningar för Räddningsverkets personal i Kristinehamn
- en stabs- och ledningsutbildning för stödstyrkans samordnings- och ledningsgrupp

- en utbildning för bedömningsenheten
- fältövning för Stödstyrka 1
- en grundutbildning för Stödstyrka 2.

Utöver genomförda utbildningar och övningar har regelbunden samverkan skett med ovan nämnda myndigheter och organisationer. Regelbunden samverkan har även skett med UD för att skapa en gemensam syn på krisberedskap, insatsplanering, lednings- och ansvarsförhållanden, besluts- och informationsvägar, mobilisering samt kontaktvägar under och efter konorstid.

Räddningsverket har tillsammans med UD och KBM medverkat i utvecklingen av utlandsmyndigheternas krishanteringsförmåga, vilket resulterat i att Räddningsverket under året har genomfört utbildning och övning vid åtta utlandsmyndigheter.

Ett utkast till Stödstyrkans manual som ska underlätta det praktiska arbetet under insats, har tagits fram under året.

Kostnaden för beredskapen och uppbyggnaden av stärkt förmåga har under året uppgått till 7 059 tkr (7 822 tkr 2006).

Ekonomi för verksamhetsgrenen

År	Intäkter	Kostnader
2007	22 921	38 978
2006	29 141	51 481
2005	22 313	27 878

(Belopp i tkr)

Kommentar

Förtroendeskapande verksamhet

Räddningsverket har deltagit i det beredskapshöjande arbete som under året genomförts inom ramen för gemenskapsmekanismen. Ett led i att stärka kommissionens och medlemsländernas beredskap att hantera olyckor och katastrofer har varit att ta fram moduler för effektiv och flexibel insatshantering. Beslut om utformning av moduler har fattats i genomförandekommittén för gemenskapsmekanismen. Sverige har deltagit med experter i kommissionens samtliga beredningsmöten.

Inom ramen för gemenskapsmekanismen har Räddningsverket tillsammans med DSB i Norge arbetat fram ett förslag på en övning för att träna samarbete mellan EU och FN vid en katastrof utanför EU. Övningen har godkänts för finansiering av EU-kommissionen och kommer hållas under 2009.

Räddningsverkets beredskap att svara upp mot EU/Kommissionen vid begäran om hjälp från medlemsländerna har utökats med extra personal under hösten, då kontakterna från Monitoring Information Centre (MIC) i Bryssel ökat med 25 procent.

Stärkt förmåga

Uppbyggnad av den beslutade organisationen har fortsatt med materielanskaffning, utbildningar och övningar och kommer att vara avslutad under första halvåret 2008. Erfarenheter från förra årets insats i Libanon har tagits tillvara och arbetet har genomförts i samverkan med UD och övriga berörda myndigheter. Utbildning av personal vid 8 utlandsmyndigheter har genomförts.

Sammantaget finns nu 190 personer utbildade, övade och testade för att kunna ingå i Räddningsverkets beredskapsstyrka för stärkt förmåga. Samtliga har tilldelats egen personlig utrustning som förvaras i hemmet. När uppbyggnaden är färdig kommer 250 personer att ingå i styrkan. Verket är redan nu insatsberett för att kunna bistå svenskar utomlands.

Arbete med att ta fram en rullande fortbildning har påbörjats.

Verksamhetsgren

Krisberedskapsförmåga

Mål

Målet är att Statens räddningsverk skall ha en god krishanteringsförmåga, operativ förmåga och förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar i enlighet med de definitioner som anges i regeringsbeslut (Fö2006/2843/CIV).

Återrapportering

Inom verksamhetsgrenen Krisberedskapsförmåga skall Statens räddningsverk redovisa ovanstående förmågor enligt skalan;

- god förmåga,*
- i huvudsak god förmåga men med vissa brister,*
- viss, men bristfällig, förmåga respektive*
- ingen/mycket bristfällig förmåga.*

Redovisningens bedömningar skall göras gentemot risker som identifieras i myndighetens risk- och sårbarhetsanalys och gentemot de omvärldsexempel som Krisberedskapsmyndigheten har tagit fram. Gränssättande faktorer inom myndighetens ansvarsområde som allvarligt påverkar förmågan att hantera allvarliga störningar skall redovisas, liksom alternativa sätt att säkerställa att den nytta som verksamheten normalt tillhandahåller kan levereras på annat sätt, om inte den ordinarie verksamheten kan bedrivas. Uppföljningen skall redovisa vilka effekter genomförda åtgärder och verksamheter har haft på förmågorna. I de fall utfallet, i effekt- eller kostnadstermer, väsentligt skiljer sig från planen skall detta kommenteras och motiveras. Åtgärder och verksamheter finansierade av anslaget 7:5 Krisberedskap och effekterna dessa har haft på förmågorna skall särredovisas.

Bedömning gentemot risker i risk- och sårbarhetsanalys samt omvärldsexempel

De risker som identifierats i Räddningsverkets risk- och sårbarhetsanalys avseende år 2007 har redovisats i ett särskilt dokument som lämnas in till regeringen i samband med årsredovisningen. I risk- och sårbarhetsanalysen har verket identifierat och analyserat hot och risker för verksamhetsområdet Skydd mot olyckor kopplat till Räddningsverkets ansvarsområde. Utifrån gjord inventering har sedan valts att djupare analysera händelserna *översvämning, skogsbrand och storm*. För respektive händelse har Räddningsverket analyserat sin egen och kommunal räddningstjänsts förmåga att hantera händelserna. Av de nio omvärldsexempel som KBM tagit fram (KBM:s dnr 0280/2005) är det främst exemplet *Långvarig effektbrist i elförsörjningen på grund av väderstörningar* som ansluter till de händelser som verket analyserat.

Gränssättande faktorer

Gränssättande faktorer som påverkar räddningstjänstens förmåga att hantera allvarliga störningar är bland annat:

- Möjligheten att upprätta en korrekt lägesbild
- Ledningskapacitet och fungerande ledningsplats
- Uthållighet i ledningsorganisationen
- Tillgång till resursnätverk
- Utbildning och övning i ledning och samverkan
- Ändamålsenliga kommunikationssystem
- Fungerande informationsplaner
- Redundans i tekniska system.

Alternativa sätt att leverera den nytta som verksamheten normalt tillhandahåller

Om inte räddningstjänsten kan bedriva sin verksamhet på normalt sätt krävs att allmänheten har så mycket information och kunskap om hur man ska agera i allvarliga situationer att var och en kan bidra till att hantera händelsen till dess att räddningstjänststyrkor har

tillförts från omkringliggande kommuner och län eller genom internationellt stöd.

Krishanteringsförmåga

Enligt regeringsbeslut Fö 2006/3843/CIV ska det ”inom verksamhets- eller ansvarsområdet finnas en god förmåga att vid allvarliga störningar leda den egna verksamheten, fatta beslut inom eget verksamhets- eller ansvarsområde, sprida snabb, korrekt och tillförlitlig information och vid behov kunna medverka i samordning och koordinering med andra aktörer och deras åtgärder”.

Genomförda åtgärder och effekter av dessa inom verkets ansvarsområde

Förmågan att leda den egna verksamheten på lokal nivå har förbättrats med hjälp av medel från anslag 7:5. Räddningsverket har

- utfört besluts- och ledningsstödsanalyser för sex räddningstjänster
- färdigställt fyra nya räddningscentraler. Det finns nu 156 räddningscentraler som fyller funktionen för 232 kommuner
- utfört reservkraftinstallation i 12 anläggningar

samt

- genomfört funktionskontroller i fyra län.

Vidare har Räddningsverket i nära samarbete med KBM och Sveriges kommuner och landsting (SKL) gett stöd till kommunerna och andra användarorganisationer i samband med införandet av det nya radiosystemet för effektiv ledning (RAKEL).

För att förbättra förmågan till samordning mellan berörda aktörer har ett nytt koncept avseende centrala samverkanskurser för stora olyckor och extraordinära händelser tagits fram. Konceptet, vars framtagning till del finansierats med medel från anslag 7:5, består av fyra olika kurser och årliga samverkansseminarier.

I syfte att stärka svensk förmåga att ta emot internationellt stöd vid stora olyckor och andra allvarliga krissituationer kommer bland annat utbildnings- och informationsåtgärder att vidtas i enlighet med förslagen i rapporten *Arbetet med att stärka svensk förmåga att ta emot internationellt stöd vid stora olyckor och andra allvarliga krissituationer* som lämnades till regeringen i juni 2007.

Hittills vidtagna åtgärder har lett till en successivt förbättrad krisledande förmåga i samband med allvarliga störningar på lokal, regional och central nivå.

Operativ förmåga

Enligt regeringsbeslut Fö 2006/3843/CIV ska det ”inom verksamhets- eller ansvarsområdet finnas en god förmåga att snarast påbörja åtgärder för att hantera eller medverka i hanteringen av konsekvenserna av inträffade händelser, samt genomföra de åtgärder som krävs för att avhjälpa, skydda och lindra effekterna av det inträffade”.

Genomförda åtgärder och effekter av dessa inom verkets ansvarsområde

Med stöd av medel från anslag 7:5 pågår omställning av kommunalt förvarad statlig materiel för höjd beredskap så att den på bästa sätt ska kunna nyttjas som förstärkningsmateriel av kommunerna vid allvarliga störningar på samhället i fred. Under året har 115 kommuner analyserat sitt behov av förstärkningsmateriel utifrån lokala riskanalyser. Utifrån genomförd materielöversyn var bedömningen vid årsskiftet att den kvarvarande övertaliga materielen hade ett bokfört värde om cirka 10-15 mnkr.

Materiella och personella förstärkningsresurser anpassas successivt till aktuella hotbilder, vilket kommer att bidra till en ökad uthållighet när det gäller att hantera konsekvenserna av inträffade händelser.

Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Enligt regeringsbeslut Fö 2006/3843/CIV ska det ”inom verksamhets- eller ansvarsområdet finnas en god förmåga att motstå allvarliga störningar så att verksamheten kan bedrivas på en sådan nivå att samhället fortfarande kan fungera och säkerställa en grundläggande service, trygghet och omvårdnad om allvarliga störningar skulle inträffa”.

Effekter av genomförda åtgärder och verksamheter

Samhällets räddningstjänst är en samhällsviktig verksamhet. Genomförda åtgärder i syfte att utveckla räddningstjänsten har främst inriktats på att förbättra krisledningsförmågan och den operativa förmågan. En bieffekt av vidtagna åtgärder är att detta också bidrar till att förbättra räddningstjänstens förmåga att motstå allvarliga störningar inom den egna verksamheten.

Genomförda åtgärder har lett till utökad samverkan och samarbete mellan kommunala räddningstjänster och även med övriga berörda "blåljusmyndigheter" (ambulanssjukvård, polis med flera).

Ekonomi för verksamhetsgrenen

År	Intäkter	Kostnader
2007	192 332	247 686
2006	194 249	256 477
2005	152 526	208 805

(Belopp i tkr)

Kommentar till tabellen:

Fram till och med 2006 var verksamhetsområdena Svåra påfrestningar och Det civila försvaret indelat i verksamhetsgrenar motsvarande samverkansområdena Skydd, undsättning och vård samt Spridning av allvarliga smittämnen, giftiga kemikalier mm. Från och med 2007 har Svåra påfrestningar verksamhetsgrenen Krisberedskapsförmåga medan Det civila försvaret har verksamhetsgrenen Försvarförmåga. Förändringen innebär att det som tidigare redovisades på två verksamhetsgrenar under respektive verksamhetsområde, nu redovisas på en verksamhetsgren. Jämförelsetalen för 2005 och 2006 har räknats om med anledning av detta.

Kommentar

Sammantaget anser Räddningsverket att förmågan att hantera de händelser som identifierats i gjord risk- och sårbarhetsanalys för 2007, inom verkets ansvarsområde (den kommunala räddningstjänsten), är i huvudsak god men med vissa brister.

Bedömning av Statens räddningsverks förmåga i förhållande till regeringens mål

• Krishanteringsförmåga

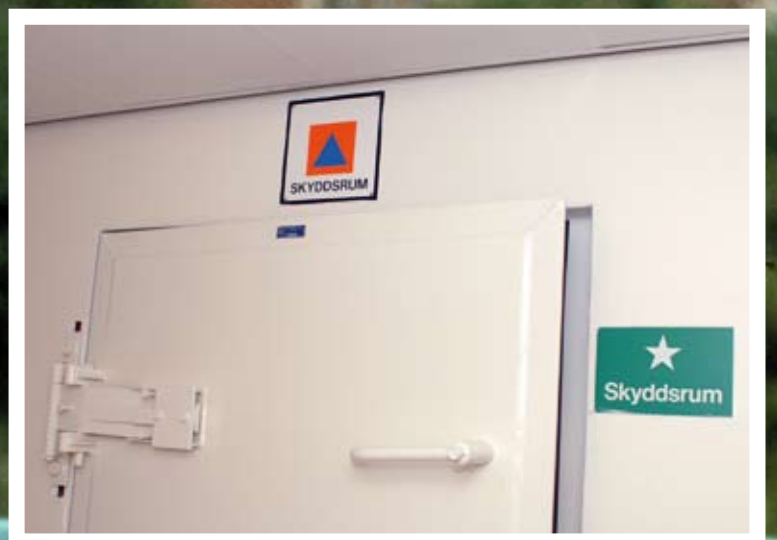
Räddningsverkets krishanteringsförmåga är i huvudsak god men med vissa brister. Grunden för bedömningen är bland annat att alla funktioner som kan komma att ingå i en stab idag inte är utbildade och övade. Genom inrättandet av en ny beredskapsfunktion (Räddningsverket 24/7) kommer denna förmåga att stärkas.

• Operativ förmåga

Räddningsverkets operativa förmåga är i huvudsak god men med vissa brister. Grunden för bedömningen är bland annat att det i verkets stöd till kommunal räddningstjänst finns brister i uthålligheten då verket har en begränsad tillgång till experter. Vidare saknas ett uppdaterat system för att säkerställa tillgången till aktuella "riksresurslistor" för materiella förstärkningsresurser av olika slag.

• Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Räddningsverkets förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar är i huvudsak god men med vissa brister. Det finns vissa funktioner/verksamheter inom verket som är samhällsviktiga och som ska fungera för att skadeverkningarna ska bli så små som möjligt om en extraordinär händelse inträffar. Här finns i dagsläget vissa brister i robusthet och redundans, vilket ligger till grund för gjord bedömning. Bland annat har inte funktioner för ledningsstöd och informationsteknik ännu säkerställts vid den nya funktionen för beredskap i Kristinehamn. Det kommer att göras under 2008.

Verksamhetsgren

Försvarsförmåga

Mål

Verksamheten skall anpassas utifrån inriktning och hot- och riskbedömning enligt utskottsbetänkande 2004/05:FöU5, rskr.2004/05:143 med anledning av proposition Vårt framtida försvar (prop. 2004/05:5).

Verksamheten skall, främst genom planering, bedrivas så att en god försvarsförmåga kan säkerställas vid ett eventuellt framtida väpnat angrepp i sådan samhällsviktig verksamhet som är väsentlig för samhällets grundläggande behov.

Återrapportering

Inom verksamhetsgrenen Försvarsförmåga skall Statens räddningsverk redovisa förmågan att genom planerade åtgärder säkerställa att samhällets och människornas behov kan tillgodoses även vid ett eventuellt framtida angrepp eller krig. Vidare skall återrapporteringen i samhällsviktig verksamhet redovisa planerade åtgärder för att samhället skall ha en god förmåga vid höjd beredskap. Åtgärder och verksamheter finansierade av anslaget 7:5 Krisberedskap och effekterna dessa har haft på förmågorna skall särredovisas.

Planerade åtgärder avseende förmågan vid ett eventuellt framtida angrepp eller krig

Skydd mot kemiska stridsmedel

Genom 1982 års försvarsbeslut bestämdes att hela Sveriges befolkning skulle ha tillgång till andningsskydd. Räddningsverket (tidigare Civilförsvarsstyrelsen) fick i uppdrag att genomföra beslutet. I augusti 1994 var uppdraget genomfört.

Idag finns cirka 7,6 miljoner andningsskydd i form av skyddsmasker, skyddsjackor och skyddsväskor lagrade i kommunala förråd.

I samband med de regelbundna kvalitetskontroller som görs har brister konstaterats i enstaka partier med masker som anskaffats i början av 1970-talet.

Under hösten har en beräkning över kostnaderna för att påbörja destruering av äldre masker gjorts. En översyn behöver dessutom göras för att se om kvarvarande masker kan utgöra en tänkbar resurs i samband med händelser kopplade till dagens och morgondagens hot- och terrorbild.

Skyddsrum

En ny lag om skyddsrum trädde ikraft den 1 september 2006. Den innebär att Räddningsverket bl.a. har ansvaret för att kontrollera att inrättade skyddsrum har avsedd skyddsförmåga. Räddningsverket har avtal med certifierade kontrollanter och sakkunniga som utför denna kontroll.

Under året har 4 156 skyddsrum kontrollbesiktigats. De motsvarar 6,29 procent av skyddsrumbeståndet. I samband med besiktningen dokumenteras vilka åtgärder som behöver vidtas för att ett skyddsrum ska bli godkänt. Det rör sig om tre typer av åtgärder:

- åtgärder som utförs och bekostas av fastighetsägaren
- åtgärder som utförs av fastighetsägaren, men bekostas av staten
- kvarstående åtgärder som inte ska utföras i nuvarande omvärldsläge.

Kostnaderna för kvarstående åtgärder, som planeras att genomföras vid ett förändrat omvärldsläge under en anpassningsperiod, uppgår för närvarande till 270 mnkr.

132 Skyddsrum har avvecklats under året. Några nya skyddsrum har inte tillkommit.

Ekonomi för verksamhetsgrenen

	Intäkter	Kostnader
2007	41 074	56 031
2006	33 077	56 209
2005	92 198	170 050

(Belopp i tkr)

Kommentar till tabellen:

Fram till och med 2006 var verksamhetsområdena Svåra påfrestningar och Det civila försvaret indelat i

verksamhetsgrenar motsvarande samverkansområdena Skydd, undsättning och vård samt Spridning av allvarliga smittämnen, giftiga kemikalier mm. Från och med 2007 har Svåra påfrestningar verksamhetsgrenen Krisberedskapsförmåga medan Det civila försvaret har verksamhetsgrenen Försvarförmåga. Förändringen innebär att det som tidigare redovisades på två verksamhetsgrenar under respektive verksamhetsområde, nu redovisas på en verksamhetsgren. Jämförelsetalen för 2005 och 2006 har räknats om med anledning av detta.

Kommentar

Den planering som kommunerna har för att genomföra omfattande räddningsinsatser i fred ligger till grund för den kompletterande planering som behövs för att samhället ska ha en godtagbar förmåga för att snabbt kunna genomföra skydds- och räddningsinsatser vid ett förändrat omvärldsläge. Detta förutsätter dock att regeringen, under en längre anpassningsperiod, vidtar åtgärder som möjliggör för de kommunala räddningstjänsterna att förstärka sin organisation med personal och materiel.

Inom området Fysiskt skydd har förmågan till anpassning vid ett förändrat omvärldsläge upprätthållits genom kunskapsuppbyggnad och skyddsrumskontroller.

Hopsamling och destruktion av de 3,75 miljoner skyddsmasker som anskaffades under perioden 1969-1983 bedöms komma att medföra kostnader om totalt ca 14 miljoner kr. Medel för detta behöver avsättas inom anslag 7:5 Krisberedskap från och med 2009.

Verksamhetsgren

Internationella bistånds- och räddningsinsatser

Mål

Målet är att Statens räddningsverk skall bidra till att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet till förmån för nödlidande människor som har utsatts för, eller står under hot att utsättas för, väpnade konflikter, naturkatastrofer och andra katastrofliknande förhållanden.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa följande:

- Under året genomförd verksamhet skall redovisas och jämföras samt hur utformning och innehåll har utvecklats och förändrats avseende insatser och beredskap.
- En bedömning skall göras av hur vidtagna åtgärder bidragit till att uppfylla målet för verksamhetsgrenen.

Genomförd verksamhet

Antalet inkomna förfrågningar visar tydligt att efterfrågan av Räddningsverkets medverkan i det internationella bistånds- och katastrofarbetet är stor. Räddningsverket följer och deltar i utvecklingen inom det humanitära området och har ett nära samarbete med flera internationella aktörer för att säkerställa att den internationella beredskapen anpassas till efterfrågan. Exempel på samarbetsparter inom det humanitära området är World Food Programme (WFP), The UN Refugee Agency (UNHCR), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), International Federation of Red Cross (IFRC) och Svenska Röda Korset. Räddningsverkets internationella verksamhet har expanderat under 2007 med 81 genomförda humanitära insatser i 26 länder (54 insatser i 15 länder under 2006). Antalet insatser beräknas

utifrån antalet beslutade insatsperioder, enligt samma beräkningsmodell som för 2006.

Sudan

Räddningsverket har genomfört stödinsatser till FN och EU i Darfurprovinsen och i södra Sudan. Insatserna har omfattat sjukvård, logistik, flyglogistik, förläggning, el, IT/samband, transportstöd samt in- genjörstöd inom byggsektorn. Sammanlagt har 22 insatser genomförts i Sudan.

Centralafrikanska republiken

Räddningsverket genomförde i början av 2007 en bedömningsresa i Centralafrikanska republiken. Stöd har därefter lämnats till United Nations Development Programme (UNDP) och OCHA med fältkontor, IT/samband och koordineringsstöd.

Afghanistan

Räddningsverket har lämnat stöd till EU:s polismission i Afghanistan med en IT-administratör, en säkerhetsexpert, en personaladministratör och en administrativ chef.

Övriga insatser

Projektet med brobyggnationer åt WFP i Angola har avslutats i slutet av 2007. Stöd har lämnats inom området IT/samband till såväl EU- som FN-organ i DR Kongo, Ghana, Jamaica, Kosovo, Madagaskar, Mocambique och Tchad. Verket har förutom i Sudan också stött WFP/UNHAS flygverksamhet med flyglogistik i Uganda, Pakistan, Kenya, Mocambique och Somalia.

Arbetet med vatten, sanitet, hygien och miljöfrågor har under året skett i form av sekonderingar till UNICEF i Etiopien, Eritrea, Sri Lanka, Bolivia och Uganda. Dessutom har en miljöexpert assisterat ett UNDAC-team i Honduras. Räddningsverkets logistikstöd har under året skett i form av sekonderingar till WFP i DR Kongo och Sri Lanka, till UNICEF i de palestinska områdena, till UNHCR i Kenya samt till EU:s planeringslag i Kosovo. Dessutom har den stora logistikinsatsen i Aceh-provinsen i Indonesien avslutats under året.

Stöd i form av tält och annan utrustning lämnades till Peru i samband med jordbävningen i augusti. I samband med skogsbränder i Europa under hösten lämnades stöd med brandbekämpningsmateriel till Makedonien och Albanien. Stöd inom geografiska informationssystem (GIS) har lämnats till FN:s mission i Liberia (UNMIL) och till OCHA i Tchad. Slutligen har Räddningsverket stött WFP i Somalia med en elektriker under hösten 2007.

Utveckling och förändring av utformning och innehåll avseende insatser och beredskap

Räddningsverket har numera en högre beredskap för att snabbt kunna skicka ut insatspersonal i enlighet med inkomna förfrågningar. Det innebär att ha utbildad och övad personal i personalpoolen för de specifika krav som ställs vid varje insats, samt att ha materiell beredskap att genomföra insatserna i enlighet med behoven i fält.

Åtgärdernas bidrag till att uppfylla målet för verksamhetsgrenen

Den utvidgade internationella verksamheten inom Räddningsverket har medfört förbättrade möjligheter att genomföra internationella insatser av hög kvalitet. Förmågan att snabbt kunna svara upp mot inkommande förfrågningar har utvecklats under året, liksom den organisatoriska förmågan att stödja uppdragsgivare och insatspersonal med information och analys, resor och administration, utbildning och övning, kompetent expertis och för insatserna väl anpassad materiel. Det är Räddningsverkets bedömning att uppdragsgivares och samarbetsparters förtroende för och förväntningar på Räddningsverket är fortsatt höga. Räddningsverket bedömer vidare att det ökande antalet genomförda insatser visar att Räddningsverkets förmåga på området höjts.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa omfattning av, kostnader för och finansiering av beredskapen för att kunna bistå vid internationella biståndsinsatser inklusive utbildning av personal.

Beredskap

Beredskapen för internationella biståndsinsatser består av:

- materiel
- utbildning och övning
- rekrytering
- personal och övrig beredskap.

Dessutom ingår ledning och administration av den internationella avdelningen, samt utveckling av funktionen för dygnet runt beredskap.

Materiel

Återanskaffning av materiel efter insatser genomförs efter behov och gjorda erfarenheter. En stor del av Räddningsverkets internationella insatser görs i form av stöd till FN:s fältpersonal. I syfte att utveckla det stödet har under året ett stort utvecklingsprojekt (Basescamp) genomförts för att kvalitativt förbättra dessa stödinsatser. Tyngdpunkten har legat på förbättrad kvalitet på arbetsplatser förläggning, vattenförsörjning och sanitet samt på att ta fram en mer effektiv planlösning för de tält- eller containerläger som uppförs i fält.

Den materiella beredskapen har höjts då efterfrågan på transportkapacitet har varit stor under året. Tio terränggående lastbilar med släp finns nu alltid tillgängliga för omedelbar leverans. En utökning och breddning av materiel för humanitär minröjning har också genomförts, framför allt vad gäller personlig skyddsutrustning och utrustning för maskinell minröjning. För att få en samlad förrådshantering har avveckling av förrådsverksamheten i Björred påbörjats och delar av materielen har flyttats till Kristinehamn.

Utbildning och övning

Räddningsverket utbildar och övar insatspersonalen i personalpoolen som förberedelse för arbetet i fält. Utbildningen utgår från nedanstående modell och genomförs i tre steg, från en grundläggande introduktionsutbildning, som delvis genomförs på distans, till fort- och vidareutbildning av insatspersonalen genom internt och externt anordnad utbildnings- och övningsverksamhet.

Utbildningsmodell SRV insatspersonal

Figur. Utbildningsmodellen för insatspersonal

Kombinationen av nationella och internationella utbildningar och övningar är mycket betydelsefull för att säkerställa en beredskap med hög kvalitet. Genom att medverka i nationella och internationella övningar ökar förmågan att samarbeta med andra organisationer och förståelsen för deras uppgifter och arbetssätt.

Räddningsverket har genomfört 29 utbildningar för insatspersonalen, 5 introduktionsutbildningar och 24 specialiseringsutbildningar inklusive chefsutbildningar och medverkat i 8 nationella/internationella övningar. För att medverka till en ökad internationell samordning har verket även utbildat och övat FN-personal med deltagare från Räddningsverket.

Verket har ett trainee-program som syftar till att ge insatspersonal utlandserfarenhet. 7 kvinnor och 11 män har genomfört programmet.

Rekrytering

Rekryteringsarbetet till den internationella personalpoolen har varit omfattande. Rekryteringsprocessen har genomsyrats av ett medvetet genusperspektiv. Rekryterarna har arbetat med att få fram personal av underrepresenterat kön både till personalpool och insatser. Annonsering och informationsspridning har utformats för att främja en jämnare rekrytering. Nya kompetenser efterfrågas inom främst kapacitetsutveckling, återuppbyggnad, stärkt förmåga och minhantering, men även för att klara nya uppgifter vid humanitära insatser.

Av dem som rekryterats till personalpoolen var 35 procent kvinnor (65 procent män), och av dem som rekryterats till insats var 18 procent kvinnor (82 procent män).

Personal och övrig beredskap

Beredskapsfunktionens dygnetrunk- verksamhet har utvidgats till att omfatta personal från samtliga operativa enheter, förråd, logistik och rekrytering. Funktionen chef i beredskap har inrättats. Ledningsrum har inrättats för särskilda händelser.

Kostnad för och finansiering av beredskapen

Finansieringen av beredskapen sker med anslag 8:1.4. Förutom anslagsmedel finansieras beredskapen genom intäkter för utbildning av WFP och FN personal, intäkter för konsult (sekondering) Geneva International Centre for Humanitarian Demining (GICHD) i Genève samt genom försäljning av materiel i biståndsprojekt (5 617 tkr).

Kostnad för beredskap

	2007	2006
Ledning, samverkan och adm.	34 802	25 757
Materiel	15 290	15 272
Utbildning och övning	28 182	15 376
Personal- och övrig beredskap	37 449	20 769
Totalt	115 723	77 174

(Belopp i tkr)

Jämförelsevärde för 2005 har inte varit möjliga att ta fram enligt ovanstående uppdelning.

De totala direkta kostnaderna inklusive andel av gemensamma kostnader är:

	2007	2006
Direkta kostnader	115 723	77 174
Kostnader inkl andel av gemensamma kostnader	132 717	87 884

(Belopp i tkr)

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa omfattningen av under 2007 överförd militär överskottsmateriel som är avsedd för insatser inom verksamhetsgrenen.

Övertagandet av försvarsmateriel har fortsatt i begränsad omfattning. Det har i huvudsak gällt fordon, elverk, verktyg samt utspisningsmateriel. Något värde åsätts inte vid övertagandet.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att följa intentionerna i FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet inom internationell krishantering.

De åtgärder som vidtagits under året kan inte särredovisas mellan verksamhetsgrenarna Internationella räddningsinsatser samt förtroendekapande verksamhet och Internationella bistånds- och räddningsinsatser. Det arbete som genomförts har redovisats under verksamhetsgrenen Internationella räddningsinsatser samt förtroendekapande verksamhet.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stärka analys och informationsinhämtning avseende säkerhetssituationen för personal i insatser.

Som regel gäller att Räddningsverkets insatspersonal omfattas av de säkerhetsrutiner och evakueringsplaner som finns inom de organisationer som verket samarbetar med, exempelvis olika FN- och EU-organ. En extern utredare har under året genomfört en översyn av den internationella verksamheten för att se hur säkerhetsarbetet i fält och det interna arbetet med säkerhetsfrågor kan förbättras. Under hösten 2007 har två sakkunniga i säkerhetsfrågor anställts vid Räddningsverket. Deras uppgift är att delta i utbildningen av projektledare och insatspersonal, i planering av insatser och bevakning av händelseutvecklingen i särskilt riskfyllda områden.

Räddningsverket har under året genomfört särskilda säkerhetsbedömningar inför insatser där risknivån på förhand bedömts som särskilt hög, t.ex. i samband med minhanteringsinsatser i norra Irak och i Somalia.

Civil humanitär minröjning

Mål

Som Sveriges operativa aktör för internationella humanitära minhanteringsinsatser är målsättningen med Statens räddningsverks verksamhet att undanröja

de hot som minor och oexploderad ammunition (OXA) utgör mot befolkningen i drabbade länder. Arbetet skall vara integrerat med andra intressenters verksamhet på området, såsom nationella myndigheter och adekvata FN-organ. Statens räddningsverk skall kunna stödja FN och andra organ vid humanitära minhanteringsinsatser. Då gemensamma beröringspunkter föreligger skall samverkan ske med andra nationella myndigheter, såsom Totalförsvarets Ammunitions- och Minröjningscentrum (SWEDEC), detta för att säkerställa en bred kompetensutveckling inom området humanitär minhantering.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa genomförda insatser och genererad utveckling inklusive den samverkan som skett internationellt samt nationellt.

Genomförda insatser

Under året har 13 minhanteringsinsatser genomförts i sex länder mot fyra insatser i tre länder föregående år. Antalet insatser beräknas liksom föregående år utifrån antalet beslutade insatsperioder. Den mest omfattande verksamheten har skett i Libanon, där Räddningsverket bedrivit ett stort projekt till stöd för UNMAS och södra Libanons minhanteringscenter MACC SL, med röjningsverksamhet efter konflikten med Israel 2006. Större projekt bedrivs också i Sudan och Somalia. I Sudan stödjer Räddningsverket sedan 2004 minhanteringsarbetet med sekonderingar till strategiskt viktiga funktioner i det nationella minhanteringsarbetet och i Somalia har under hösten 2007 ett arbete påbörjats med att etablera ett minhanteringscenter i Baidoa.

Genererad utveckling

I Libanon där Räddningsverket har 87 lokalanställda har riktade insatser för kvinnor genomförts i syfte att stärka deras position i samhället. Bland annat utbildades ett minröjningsteam bestående av enbart kvinnor, som sedan har integrerats i övrig röjningsverksamhet. I Libanon har också en nationell kapacitetsutveckling skett. Bl.a. har chefskapet över ett Battle Area Clearance-team (BAC-team) och ett maskinellt röjnings-

team överförs till nationell personal. Verksamhet har påbörjats i Irak där två insatser genomförts. Detta har ökat förmågan hos det Irakisk Kurdistanska minhanteringscentret (IKMAC) inom Explosive Ordnance Disposal (EOD) där utbildning har genomförts av nationella EOD-specialister. Räddningsverket har även bidragit till att kapaciteten inom informationshanteringssystem för minhantering (IMSMA) ökat i Irak.

Samverkan nationellt och internationellt

Räddningsverket har under året samverkat med en rad nationella och internationella partner, t.ex. Totalförsvarets ammunitions- och minröjningscentrum (SWEDEC), International Committee of the Red Cross (ICRC), United Nations Mine Action Service (UNMAS) och United Nations Office for Project Services (UNOPS). Det har bland annat genererat två avtal; ett för globalt samarbete inom minhantering med ICRC och en förlängning av ett befintligt avtal med UNOPS/UNMAS.

Långsiktig biståndsverksamhet

Mål

Målet är, att inom ramen för den långsiktiga biståndsverksamheten, stärka katastrofberedskap i andra länder i syfte att förebygga katastrofers skadeverkningar samt stödja tidig återuppbyggnad efter katastrofer samt stödja civila insatser för konflikthantering.

Åtterrapporering

Statens räddningsverk skall redovisa följande:

- *Räddningsverket skall redovisa hur utformning och innehåll utvecklats avseende insatser och beredskap.*

Under året har 12 insatser genomförts i elva länder (fem insatser i fem länder, 2006). Insatserna omfattar allt från korta uppdrag som exempelvis de brorekognoseringar i Ghana/Togo och Uganda som genomförts efter översvämningarna under hösten 2007, till fleråriga kapacitetsutvecklingsinsatser.

Utvecklingen av Räddningsverkets arbete inom ka-

pacitetsutveckling och återuppbyggnad har utvecklats genom kommunikation med uppdragsgivare och samarbetspartner. Lokal förankring och lokalt ägarskap eftersträvas vid insatserna, genom samarbete med lokala partner och/eller FN-organisationer. En medveten strategi är att främja koordinering med andra internationella aktörer såsom FN, EU, Department for International Development (DFID) och Swiss Development Cooperation Agency, Röda Korset etc. för att optimera effekterna av insatserna.

Ett område där Räddningsverket har bedömt att det finns stora behov och där också Räddningsverket kan bidra genom sin kompetens och erfarenhet är kapacitetsutveckling inom SAR (Search and Rescue). Verket har under året utvecklat två sök- och räddningsprojekt; ett i Pakistan (i samarbete med Schweiz, Storbritannien och FN:s utvecklingsprogram, UNDP) och ett i Tadzjikistan (i samarbete med Schweiz). Projekten syftar till att stärka ländernas förmåga att hantera katastrofer. Räddningsverket har här gjort en särskild satsning på att öka balansen mellan kvinnor och män, dels genom att rekrytera fler kvinnor till den egna SAR styrkan, dels genom att integrera ett genusperspektiv i implementeringen av samarbetsprojekten.

Ett annat område med stora behov och där Räddningsverket har en komparativ fördel genom sin kompetens, är att stödja samarbetsländernas arbete med att stärka räddningstjänsten och på så sätt öka den egna förmågan att hantera katastrofer. Ett större projekt som inletts under året är samarbetet med Ukrainas ministerium för katastrofhantering och det estniska räddningsverket för att stärka Ukrainas kapacitet att förebygga och hantera kriser orsakade av naturkatastrofer och industriolyckor.

Ett område som Räddningsverket fokuserat i det långsiktiga kapacitetsutvecklingsarbetet är att stödja utvecklingen av Early Warning (varningssystem för t.ex. tsunami). I Indien och Thailand bedrivs i samarbete med FN:s miljöprogram (UNEP) ett EU-finansierat projekt med syfte att stärka katastrofhanteringsförmågan på lokal nivå.

Inom området återuppbyggnad har Räddningsverket under året gjort en stor satsning för att stärka kompetens och förmåga inom WASH (Water, Sanitation and Hygiene). Detta område är högt prioriterat av FN, då behoven av insatser inom vatten, sanitet och hygien alltid uppkommer efter en katastrof och åtgärder inom detta område ger bättre förutsättningar för snabb återhämtning av drabbade samhällen.

Räddningsverket stöttar Libanon med återuppbyggnadsarbetet efter konflikten 2006 genom att bland annat stödja vattenmyndigheten i södra Libanon med vatten-

och sanitetsexpertis (i samarbete med FN:s barnfond UNICEF).

Räddningsverket har under året också arbetat med att ytterligare stärka sin beredskap att effektivt uppföra broar genom att säkerställa tillgången på reservbroar. Kapaciteten att leverera och uppföra broar återfinns ofta hos militära aktörer och få civila aktörer har en sådan beredskap. I många länder kan det finnas politiska och säkerhetsmässiga argument för att låta civila aktörer ansvara för civil återuppbyggnad.

Ett växande område inom Räddningsverkets uppdrag att stödja civila insatser för konflikthantering är att bidra med personellt och materiellt stöd till EU:s civila krishanteringsinsatser (ESFP). Räddningsverket har under året bidragit med stöd till fyra ESFP-missioner. Det handlar framför allt om personellt stöd genom sekondering av personal inom verkets verksamhetsområde (EUPOL Afghanistan, EUPT Kosovo, EUPOL Kinshasa), men också om materiellt stöd (EUPT Kosovo). Räddningsverkets sjukvårdsstöd till Africa Union Mission in the Sudan (AMIS) i Sudan är indirekt ett stöd till ESFP-missionen i Sudan, där Räddningsverket bidrar med personal och materiel.

Räddningsverket bedömer att efterfrågan av expertis inom administration, teknik och logistik till ESFP-missioner inom myndighetens verksamhetsområde kommer att öka i takt med den kvalitativa och kvantitativa utvecklingen av EU:s gemensamma utrikes- och försvarspolitik, i kombination med den svenska politiska viljan att aktivt bidra till sådana insatser. Räddningsverket har därför stärkt sin beredskap och förmåga att snabbt svara upp mot efterfrågade behov genom riktad rekrytering av sådan kompetens till personalpoolen.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att följa intentionerna i FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet inom internationell krishantering.

De åtgärder som vidtagits under året kan inte särredovisas mellan verksamhetsgrenarna Internationella räddningsinsatser samt förtroendekapande verksamhet och Internationella bistånds- och räddningsinsatser. Det arbete som genomförts har redovisats under verksamhetsgrenen Internationella räddningsinsatser samt förtroendekapande verksamhet.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stärka analys och informationshämtning avseende säkerhetssituationen för personal i insatser.

Motsvarande återrapporteringskrav finns för det övergripande målet för verksamhetsgrenen. Där finns den samlade redovisningen avseende analys och informationsinhämtning.

Ekonomi för verksamhetsgrenen

	Intäkter	Kostnader
2007	148 976	294 897
2006	127 296	227 063
2005	197 823	283 520

(Belopp i tkr)

Kommentar

Räddningsverkets insatser har bidragit till minskat lidande i de konflikt- och katastrofdrabbade länderna och också till att öka flera länders förmåga att själva hantera katastrofsituationer. Minhanteringsinsatserna har minskat riskerna för den berörda befolkningen och ökat kunskapen om faran med minor och oexploderad ammunition. Tabellen nedan visar ökningen av antalet insatser. Det är främst stöd med enskilda personer och experter snarare än hela hjälpstyrkor som ökat.

	2007	2006
	Antal insatser	Antal insatser
Humanitära insatser	81	55
Minhanteringsinsatser	14	4
Kapacitetsutveckling och återuppbyggnad	15	5
Förtroendeskapande verksamhet	0	2
SUMMA INSATSER	110	66

Tabell: Antalet genomförda insatser under 2006 och 2007.

Den största insatsen under året har genomförts i Sudan, främst med logistiskt stöd till FN, t.ex. lastbilar för att UNHCR och UNICEF ska kunna upprätthålla stöd till flyktingar och skolverksamhet. Räddningsverket är också aktivt i Tchad, Centralafrikanska Republiken (CAR), Uganda, Sierra Leone, Liberia, D R Kongo m.fl. länder i Afrika. I norra CAR har ett center för FN projekterats och byggts med lokala entreprenörer ledda av Räddningsverket. I D R Kongo har verket stakat ut vägar för humanitära transporter.

I Asien har humanitärt stöd lämnats i Afghanistan, Bangladesh, Irak och Libanon.

I Sydamerika lämnades ett omfattande stöd till peruanska myndigheter genom PAHO (Pan American Health Organisation) med anledning av den svåra jordbävningen.

Beredskapen är hög och kommer att förbättras ytterligare i och med att en särskild enhet med ansvar för både nationell och internationell beredskap inrättats. Höjningen av beredskapen har föranletts av fler förfrågningar, fler anställda i tjänst utomlands och behovet av samordning av verkets olika beredskaper.

Antalet utbildningar och övningar har ökat, med högre kompetens hos fältpersonalen och högre kvalitet på hjälpsatserna som följd. Några utbildningar har tillhandahållits FN, då verkets kostnader kunnat täckas helt av beställaren. Utbildningskostnaderna har ökat dels pga. eftersatt behov, dels eftersom verkets insatsverksamhet pågår i skilda och

krävande miljöer. Kundernas ständigt nya och förändrade behov ställer nya krav på verkets förmåga. Vi bedömer att den ökade andelen utbildningskostnader kommer att bestå, pga. fortsatt höjda krav på förmåga inom prioriterade områden, t.ex. genderfrågor, etniska och kulturella förhållningssätt och ändrad biståndspolitik.

Ett utvecklingsprojekt inom materielområdet har genomförts med syfte att höja kvalitén på verkets logistikstöd till olika FN-organ på platser där fungerande infrastruktur saknas.

En effektivisering av verksamheten har inletts i och med beslutet om förläggning av såväl materielhantering och förråd som utbildningar och övningar till Kristinehamn.

En tidskrävande förändring av verkets materielhantering har påbörjats i syfte att reducera mängden materiel i svenska lager till förmån för lagerhållning i FN:s lager i Afrika och Asien. Framöver kommer också avtal att träffas med globala företag som kan tillhandahålla materiel från producenter närmare verkets insatsområden. Viss insatsmateriel kommer dock även fortsättningsvis att lagras i Kristinehamn.

Utvecklingen av Räddningsverkets minhanteringsverksamhet har fortsatt. Insatser har pågått bl.a. i Sudan och södra Libanon och nya insatser har påbörjats i Somalia, Sierra Leone och Liberia. Ett antal utvecklingsprojekt har genomförts i Kenya åt GICHD bl.a. träning av hundar för minsökning.

Ett projekt har påbörjats för att utbilda brandmän i minidentifikation. Avsikten är att brandmännen efter utbildningen ska ingå i den snabbinsatskapacitet som verket håller åt FN:s minröjningsorganisation. Utbildningen kommer att utvärderas, även avseende effekter för kommunal räddningstjänst.

Verkets kapacitetsutvecklingsförmåga i andra länder har fortsatt. Insatser har genomförts i Tadzjikistan, Armenien, Pakistan, Indien, Thailand och västra Afrika (Liberia, Nigeria), i syfte att stärka den egna förmågan hos organisationer och myndigheter. I västra Afrika genomförs verksamheten tillsammans med svenska Röda Korset, i Pakistan tillsammans med FN, USA, Schweiz och England, i Tadzjikistan med stöd av FN och i Armenien tillsammans med Estland. Kapacitetsutvecklingsinsatser skiljer sig från humanitära insatser. De genomförs under 3-5 år medan Räddningsverkets humanitära insatser i snitt pågår 4 månader. Kapacitetsutvecklingsinsatser tar längre tid att planera och kräver delvis annan kompetens än humanitära insatser. Verket har av denna anledning gått försiktigt fram och avvisat flera förslag från intresserade länder och organisationer, bl.a. på grund av alltför stor omfattning av föreslagna projekt. Uppbyggnaden av verkets egen förmåga att leda kapacitetsutvecklingsprojekt har inletts under året.

Översikt över beredskapen över internationella insatser för EU och FN

Namn	Arbetsområde	Beskrivning	Insatstid	Antal team
Sök- och räddnings-team	Jordbävningar, översvämningar, Jordskred	5-80 personer, sökhundar inkl förare, utrustning	10-12 timmar efter beslut	2 team/12 timmar 4 team/48 timmar
Chemical team	Sanering, kemiutsläpp, C-stridsmedel	35 personer inkl personal från FOI utrustning	10-12 timmar efter beslut	2 team/12 timmar
Support team	Fältstöd till EU och FN vid katastrofer t ex office communication (kontorsstöd, logistik och logi)	1-30 personer utrustning	6-12 timmar efter beslut	2 team/12 timmar ytterligare team efter ö k
Materiel för katastrofer	Humanitära katastrofer	Tält, filter, vattenrening, fordon m m	1-24 timmar	
Experter	Alla typer av katastrofer	Srv:s egna experter samt sådana i nätverk	1-48 tim	ca 50 egna experter och ytterligare 100 i nätverk
Observatörer	Alla typer av katastrofer	Räddningsverkets egna experter samt sådana i nätverk	1-48 timmar	ca 50 egna experter och ytterligare 100 i nätverk
Oljeskydd	Utsläpp av olja till sjöss	3-5 personer inkl utrustning	3-10 timmar efter beslut	2 team/10 timmar
Snabbinsatsteam	Räddningstjänst	11 personer inkl utrustning	högst 3 timmar efter beslut	3 team/3 timmar

Särskild återrapportering

Investeringsplan

Mål

Målet för Statens räddningsverks investeringar är att de skall följa investeringsplanen

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa investeringarnas utfall i förhållande till investeringsplanen. I de fall utfallet skiljer sig från investeringsplanen skall detta kommenteras och motiveras.

	Budget 2007 enl regleringsbrev	Utfall 2007
Övriga förvaltnings-		
investeringar	17 750	6 896
Internationell verksamhet	11 000	15 571
Investeringar i CRS	33 185	9 074
Summa investeringar	61 935	31 541
Lån	61 935	31 418
Anslag	-	123
Summa finansiering	61 935	31 541

(Belopp i tkr)

Budgeten enligt regleringsbrev på 61 935 tkr baseras på Räddningsverkets budgetunderlag för perioden 2007 – 2009 och de förutsättningar som gällde då underlaget togs fram. Avvikelsen mellan budget och utfall kan förklaras utifrån tre olika faktorer. Inom verksamhetsgrenen Räddningsinsatser har arbetet med att utifrån risk- och sårbarhetsanalyser ta fram kommunernas framtida materielbehov lett till återhållsamhet när det gäller investeringar för den nationella beredskapen. Det behövs en samlad syn på den nationella beredskapen och i avvaktan på resultatet av pågående översyn har Räddningsverket varit återhållsamt med investeringar i ny materiel. Vidare har verket valt att vara fortsatt restriktiv med investeringar inom CRS område på grund av kommande förändringar av utbildningsverksamheten. I stort sett har endast inves-

teringar genomförts som ansetts vara absolut nödvändiga för säkerhet och bibehållen utbildningskvalitet. Investeringar i den internationella verksamheten är kopplade till etableringen av verksamheten i Kristinehamn samt för att upprätthålla beredskap för internationella insatser. Omfattningen av investeringarna 2007 blev högre än planerat men anpassad utifrån verksamhetens uppbyggnad.

Från och med 2004 har Räddningsverket valt att lånefinansiera anläggningstillgångar som används eller kommer att användas i samband med internationella insatser. Undantag görs endast för tillgångar som anskaffas som kompletteringar till tidigare anskaffade anslagsfinansierade tillgångar, totalt 123 tkr 2007.

Forskning

Mål

Målet för den forskning som Statens räddningsverk initierar och bidrar till är att erhålla ny kunskap som bidrar till att förebygga olyckor och höja samhällets förmåga att hantera olyckor. Forskningen skall bedrivas enligt Statens räddningsverks forskningsstrategi, vara samverkansinriktad och bedrivas så att god vetenskaplig kvalitet säkerställs.

Återrapportering

Statens räddningsverk skall redovisa en sammanställning av pågående och under 2007 påbörjade forskningsprojekt samt på vilket sätt forskningen bedöms bidra till att uppnå målet. Statens räddningsverk skall också redovisa genomfört arbete och framtida förutsättningar avseende ökad samfinansiering och samordning inom forskning för skydd mot olyckor.

Sammanställning av forskningsprojekt i tabellform

Forskningsprojekt med start före 2004

Vegetation som förstärkningsmetod

Syfte: Introducera ingenjörsmetoder i Sverige genom demonstrationsprojekt för att inhämta kunskap om växters funktion och effekt på stabilitet.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2002	2007	75 949 kr

Projekt startade i januari 2004

Effektivare ledning vid storskalig räddningstjänst och krishantering

Syfte: att utveckla kunskap för att förbättra ledning vid storskalig räddningstjänst och krishantering.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2004	2008	275 430 kr

Projekt startade i januari 2005

Värdering av ökad förmåga hos räddningsstyrkan genom användning av IKT

Syfte: studera räddningsstyrkans förmåga att lösa sin uppgift i relation till den informations- och kommunikationsteknologi (IKT) som räddningsstyrkan har till sitt förfogande samt identifiera möjligheter till ökad förmåga.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2007	823 646 kr

Metoder för bedömning av risker inom ramen för Hållbar utveckling

Syfte: utveckla metoder, kriterier och beslutsstöd för hantering av miljö- och riskaspekter i hållbarhetsbedömning av kustzoner i Östersjön. Projektet ska ta fram underlag för jämförelser i hur lagstiftning, kultur mm påverkar synen på hållbarhetskriterierna.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2007	697 630 kr

Bromerade flamskyddsmedel kan bilda giftiga dioxiner vid brand

Syfte: undersöka miljöbelastningen av bromerade flamskyddsmedel vid bränder.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2009	917 500 kr

Kvalitetssäkring av olycks- och skadeförebyggande arbete med brandskydd i byggnader

Syfte: ta fram kunskap som kan utveckla kvalitetssäkringen av brandsäkerhet i byggnader och andra objekt.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2007	330 500 kr

Extrema nederbördshändelser och deras betydelse för kommunal planering

Syfte: att studera förekomsten av extrema vädersituationer i rådande och framtida klimatbetingelser samt hur förändringar påverkar flödesnivåer i svenska vattendrag och dess betydelse för kommunal planering.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2007	490 795 kr

Åskskydd för känsliga byggnader

Syfte: presentera ett tillvägagångssätt för utvärdering och att utforma ett system för åskskydd med avseende på känsliga byggnader.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2007	276 476 kr

Att värdera och prioritera olycksrisker: jämförbarhet och fördelning

Syfte: undersöka och analysera jämförbarhet och fördelning av risk samt belysa hur samhället kan ta hänsyn till ojämförbarhet och fördelning vid värdering och prioritering av riskförebyggande åtgärder.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2007	1 060 580 kr

Förstärkt erfarenhetsåterföring**- hur olika sektorer kan lära av varandra**

Syfte: skapa kunskapsunderlag för en förbättrad erfarenhetsåterföring, särskilt inom områden där myndighetsansvaret är oklart samt ge förslag till möjliga förbättringar.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2007	475 000 kr

Projekt startade i januari 2006**Antaganden om olycksfall och dess konsekvenser för utredning och åtgärder**

Syfte: kritiskt granska befintliga metoder, processer och system som används vid incident- och olycksfallsutredning, och utifrån denna kunskap kunna ge förslag till förbättringar av befintliga metoder, processer och system.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2006	2008	1 014 873 kr

Resilience Engineering – Nya riktlinjer för att mäta och bibehålla säkerhet i komplexa system

Syfte: belysa på vilket sätt organisationer inom olika system drar lärdom av inträffade olyckor och följaktligen förändrar sin riskhantering.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2006	2008	912 044 kr

Riskuppfattning och säkerhetstänkande i den svenska vardagen

Syfte: studera hur människor tänker och handlar när det gäller risker och egen säkerhet i vardagsmiljön. Projektet förväntas ge underlag för att bättre förstå vad som påverkar människors inställningar och ageranden i olika risksituationer, samt för att kunna utveckla effektiva stödinsatser.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2009	764 559 kr

Släntsäkerhet vid förändrat klimat

Syfte: utveckla en metod för att beräkna slänters säkerhet mot skred, med stöd av tillförlitliga prognoser för grundvattnets och portryckets variationer.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2008	630 000 kr

Bebyggelsens motståndsförmåga mot extrem dynamisk belastning

Syfte: öka kunskapen om bebyggelsens förmåga att absorbera och motstå påfrestningar vid extrema dynamiska belastningar.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2006	2008	589 889 kr

Alkohol som riskfaktor för skador

Syfte: generera ny kunskap om alkoholens betydelse för risk för och förekomst av skador samt om hur denna kunskap kan utnyttjas för att åstadkomma förbättrade alkohol- och skadepreventiva interventioner.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2005	2008	1 118 000 kr

Att värdera och jämföra risker. En undersökning av allmänhetens och beslutsfattares preferenser

Syfte: att studera kostnads-nyttoanalyser inom området skydd mot olyckor och de frågetecken avseende värdering av liv, användandet av den förväntade nytto-teorin och hanterandet av fördelningsaspekter som finns. Projektet förväntas ge bättre kostnads-nyttoanalyser samt värdefulla insikter om hur individer ser på risk och värderar riskförändringar.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2006	2008	1 061 925 kr

Geografisk tillgänglighetsanalys för räddningstjänsten

Syfte: skapa en prototyp till ett verktyg för att utvärdera resursallokering för den kommunala räddningstjänsten.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2006	2007	381 206 kr

VASSLA: Värdering av säkerhetshöjande åtgärder. Ett temaprojekt

Syfte: utnyttja ett metodgenombrott inom värdering av trafiksäkerhet för att erhålla värderingar av bättre kvalitet än tidigare för en rad andra typer av åtgärder och problem.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2008	1 340 700 kr

Projekt startade i januari 2007

Informationshantering vid storskaliga kris- och katastrofinsatser

Syfte: fördjupa kunskapen om informationsbehov och det informationsstöd som behövs vid omfattande kriser och katastrofer. Projektet förväntas bidra med kunskap om hur man skapar flexibla och livskraftiga organisationer för insatser vid kriser.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2009	1 373 953 kr

Konstruktioner av kön i krishanteringssystemet

Syfte: undersöka föreställningar om kön i relation till krisberedskap i kommuner, i deras egenskap av organisationer (struktur, verksamhet och kultur). Utgångspunkten för projektet är att föreställningar om kön rimligtvis kvarstår, aktualiseras och kanske till och med accentueras i vissa situationer inom ramen för samhällets krishanteringssystem på olika nivåer.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2009	134 901 kr

Riskhanteringsbeslut inom transportsystemet (TRANSAM)

Syfte: ökad kunskap om beslutsfattande i samverkan mellan offentliga aktörer, om komplexa beslutssituationer där riskbeslut innebär avvägningar med hänsyn till en mångfald av värden bland annat människors liv och hälsa, säkerhet, kulturarv, landskap, naturmiljö, boendemiljö och trafiksäkerhet. Sådan kunskap förväntas ha praktisk relevans för myndigheter och offentliga aktörer.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2010	1 548 358 kr

Riskkvantifiering vid olyckor med förorenings-spridning i mark och grundvatten

Syfte: öka förståelsen av hur stora spridningsriskerna från en föroreningskälla är vid olika förhållanden samt hur sanering av olika omfattning påverkar riskerna. Projektets konkreta mål är att utveckla en praktiskt användbar metodik för sannolikhetsbaserad riskuppskattning i samband med förorenings-spridning efter en olycka.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2009	407 816 kr

Riskvärdering och skadepanorama bland barn och unga i kommuner med hög respektive låg förekomst av skador

Syfte: kartlägga hur vanligt det är med skador bland barn, unga och unga vuxna från 0-24 år och analysera hur kommunens socioekonomiska struktur, arbetsmarknaden och dess utveckling, jämställdhetsstruktur och alkoholkultur kan ha betydelse för risken att skadas. Syftet är vidare att utforska hur barn och unga upplever, värderar och hanterar risker i sin närmiljö.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2009	621 150 kr

Erfarenhetsåterföring som förebyggande strategi

Syfte: att undersöka vilken utsträckning offentliga organisationer lär sig av egna och andras erfarenheter, att vid varje stor olycka eller incident bygga på sin kunskap om de mekanismer som leder till och påverkar hanteringen och konsekvenserna av stora olyckor, katastrofer och kriser.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2009	711 189 kr

Riskfylld samverkan? – Organisatoriska barriärer på olycksplatsen

Syfte: att uppnå samverkan mellan de fyra organisationerna som denna studie fokuserar på, d.v.s. SOS Alarm, räddningstjänst, polis och ambulans, för dem att hantera tvärfunktionella hinder vilka kan utgöra ett riskmoment i arbetet på en större olycksplats.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2008	829 452 kr

Strategiskt beslutsunderlag baserat på miljö och riskfrågor

Syfte: ta fram ett verktyg som integrerar både miljöfrågor och riskfrågor och som därigenom möjliggör att beslut kan fattas utifrån både risk- och miljöhänsyn.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2009	325 720 kr

Kommunikations- och tolkningsperspektiv på olyckor och tillbud i kemiska industrimiljöer

Syfte: att studera kommunikation om olyckor och tillbud i industrin, närmare bestämt i kemiska industrimiljöer. Projektet undersöker ett antal svenska företag för att skapa kunskaper om de hinder och möjligheter som finns för kommunikation om tillbud och olyckor och att i dialog med branschen finna strategier för att förbättra kommunikationen om tillbud och olyckor i olycksförebyggande syfte.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2010	342 595 kr

Räddningsverkets internationella insatser – analys och utveckling av ledningssystemet

Syftet med projektet är att: (1) erhålla fördjupad kunskap om ledningssystemets utformning och funktion före, under och efter akuta internationella insatser, såväl ur ett internt aktörsperspektiv som utifrån signifikanta omvärldsgruppers perspektiv och (2) genom tillämpade/aktionsforskningsinriktade insatser söka bidra till en gynnsam utveckling av detta system.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2009	899 096 kr

Hur kan kommunbaserat säkerhetsfrämjande arbete förbättras?

– En studie av framgångsfaktorer

Projektet syftar till att ta fram kunskapsunderlag som ökar förståelsen för varför vissa genomförda eller pågående kommunbaserade säkerhetsfrämjande program är framgångsrika, medan andra lyckas sämre.

Start:	Planerat slut:	Utfall 2007:
2007	2009	1 033 200 kr

Utöver ovanstående forskningsprojekt bidrog Räddningsverket under 2007 till forskningsprojekt inom Brandforsk med en summa om 1,6 mnkr.

Bedömning på vilket sätt forskningen bidragit till att uppnå målet

Den forskning som genomförts under året har gett Räddningsverket och samhället ny och viktig kunskap och därmed, på ett betydelsefullt sätt, bidragit till att förebygga olyckor och öka samhällets förmåga att hantera olyckor.

Genomfört arbete avseende samfinansiering och samordning

Under året har arbetet med att åstadkomma ökad samverkan mellan forskningsfinansiärer inom verksamhetsområdet fortgått. Den kartläggning och analys av verksamma forskningsfinansiärer inom säkerhetsområdet som Räddningsverket låtit genomföra har slutredovisats. Utifrån denna kartläggning bjöds sedan Socialstyrelsen, Krisberedskapsmyndigheten, Naturvårdsverket, Vägverket samt Banverket in för att diskutera förutsättningar och ambitionsnivå för framtida samverkan. Ambitionsnivån varierar mellan dessa aktörer, liksom förutsättningarna för fortsatt arbete. Planerna på att bilda en ny säkerhetsmyndighet skapar för tillfället en osäkerhet om framtiden.

Kompetensförsörjning

Mål

Inom ramen för sin kompetensförsörjning skall Statens räddningsverk främja jämlikhet och jämställdhet, t ex genom att verka för en jämn könsfördelning. Hinder för att nå denna målbild, såsom diskriminering och trakasserier, skall motverkas aktivt.

Åtterrapporering

Statens räddningsverk skall, utöver det som regleras i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag gällande myndigheternas kompetensförsörjning, särskilt redovisa hur myndigheten levt upp till den egna målbilden om främjande av jämlikhet och jämställdhet samt motverkande av diskriminering och trakasserier. Redovisningen skall innehålla; en beskrivning av hur myndigheten omsatt befintlig kunskap och erfarenhet

i praktisk handling: en beskrivning av det arbete som bedrivits för att motverka olika former av diskriminering och trakasserier. Av redovisningen skall framgå hur Statens räddningsverk arbetar med frågor som rör diskriminering och trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder samt sexuell läggning. Av redovisningen skall framgå hur Statens räddningsverk verkat för en jämnare könsfördelning inom alla personalkategorier.

Jämlikhet och jämställdhet

Räddningsverkets egen målbild

För Räddningsverket är jämställdhet ett prioriterat område. Jämställdhetsfrågor handlar om kunskap och kvalitet och är en förutsättning för att alla medarbetare ska kunna prestera sitt bästa och må bra. Jämställdhetsperspektivet är också en viktig faktor för att öka kvaliteten i den externa verksamheten. Målet för det pågående arbetet med jämställdhetsutveckling är att perspektivet ska integreras i all verksamhet.

Måluppfyllnaden vad gäller strategiska jämställdhetsåtgärder har varit god. Då det gäller åtgärder på lokal nivå varierar måluppfyllnaden kraftigt. Räddningsverket har identifierat nödvändigheten av ett förbättrat stöd till verkets chefer enligt nedan:

Befintlig kunskap och erfarenhet omsatt i praktisk handling

Räddningsverket har sedan 2004 satsat på att öka kunskapen om jämställdhetsfrågor i hela organisationen. Arbetet har framförallt fokuserat på interna frågor knutna till verkets jämställdhetsplan. Detta har gett en grundläggande kunskapsnivå och en plattform för att systematiskt påbörja arbetet med att integrera jämställdhetsperspektiv i den externa verksamheten. För det ändamålet har under året en organisation upprättats och bemannats: jämställdhetsutvecklare, med avsatt tid för jämställdhetsarbetet, har utsetts på varje avdelning. En strategisk utvecklingsgrupp har bildats och pågående rekrytering av en jämställdhetsstrateg kommer att slutföras under januari 2008.

En flerårig utbildningssatsning i könsmedveten pedagogik har påbörjats på Räddningsverkets skolor. Ett antal medarbetare har deltagit i utbildningen *JGL – Jämställdhet, Göra, Lära* som kommer att ingå bland Räddningsverkets interna utbildningar från och med 2008.

Bedrivet arbete mot diskriminering och trakasserier

Under 2007 genomfördes en omfattande undersökning om förekomsten av sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön bland anställda och studerande. Resultaten presenterades i september och i samband med det genomgick Räddningsverkets jämställdhetsutvecklare en tvådagarsutbildning i ämnet. Alla chefer deltog i en utbildningsdag där resultaten presenterades och diskuterades. Därefter har resultaten presenterats och diskuterats på arbetsplatsträffar och därigenom nått ut till alla medarbetare. En handlingsplan ska utarbetas under första kvartalet 2008 med syfte att motverka sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön.

Handlingsplanen mot kränkande särbehandling har ett särskilt fokus på diskriminering på grund av kön, etnisk och religiös tillhörighet, sexuell läggning och funktionshinder.

Handlingsplanen och dess syfte har presenterats för personalen vid ett flertal tillfällen under året tillsammans med information om vart man kan vända sig för stöd om man blivit utsatt för trakasserier.

En föreläsning med syfte att öka kunskapen om HBT-frågor har genomförts för personalen vid den centrala förvaltningen. Utbildningar i att motverka kränkande särbehandlingar kommer att genomföras under 2008.

Jämnare könsfördelning inom alla personalkategorier

Räddningsverkets jämställdhetsplan föreskriver att könsperspektivet ska beaktas vid all rekrytering i syfte att nå en jämnare könsfördelning (40/60). Detta gäller särskilt bland chefer samt i yrkesgrupper som är kraftigt kvinno- resp. mansdominerade. En mätning av antal sökande och könsfördelning har startats under 2007 för att kunna jämföra utvecklingen över tid. Vidare ska det vid sluturval alltid finnas minst en representant för det underrepresenterade könet när meriterna bedöms lika eller näst intill lika. Vid intern rekrytering av befodrarskaraktär ska det finnas förslagsnomineringar som representerar båda könen. Under 2008 ska allt detta förtydligas genom utbildning av personalhandläggare och utformning av en handledning för jämställd rekrytering.

Redovisning enligt 3 kap 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Räddningsverket har ett högt anseende som arbetsgivare, vilket tillsammans med ett fortsatt gynnsamt rekryteringsläge på arbetsmarknaden har inneburit att kompetensförsörjningen i stort kunnat klaras på förväntat sätt. Vissa begränsningar har uppstått med anledning av förslagen i betänkandet *Alltid redo! En ny myndighet mot olyckor och kriser* (SOU 2007:31). För Räddningsverkets del är några av förslagen personrörlighetsdrivande redan nu, samtidigt som de förutskickar en övertalighetssituation fr.o.m. 2009. Mot den bakgrunden har det varit nödvändigt att bl.a. vidta olika typer av rekryteringsrestriktioner, vilket samtidigt inneburit en intressekonflikt med kompetensförsörjningsbehoven.

Till övervägande del görs idag kompetensanalyser inför varje rekrytering enligt en framtagen modell och som ett led i arbetet med strategisk kompetensförsörjning.

Chefsutveckling

Chefsutvecklingen under 2007 har koncentrerats till särskilda utbildningsdagar och chefsdagar där möjlighet getts att diskutera och arbeta fram en strategi för att bearbeta de förändringsskeden som kommer att uppstå i samband med bildandet av en ny myndighet mot olyckor och kriser. Under året har ett internt chefsförsörjningsprogram arbetats fram med syfte att förse Räddningsverket med motiverade och väl förberedda kandidater till främst kommande chefsbefattningar. Programmet påbörjades under hösten 2007 och avslutas våren 2008.

Mentorskap har använts för att förankra ledarkriterierna i organisationen. Övriga chefsutbildningar fokuserade på

- arbetsrätt och anställningsvillkor
- det svåra samtalet
- förvaltningsekonomi
- grundläggande arbetsmiljöutbildning
- jämställdhet
- systematisk befattningsvärdering och individbedömning
- trygghetsavtal.

Intern kompetensutveckling

Den interna kompetensutvecklingen 2007 har bestått av utbildningar i

- Office-paketet

- projektarbete utifrån den generella modell som verket använder
- förvaltningskunskap
- presentationsteknik
- brandkunskap
- HLR-ABC
- introduktionsutbildning
- grundläggande utbildning i säkerhet, hälsa och miljö.

Trots de begränsningar i förutsättningarna för att bedriva ett strategiskt kompetensförsörjningsarbete som uppstått i samband med förslagen i betänkandet *En ny myndighet mot olyckor och kriser* är verkets bedömning att de samlade insatserna under året har bidragit till Räddningsverkets mål.

Resultatindikatorer och nyckeltal

Statens räddningsverk skall i årsredovisningen genom resultatindikatorer, nyckeltal eller på annat sätt visa om myndighetens verksamhet bedrivits effektivt och med god hushållning. Av redovisningen skall om möjligt framgå en jämförelse med de två närmast föregående åren. Utvecklingen skall analyseras och kommenteras.

Under 2007 har Räddningsverket utvecklat ett styrkort för mål- och resultatstyrning, ett arbete som påbörjades redan under 2006. Styrkortet utgår från fem fokusområden: kund, intern effektivitet, utveckling, medarbetare och ekonomi. För varje fokusområde har strategiska mål formulerats. För att följa upp och inrikta arbetet mot de strategiska målen har framgångsfaktorer, mätningar och målvärden fastställts. Styrkortet är ett verktyg för att styra och leda verksamheten och det görs genom att kontinuerligt mäta hur verksamheten utvecklas mot beslutade målvärden. Den första mätningen genomfördes under tredje kvartalet. Mätningarna ska därefter genomföras i samband med de löpande kvartalsuppföljningarna. Ett av fokusområdena är ekonomi. De nyckeltal som tagits fram inom området är avsedda att spegla huruvida verket lyckas i sin ambition att skapa en ökad flexibilitet och ett ökat ekonomiskt utrymme för verkets kärnverksamhet. Detta mäts på två olika sätt, dels genom andelen kostnader för kärnverksamhet och dels förhållandet mellan fasta och rörliga kostnader. Utöver dessa måttal har verket valt att även fortsatt använda andelen tågresor i förhållande till verkets totala resor som är en del i

verkets miljöarbete. Vidare redovisar verket även fortsatt kostnad för utbildningsverksamheten fördelad per utbildningsdag som nyckeltal då detta är ett relevant mått på effektiviteten i en omfattande verksamhet.

Andelen kostnader för kärnverksamhet

Verkets målsättning är att andelen kostnader för kärnverksamheten i förhållande till den totala kostnadsmassan ska öka med 0,5 procent per år. Det innebär i sin tur att overheadkostnaderna minskar i motsvarande utsträckning. Detta för att en större andel av verkets kostnader ska kunna användas för att bedriva kärnverksamhet. För att definiera begreppet overhead har Räddningsverket använt Ekonomistyrningsverkets publikation ""Nyckeltal för OH-kostnader" som utgångspunkt. Under 2007 har andelen kostnader i kärnverksamheten ökat med 0,5 procent. Det innebär att målet för 2007 precis uppnåts. Motsvarande värde för 2006 är att kärnverksamhetens andel ökade med 2,1 procent. Att ökningen är lägre 2007 signalerar att verket kan behöva genomföra mer genomgripande förändringar i framtiden för att uppnå målet om en årlig ökning om 0,5 procent. Förslag till mer långsiktiga förändringar finns också framtagna och kommer förhoppningsvis kunna tas tillvara i samband med bildandet av en ny myndighet för hantering av olyckor och kriser.

2007	2006	2005
33,5%	34,1%	36,1%

Förhållande mellan fasta och rörliga kostnader

Verkets målsättning är att andelen rörliga kostnader av de totala kostnaderna ska öka med 0,5 procent varje år. En högre andel rörliga kostnader skapar handlingsfrihet och ökar verkets möjligheter att omfördela ekonomiska medel till prioriterade verksamhetsområden. Under 2007 har andelen rörliga kostnader ökat med 0,3 procent i förhållande till föregående år vilket innebär att målet för 2007 inte uppfylls. Den främsta orsaken till att målet inte uppnåts är att Räddningsverket har gjort extra nedskrivningar i en omfattning som påverkat det relativa förhållandet mellan rörliga och fasta kostnader. Dessa har gjorts utifrån ett reellt behov men även med beaktande att det funnits ekonomiska medel.

2007	2006	2005
24,8%	24,5%	23,7%

Tågresor

Som en del i miljöarbetet har verket en tydlig inriktning att styra över resandet från flyg till tåg. Den positiva trenden har hållit i sig och andelen tågresor av det totala resandet är nu uppe i 83 procent. Faktorer som bidragit till den fortsatta ökningen är resenärernas medvetenhet om resandets miljöpåverkan och att verkets nya resehanteringssystem tydliggör vilka kostnader som resandet medför. En ytterligare förklaring till den stora ökningen av tågresor är även att verket ersatt bilresor som färdmedel i allt högre grad. För att undvika att andelen minskar krävs dock att rese-mönster fortlöpande uppmärksammas och vid behov ifrågasätts.

2007	2006	2005
83%	75%	71%

Kostnad per utbildningsdag

Verksamhetsåret 2007 har i stort präglats av osäkerhet om den framtida utbildningsverksamheten. Trots hot om nedläggning och förändrade villkor har utbildningen ändå kunnat genomföras med bra resultat och ökad produktivitet. En metod för att följa upp effektiviteten är att använda nyckeltalet kostnad per utbildningsdag för grund- och vidareutbildningen inom risk- och säkerhetsutbildning. Sedan 2003 har verksamheten varit utsatt för kraftiga rationaliseringsåtgärder bland annat på grund av förändrat utbildningssystem. Dessutom har inga större satsningar gjorts de senaste åren i form av investeringar m m eftersom omfattande strukturförändringar förväntas ske 2009. Verksamheten har nu kommit till ett läge där det inte utan väsentliga strukturförändringar går att pressa kostnaderna ytterligare utan att göra avkall på kvalitet och säkerhet. Jämfört med 2006 har kostnaden per utbildningsdag minskat med 94 kronor och kostnad per studerande med 8 765 kronor.

2007	2006	2005
1 520 kr	1 614 kr	1 540 kr

Vidareutbildningsprogram

Statens räddningsverk skall redovisa erfarenheter av införandet av studie-medelsberättigande sammanhållna vidareutbildningsprogram inom områdena räddningstjänst, tillsyn och olycksförebyggande samt samhällsinriktat säkerhetsarbete.

Sammanhållet vidareutbildningsprogram A har genomförts med 4 studerande. Programmet består av kurserna räddningsledning A, tillsyn/olycksförebyggande A och metoder för systematiskt säkerhetsarbete. Av kurserna som genomförs med 32 elever har 15 platser avsett studerande som väljer att gå det sammanhållande programmet. Eftersom det endast var 4 studerande som valde att läsa enligt detta upplägg har resterande 11 platser fyllts upp med studerande som sökt till de enstaka kurserna. Sammanhållet program B består av kurserna räddningsledning B och tillsyn/olycksförebyggande B. Dock valde endast en studerande att genomföra det sammanhållande programmet. På samma sätt som för sammanhållande program A har platserna fyllts på med studerande som sökt enstaka kurser.

Sannolika orsaker till det låga intresset för de sammanhållna programmen är dels att de som genomgått den 2-åriga utbildningen i skydd mot olyckor inte arbetat tillräckligt länge för att vara motiverade för att gå en vidareutbildning, dels att anställd personal med äldre utbildningar som vill söka programmen ofta inte är behöriga att söka enligt gällande föreskrift om behörighet.

Eftersom det är få personer som genomfört de sammanhållande programmen är det svårt att dra slutsatser från genomförandet. Kvalitetsmätningarna görs utifrån respektive kurs och utan särskilda frågor till dem som följer ett sammanhållet program.

Räddningsverket avser att ta ställning till behovet av sammanhållna program i anslutning till den utvärdering som ska ske av utbildningssystemet under 2008.

Redovisning av överlåtelse av övertalig materiel

Åtterrapporering

Statens räddningsverk skall redovisa genomförd överlåtelse i delårsrapport och årsredovisning. Eventuella kostnader i samband med avyttringen skall redovisas separat.

Redovisningen sker i enlighet med regeringens beslut nr FO96/2936/CIV. Räddningsverket har under året överlåtit brandslang till Mora kommun. Den skänkta materielen saknar bokfört värde.

Sjukfrånvaro

Redovisning av sjukfrånvaro enligt 7 kap 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Sjukfrånvaro	2007 procent	2006 procent
Totalt	2,84	3,8
Varav andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	63,57	71,3
Kvinnor	3,9	5,78
Män	2,13	2,46
Anställda - 29 år	0,88	1,47
Anställda 30 – 49 år	2,11	3,07
Anställda 50 år -	4,22	5,07

Räddningsverket har haft en betydande minskning av sjukfrånvaron under 2007, liksom riket i övrigt. Den genomsnittliga sjukfrånvaron under 2007 uppgick till 2,84 procent vilket är en minskning från föregående period med 0,96 procentenheter. Av totala frånvaron är långtidsfrånvaron 63,57 procent, vilket är en minskning från föregående period med 7,73 procentenheter. Liksom riket i övrigt är andelen sjukfrånvarande kvinnor högre än andelen sjukfrånvarande män. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor är 3,9 procent och för män 2,13 procent, vilket är en fördelningsmässig minskning för båda könen, framförallt för kvinnorna.

Räddningsverket arbetar kontinuerligt med att minska sjukfrånvaron både genom en väl fungerande rehabiliteringsprocess och förebyggande åtgärder som t.ex. friskvårdserbjudanden till personalen.

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras.

Fortbildning och uppdragsutbildning

Omsättningen uppgick under året till 19,4 mnkr vilket var betydligt lägre än budgeterat (27,8 mnkr). Jämfört med 2006 är det en minskning med 12,2 mnkr. Resultatet för året blev ett underskott på 8 tkr. Orsakerna till den lägre omsättningen är flera. Dels har efterfrågan på utbildningarna minskat, dels har skolorna inte kunnat genomföra vissa utbildningar pga. kompetensbrist. Vid resursbrist har grund- och vidareutbildning prioriterats. Under året har även förändringar gjorts i definitionen för vilken typ av försäljning som hör till resultatområdet fortbildning och uppdragsutbildning. Det har inneburit att en del av verksamheten (2,7 mnkr) redovisas som intäkter under anslag enligt 4 § i avgiftsförordningen.

Konferens- och internattjänster

Efter stora rationaliseringar under 2005 och 2006 går nu verksamheten bra på samtliga skolor. Årets resultat uppgår till ca +5,7 mnkr. Jämfört med 2006 har intäkterna ökat med ca 3 mnkr och det balanserade underskottet uppgår nu till 15,7 mnkr. Ungefär hälften av intäktsökningen avser utländska kunder som nyttjat kost och logi vid skolorna i samband med utbildning.

Från och med 2007 ger genomförda rationaliseringar full effekt och förväntas inte längre generera underskott. Jämfört med 2005 har kostnaderna minskat med 21 mnkr (36 %). Eftersom verksamhetens framtid är osviss är det svårt att bedöma om ytterligare överskott kan genereras för att minska det balanserade underskottet.

Intyg för förare och säkerhetsrådgivare

Under 2007 har drygt 13 900 personer genomgått antingen grundutbildning för att få intyg om att transportera farligt gods eller repetitionsutbildning för att få behålla sådant intyg. Antalet godkända utbildningsanordnare uppgår till 190 företag och organisationer.

Verket har under 2007 anordnat 23 provtillfällen för examination av säkerhetsrådgivare och 81 personer har godkänts. Totalt finns nu 792 examinerade säkerhetsrådgivare i landet. Säkerhetsrådgivarna rapporterar kontinuerligt till respektive verksamhetsledning om inträffade olyckor och tillbud där farligt gods är inblandat.

En rapport om inträffad olycka eller tillbud lämnas till Räddningsverket. Under 2007 inkom 67 rapporter över olyckor och tillbud som inträffat i samband med transport av farligt gods, vilket är i nivå med de rapporter som inkom 2006.

Internationella insatser

Det totala antalet insatser har ökat från 66 under 2006 till 110 under 2007 och med tonvikt på stöd med enskilda personer och experter, snarare än med hela hjälpstyrkor. Omsättningen har ökat från 131 mnkr under 2006 till 141 mnkr 2007. En uppbyggnad av verkets egen förmåga att leda kapacitetsutvecklingsprojekt har inletts under året och kommer att fortsätta. Kapacitetsutvecklingsinsatser genomförs under en tidsperiod av 3-5 år till skillnad från humanitära insatser som i genomsnitt har en insattid av 4 månader.

Verkets minhanteringsverksamhet har fortsatt utvecklets. Antalet insatser har ökat från 4 under 2006 till 14 under 2007. Ett antal utvecklingsprojekt har genomförts i Kenya åt GICHD (Geneva International Centre for Humanitarian Demining) där bl.a. utbildning av hundar för minsökning har genomförts.

Tjänsteexport

Under året har Räddningsverkets tjänsteexport haft en omsättning på 20 526 tkr, vilket visar på ett fortsatt stort intresse för och efterfrågan av Räddningsverkets tjänster. Resultat uppgår till 2 840 tkr och det balanserade resultatet till 5 062 tkr. Efterfrågan från olika räddningstjänstregioner i Holland med genomförande i Revinge står för huvuddelen av omsättningen. Utbildningar i brandförlopp, kemikalieolyckor och brandutredningar är efterfrågade. Förutom utbildningar för holländska kunder genomförs utbildningar för kunder från bl.a. Tyskland, Spanien USA och Israel. En ny kund är Litauen, där verket har genomfört två utbildningar under året inom området sök och räddning.

Samarbetet med Thailand om medverkan vid uppbyggnaden av en nationell skola för utbildning av räddningstjänstpersonal utanför Bangkok har fördjupats, men ännu finns inget beslut om genomförande. Inriktningen för ett fortsatt samarbete med Sydafrika är tydlig efter toppmötet mellan Sverige och Sydafrika i oktober i den s.k. Binationella kommissionen (BNC). Speciellt betonas här förberedelserna inför fotbolls-VM 2010.

Utfall avgiftsfinanserad verksamhet 2007

Uppdragsverksamhet	Intäkt	Kostnad	Resultat	Balanserat resultat
Fortbildning och uppdragsutbildning	19 429	19 437	-8	811
Konferens- och internattjänster	43 651	37 982	5 669	-15 767
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	4 401	3 476	925	9 315
Tjänsteexport	20 526	17 686	2 840	5 062
Internationella insatser	140 976	141 074	-98	
Summa				-579

(Belopp i tkr)

Det samlade ackumulerade resultatet för de avgiftsfinansierade verksamheterna är i likhet med föregående år negativt. Jämfört med 2006 har dock det ackumulerade underskottet minskat kraftigt. Räddningsverket kommer i enlighet med 23 § kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) att lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Internationella bistånds- och räddningsinsatser är en avgiftsfinansierad verksamhet under anslag vilket medför att det inte är relevant att redovisa ett ackumulerat resultat för verksamheten. Det ackumulerade resultatet till och med 2005 på 415 tkr, då verksamheten var särredovisad utanför anslag, har under 2007 tillgodoförts anslaget 8:1.4 Biståndsverksamhet.

Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna ej disponeras

Offentligrättslig verksamhet	Inkomsttitel	Intäkt
Avgifter med stöd av lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor	2552	16 602
Oljeskadeersättning enligt Sjölagen (1994:1009)	2713	19 267
Övriga inkomster av försäld egendom	3312	659
Summa		36 528

(Belopp i tkr)

Vad avser oljeskadeersättning har Räddningsverket totalt erhållit 19 267 tkr, som sedan levererats in mot inkomsttitel. Under första halvåret erhöll verket efter förlikning ersättning från fartygsägaren till Bulk. Förlikningen innebar att ersättningen uppgick till 1 700 tkr i förhållande till äskade 2,25 mnkr. Verket bedömer att en stämning inte hade inneburit högre ersättning. Under andra halvåret fick verket ersättning för två olyckor. Den ena var efter fartyget Polo M grundstötning utanför Gotland 2004. Efter förlik-

ning erhöles en ersättning på 1 654 tkr mot äskade 1 670 tkr. Den andra ersättningen var efter fartyget Fu Shan Hai förlisning. Efter förlikning erhöles verket 15 913 tkr mot äskade 21 129 tkr. Verket bedömer att en stämning inte hade inneburit någon högre ersättning. Det hade dessutom kunnat bli en långdragen process på ytterligare 3-4 år.

Under 2007 skedde en avyttring av ett förråd med tillhörande mark som Räddningsverket tidigare hyrt i form av hyrköpsavtal. Verket initierade en försäljning så snart förrådet övergick i Räddningsverkets ägo. Försäljningsinkomsten uppgick till 659 tkr. Det bokförda värdet på tillgången är noll, därför har hela inkomsten betalats in mot inkomsttitel i enlighet med kapitalförsörjningsförordningen.

Finansiell redovisning

Resultaträkning

(Beloppen anges i tusentals kronor)

		2007	2006
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		745 859	718 695
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	261 447	246 865
Intäkter av bidrag	Not 2	178 867	152 256
Finansiella intäkter	Not 3	3 902	1 927
Summa verksamhetens intäkter		1 190 075	1 119 743
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 4	-540 121	-539 811
Kostnader för lokaler	Not 5	-84 539	-79 281
Övriga driftskostnader	Not 6	-388 592	-372 837
Finansiella kostnader	Not 7	-22 552	-19 798
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 8	-128 998	-128 810
Summa verksamhetens kostnader		-1 164 802	-1 140 537
Verksamhetsutfall		25 273	-20 794
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	Not 9	37 029	19 641
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-36 529	-19 141
Saldo uppbördsverksamhet		500	500
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	Not 10	123 798	107 363
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		57 759	78 291
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		33	46
Lämnade bidrag		-179 950	-187 956
Saldo transfereringar		1 640	-2 256
Årets kapitalförändring	Not 11	27 413	-22 550

Balansräkning

(Beloppen anges i tusentals kronor)

		2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 12	4 402	3 868
Summa immateriella tillgångar		4 402	3 868
Materiella tillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	Not 13	9 013	9 764
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 14	20 617	25 047
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 15	97 483	106 695
Pågående nyanläggningar	Not 16	6 685	1 988
Beredskapstillgångar	Not 17	680 609	767 439
Summa materiella tillgångar		814 407	910 933
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	Not 18	127 126	92 834
Summa varulager m.m.		127 126	92 834
Fordringar			
Kundfordringar	Not 19	13 933	32 298
Fordringar hos andra myndigheter	Not 20	26 760	30 029
Övriga fordringar	Not 21	513	739
Summa fordringar		41 206	63 066
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		18 720	15 524
Upplupna bidragsintäkter		2 302	1 923
Övriga upplupna intäkter		10 439	15 469
Summa periodavgränsningsposter	Not 22	31 461	32 916
Avräkning med statsverket	Not 23	128 497	99 365
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		119 763	134 505
Kassa, postgiro och bank		4 330	3 940
Summa kassa och bank		124 093	138 445
Summa tillgångar		1 271 192	1 341 427

(Beloppen anges i tusentals kronor)

		2007-12-31	2006-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	Not 24	287 843	320 873
Balanserad kapitalförändring	Not 25	60 808	50 619
Kapitalförändring enligt resultaträkning		27 413	-22 550
Summa myndighetskapital		376 064	348 942
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 26	19 005	29 563
Summa avsättningar		19 005	29 563
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 27	573 855	657 512
Skulder till andra myndigheter	Not 28	43 331	55 735
Leverantörsskulder	Not 29	103 453	85 816
Övriga skulder	Not 30	14 405	14 012
Summa skulder m.m.		735 044	813 075
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		42 881	51 893
Oförbrukade bidrag		10 925	5 426
Övriga förutbetalda intäkter		87 273	92 528
Summa periodavgränsningsposter	Not 31	141 079	149 847
Summa kapital och skulder		1 271 192	1 341 427
Ansvarsförbindelse	Not 32	97 495	97 523

Anslagsredovisning

Anslag/post			Ingående överförings- belopp	Årets tilldelade medel
Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet				
7:2.1	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor		40	39 850
7:3.1	Ersättning för räddningstjänst m.m. Enligt 7 kap. § 2 LSO Statens haverikommissions utredningar Kustbevakningen			
Delsumma 7:3			-163	39 080
7:4.1	Förvaltning	Not 33	19 268	649 489
7:4.3	Nationellt centrum för lärande från olyckor (NCO)		35	20 000
Delsumma 7:4			19 303	669 489
Summa Utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet			19 180	748 419
Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd				
8:1.4	Biståndsverksamhet - SRV		-3 703	150 000
Summa Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd			-3 703	150 000
Totalsumma			Not 35	898 419
Inkomsttitelredovisning			Beräknat belopp	Inkomster
Avräknat mot inkomsttitel:				
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter		16 000	16 602
2713	Vattenföreningssavgifter	Not 36	-	19 267
3312	Övriga inkomster av försåld egendom	Not 37	-	659

(Belopp anges i tusentals kronor)

Fördelade anslags- belopp	Omdisp anslag	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utfall Utgifter 2007	Utfall Inkomster 2007	Utgående över- föringsbelopp 2007
			39 890	-39 850		40
				-21 252		
				-3 427		
				-1 589		
			38 917	-26 268		12 649
			668 757	-655 818		12 939
			20 035	-19 943		92
			688 792	-675 761		13 031
			767 599	-741 879		25 720
			146 297	-272 328	144 427	18 396
			146 297	-272 328	144 427	18 396
			913 896	-1 014 207	144 427	44 116

Finansiella poster**Högstbelopp**

Anslag	Avser	Villkor	Utfall
7:4.1	Beredskap för internationella insatser inom EU och NATO/PFF	20 000	19 311
7:4.1	Ersättning till kommuner relaterat till utbildning av deltidsanställd räddningspersonal	35 000	12 192
7:4.1	Utgift för stipendiegivning	20	10
7:4.1	Utgift för ersättning till ideella organisationer	37 000	26 779
7:4.1	Utgift för försöksverksamhet gällande utbildning av frivilliga	3 000	1 309
7:4.1	Utgift för administrativa kostnader för Statens haverikommission	3 360	3 127
8:1.4	Utgift avseende förvaltningskostnader anslag 8:1.4	150 000	149 618

Bemyndiganderedovisning

(Belopp anges i tusentals kronor)

Anslag/post	Tilldelad bemyndigande- ram	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år		
				År 2008	År 2009	År 2010
7:2.1 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	25 000	12 455	11 695	4 990	6 705	0

Finansieringsanalys

(Belopp anges i tusentals kronor)

	2007	2006
DRIFT		
<i>Kostnader</i> Not 38	-1 037 717	-982 421
Finansiering av drift		
Intäkter av anslag	745 859	718 695
Intäkter av avgifter och ersättningar Not 39	255 336	242 590
Intäkter av bidrag	178 867	152 255
Övriga intäkter	3 902	1 927
Summa medel som tillförts för finansiering av drift	1 183 964	1 115 467
<i>Ökning av lager</i>	-34 292	-4 461
<i>Minskning av kortfristiga fordringar</i>	23 315	9 750
<i>Minskning av kortfristiga skulder</i>	-12 213	26 831
Kassaflöde från drift	123 057	165 166
INVESTERINGAR		
Investering i materiella tillgångar	-35 524	-44 043
Investering i immateriella tillgångar	-1 938	-1 997
Summa investeringsutgifter	-37 462	-46 040
Finansiering av investeringar		
Lån från Riksgäldskontoret	18 168	62 626
-amorteringar	-101 825	-99 193
Ökning av statskapital med medel som erh från statsbudgeten	123	-
Försäljning av anläggningstillgångar	1 508	3 441
- därav medel som tillförts statsbudgeten	-	-
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar	-82 026	-33 126
<i>Förändring av kortfristiga fordringar och skulder</i>	9 072	-477
Kassaflöde till investeringar	-110 416	-79 643
UPPBÖRDSVERKSAMHET		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av myndigheten	37 029	19 641
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>	37 029	19 641
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet</i>	-36 529	-19 141
Kassaflöde till uppbördsverksamhet	500	500
TRANSFERERINGSVERKSAMHET		
Lämnade bidrag	-179 950	-187 956
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>	-179 950	-187 956
Finansiering av transfereringsverksamhet		
Medel som erh från statsbudgeten för finansiering av bidrag	123 798	107 363
Medel som erh från andra myndigheter för finansiering av bidrag	57 758	78 291
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	33	46
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet	181 589	185 700
Kassaflöde från transfereringsverksamhet	1 639	-2 256
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	14 780	83 767
Specifikation av förändring av likvida medel		
<i>Likvida medel vid årets början</i>	237 810	154 043
Ökning av kassa och bank	933	769
Minskning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	-14 742	132 133
Minskning av banktillgodohavanden	-543	1 324
Ökning av avräkning med statsverket	29 132	-50 459
Summa förändring av likvida medel	14 780	83 767
Likvida medel vid årets slut	252 590	237 810

Noter till balansräkning, resultaträkning, anslagsredovisning och finansieringsanalys m m

Allmänt

Belopp anges i tusentals kronor där annat ej anges. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt enligt god redovisningssed.

Värdering av lager

Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det verkliga värdet på balansdagen. Det lägsta värdet har för publikationer bedömts vara försäljningspris minskat med beräknad försäljningsomkostnad och för resterande lager anskaffningspris.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar och skulder upptas till belopp varmed de beräknas inflyta efter en individuell bedömning. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar för stadigvarande bruk med en ekonomisk livslängd på 3 år eller längre. För förvaltningstillgångar har ett undre värde satts till 10 tkr. Avskrivningar på anläggningstillgångar beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd, varvid följande livslängder används:

Datasystem	4 år
Byggnader	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5, 10, 20 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3, 4, 5, 7, 8, 10, 20 år
Beredskapstillgångar	5, 15, 20, 30 år

Förändrade redovisningsprinciper

Räddningsverket har sett över principerna för redovisning av anläggningstillgångar som används vid de internationella insatserna. Anläggningstillgång är en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Vid översynen fanns några typer av tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk. Under året har dessa anläggningstillgångar istället omklassificerats till omsättningstillgångar.

Räddningsverket har sett över principerna för redovisning av de åtaganden som följer av verkets hyreskontrakt. I de fall verket vid hyresavtalets slut har ett ekonomiskt åtagande gentemot fastighetsägaren om kontrakten inte förlängs redovisas detta åtagande som en ansvarsförbin-

delse. Som ansvarsförbindelse redovisas även verkets skyldigheter i hyresavtalen att återställa övningsfälten om verket upphör med verksamheten vid en utbildningsplattform (skola). Detta har tidigare år redovisats i övrig not till den finansiella redovisningen. Som verksamhetsutövare kan verket också ha skyldighet att i vissa fall miljösanera övningsfälten. Då verkets åtaganden i detta avseende inte är helt klarlagda beräknas ingen ansvarsförbindelse för denna del. Se även not 32.

Under året har en granskning gjorts av de intäkter som redovisas inom resultatområdena Fortbildning och uppdragsutbildning samt Tjänsteexport. Detta har medfört att en del av intäkterna som tidigare redovisades under resultatområdena nu istället redovisas under anslag enligt 4§ avgiftsförordningen (1992:191).

Osäkra framtida kostnader

Under våren 2007 presenterades betänkandet "Alltid redo! En ny myndighet mot olyckor och kriser" (SOU 2007:31). Förslaget innebär bl.a. att Räddningsverket, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar skall slås samman och bilda en ny myndighet. Under våren 2008 kommer en proposition avseende detta. Framtida kostnader för en eventuell avveckling av verksamheten kan beräknas och bokföras först då man fattat beslut om propositionen. Sannolikt måste verket även avvakta kommande organisationskommittés underlag, innan några säkrare beräkningar avseende detta kan göras.

Not 1

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2007	2006
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordn	20 566	11 801
Övriga intäkter i verksamheten	12 187	9 283
<i>Intäkter per avgiftsfinansierad verksamhet:</i>		
Fortbildning och uppdragsutbildning	19 457	31 574
Konferens- och internattjänster	43 650	40 484
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	4 401	3 854
Tjänsteexport	20 514	19 317
Internationella insatser	140 672	130 552
Summa intäkter för avgiftsfinansierad verksamhet	228 694	225 781
Summa	261 447	246 865

En del av de intäkter som tidigare redovisades inom re-

sultatområdena Fortbildning och uppdragsutbildning samt Tjänsteexport redovisas från och med 2007 istället under anslag enligt 4§ avgiftsförordningen. Ökningen av de internationella insatserna ligger i linje med utvidgningen av den internationella verksamheten.

Not 2

Intäkter av bidrag	2007	2006
Krisberedskapsmyndigheten	169 210	144 286
Övriga statliga myndigheter	3 284	3 801
Bidrag från EU	5 078	3 375
Övriga	1 295	794
Summa	178 867	152 256

Totalt rekviderade medel från Krisberedskapsmyndigheten 2007 är 231 125 tkr (förbrukat 225 456 tkr). 2006 rekviderades 225 839 tkr (förbrukat 222 576 tkr). Erhållna medel redovisas dels under Intäkter av bidrag dels under Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag i transfereringsavsnittet. Under 2007 har en lägre andel av de rekviderade medlen använts för transfereringar jämfört med 2006.

Not 3

Finansiella intäkter	2007	2006
Ränta på räntekonto hos RGK	3 295	1 050
Ränta bank mm	95	142
Valutakursdifferens	499	690
Övriga finansiella intäkter	13	45
Summa	3 902	1 927

Behållningen på räntekontot har i genomsnitt varit högre under 2007 jämfört med 2006, därav den högre ränteintäkten. Detta trots att den utgående balansen 2007 är lägre än 2006.

Not 4

Kostnader för personal	2007	2006
Löner och arvoden	-348 958	-332 778
Förändring av semesterlöneskuld	-532	-1 641
Övriga ersättningar	-12 955	-15 359
Arbetsgivar- och pensionsavgifter	-161 924	-174 121
Övriga personalkostnader	-15 752	-15 912
Summa	-540 121	-539 811

Not 5

Kostnader för lokaler	2007	2006
	-84 539	-79 281

Not 6

Övriga driftskostnader	2007	2006
	-388 592	-372 837

Ökningen 2007 beror bl.a. på ökade kostnader för köpta tjänster. Ett exempel är besiktning av skyddsrum. T.o.m. 2006 utförde kommunerna besiktningarna och fick bidrag (transfereringar) av verket för genomfört arbete. Från och med 2007 har besiktningarna övertagits av verket, som genomför arbetet med hjälp av externa konsulter.

Not 7

Finansiella kostnader	2007	2006
Ränta på lån hos RGK	-20 781	-18 001
Ränta på räntekonto hos RGK	-	-140
Övriga räntekostnader	-941	-1 053
Valutakursdifferens	-824	-580
Övriga finansiella kostnader	-6	-24
Summa	-22 552	-19 798

Not 8

Avskrivningar	2007	2006
Balanserade utgifter för forskning och utveckling	-1 404	-1 874
Byggnader och mark	-5 243	-5 746
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	-27 319	-32 768
Beredskapstillgångar	-95 032	-88 422
Summa	-128 998	-128 810

Not 9

Intäkter i avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras	2007	2006
Avgifter m.m. för brandfarliga och explosiva varor	17 103	17 634
Vattenföreningavgifter	19 267	2 007
Övriga inkomster av försäld egendom	659	-
Summa	37 029	19 641

Avgiftsintäkterna för brandfarliga och explosiva varor har uppskattats utifrån erfarenhet och muntliga uppgifter från berörda företag. Se vidare not 36 och 37 avseende Vattenföreningavgifter och Övriga inkomster av försäld egendom.

Not 10**Transfereringar**

Verksamhet som bedrivs inom verksamhetsområdena Det civila försvaret och Svåra påfrestningar finansieras fr.o.m. 2003 med bidrag som rekvideras från KBM. Utestående åtaganden för ersättningar för räddningscentraler uppgår till 24 907 tkr varav 20 908 tkr beräknas falla ut under 2008. Saldot i avsnittet Transfereringar är periodisering av bidrag till Statens haverikommission och till kommuner avsedda för räddningsinsatsutbildningar.

Not 11

Årets kapitalförändring	2007	2006
<i>Utgifter/inkomster som anslags- avräknats men som inte utgör kostnad i resultaträkningen:</i>		
Årets amorteringar	29 057	31 194
<i>Kostnader/intäkter som påverkat resultaträkningen men som inte anslagsavräknats:</i>		
Periodiseringar	-4 536	13 043
Förändring personalrelaterade periodiseringar	15 987	-7 612
Förändring lager	32 082	6 753
Avskrivningar	-56 243	-61 547
Periodiseringar av transfereringar	1 640	-2 256
Summa	17 987	-20 425

*Över-/underskott i den avgiftsfinansierade delen av
verksamheten:*

Fortbildning och uppdragsutbildning	-8	-401
Konferens- och internattjänster	5 669	-3 077
Intyg för förare och säkerhetsråd	925	120
Tjänsteexport	2 840	1 233
Summa avgiftsfinansierad verksamh	9 426	-2 125
Årets kapitalförändring	27 413	-22 550

Internationella bistånds- och räddningsinsatser redovisas som avgiftsfinansierad verksamhet under anslag från och med 2006, därför särredovisas inte över-/underskott.

Not 12

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	07-12-31	06-12-31
Anskaffningsvärde	19 025	16 275
Årets inköp	1 938	1 997
Omklassificering	-	753
Akkumulerade avskrivningar	-15 157	-13 283
Årets avskrivning	-1 404	-1 874
Bokfört värde	4 402	3 868

Not 13

Byggnader, mark och annan fast egendom	07-12-31	06-12-31
Anskaffningsvärde	15 598	15 598
Akkumulerade avskrivningar	-5 834	-4 934
Årets avskrivning	-751	-900
Bokfört värde	9 013	9 764

Under 2006 såg Räddningsverket över principerna för redovisning av Byggnader, mark och annan fast egendom. Översynen ledde till att större delen av tillgångarna omklassificerades till andra poster i tillgångsredovisningen 2006. De tillgångar som verket fortfarande redovisar

som byggnader avser verket avyttra efter hörande av regeringen. Verket kommer att avvakta vårens proposition angående bildandet av en ny myndighet, mot olyckor och kriser innan arbetet med avyttringar påbörjas.

Not 14

Förbättringsutgifter på annans fastighet	07-12-31	06-12-31
Anskaffningsvärde	56 976	56 951
Årets inköp	62	25
Akkumulerade avskrivningar	-31 930	-27 083
Årets avskrivning	-4 491	-4 846
Bokfört värde	20 617	25 047

Not 15

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	07-12-31	06-12-31
Anskaffningsvärde	456 215	438 788
Omklassificering av anläggningstillgångar	381	33 057
Årets inköp	24 107	26 608
Årets utrangeringar och försälj	-26 408	-42 238
Akkumulerade avskrivningar	-349 521	-339 913
Just av ackumulerade avskriv- ningar p.g.a. utrangering och försälj	20 028	23 161
Årets avskrivning	-27 319	-32 768
Bokfört värde	97 483	106 695

Not 16

Pågående nyanläggningar	07-12-31	06-12-31
Ingående pågående nyanläggningar	1 988	34 577
Färdigställda anläggningar av tidigare års pågående	-738	-34 577
Kommunikationssystemet Rakel	240	-
Simuleringssystem	1 894	-
Fordon för framskjuten enhet BAS 5, Skövde	961	-
Fordon för framskjuten enhet BAS 5, Revinge	1 044	-
Fordon för framskjuten enhet BAS 5, Rosersberg	961	-
Internationella Avdelningen	335	1 988
Summa	6 685	1 988

Under året har systemet för effektivare resehantering färdigställts. Kommunikationssystemet Rakel samt simuleringssystem har inte färdigställts. Det sistnämnda systemet beräknas färdigställas under 2008. Räddningsverkets kommer att iordningsställa tre stycken nya Basbilar i Revinge, Skövde samt Rosersberg.

Not 17

	07-12-31	06-12-31
Beredskapstillgångar		
<i>Räddningstjänstmateriel:</i>		
Anskaffningsvärde	692 924	690 100
Årets inköp	4 204	31
Årets utrangeringar och försäljningar	-7 400	-1 031
Omklassificering av räddningstjänstmateriel	5 754	3 824
Ackumulerad avskrivning	-390 521	-352 051
Just av ackumulerade avskrivningar p.g.a. utrangering, förbrukning och försäljning	2 420	12 812
Årets avskrivning	-56 404	-51 282
Bokfört värde	250 977	302 403
<i>Andningsskydd:</i>		
Anskaffningsvärde	829 684	831 558
Årets utrangeringar och försäljningar	-16	-1 874
Ackumulerad avskrivning	-545 322	-520 675
Just av ackumulerade avskrivningar p.g.a. utrangering, förbrukning och försäljning	11	1 052
Årets avskrivning	-25 166	-25 699
Bokfört värde	259 191	284 362
<i>Varningsmateriel:</i>		
Anskaffningsvärde	255 880	204 597
Årets inköp	1 717	15 389
Föreg års inköp som färdigställt	-	35 977
Omklassificering av varningsmateriel	1 903	807
Årets utrangeringar och förbrukningar	-1 415	-890
Ackumulerad avskrivning	-75 206	-66 842
Just av ackumulerade avskrivningar p.g.a. utrangering och förbrukning	1 024	3 076
Årets avskrivning	-13 462	-11 440
Bokfört värde	170 441	180 674
<i>Pågående beredskapstillgångar</i>		
Ingående pågående beredskapstillgångar	-	35 977
Färdigställda anläggningar av tidigare års pågående	-	-35 977
Bokfört värde	0	0
Summa bokfört värde	680 609	767 439

Räddningsverket genomför en långsiktig översyn av beredskapslagret med hänsyn till den förändrade hotbilden. En detaljerad analys och arbetsplan för det fortsatta arbetet har tagits fram och finns implementerad i Räddningsverkets verksamhetsplan för 2007. För respektive kommun görs en analys för att identifiera behov av materiel. Vid utgången av 2007 har 61% av materielstocken

blivit analyserad. Utifrån genomgången materiel och nedskrivningar gjorda tidigare under året var projektets bedömning vid årsskiftet att den kvarvarande övertaliga materielen hade ett bokfört värde mellan 10-15 miljoner kronor. Under hösten 2007 kom ett förslag på minskning av bidrag från KBM avseende år 2008. I verkets svar till KBM påtalades nedskrivningsbehovet av övertalig materiel.

Not 18

	07-12-31	06-12-31
Varulager och förråd		
Drivmedel m.m.	521	655
Publikationer	14 621	10 703
Kiosk och Restaurang	416	482
Kontorsmateriel	439	614
Förbrukningsmateriel	4 898	4 767
Oljesaneringsutrustning	22 904	22 699
Internationellt lager	64 004	41 440
Internationellt lager, stärkt förmåga	5 390	-
Miljöskyddsmateriel kem	11 464	11 475
Materiel för skogsbrandsläckning	2 469	-
Summa	127 126	92 834

Ökningen av det internationella lagret beror till viss del på omklassificeringen från anläggningstillgång till omsättningstillgång, 5 287 tkr. Korrigering av lagervärdet har också skett utifrån genomförd inventering 2007.

Not 19

	07-12-31	06-12-31
Kundfordringar		
<i>Inhemskas kunder:</i>		
Gagna Ekonomi	431	1 168
Räddningstjänsten Storgöteborg	982	-
Sigtuna kommun	830	1 443
Övriga	5 381	8 573
<i>Utländska kunder:</i>		
Ayuntamiento de Madrid	782	-
Dutch Institute for Safety Nibra	782	-
Veiligheidsregio Utrecht	1 662	-
Övriga	3 083	21 114
Summa	13 933	32 298

Not 20

	07-12-31	06-12-31
Fordringar hos andra myndigheter		
Skatteverket, mervärdeskatt	22 762	18 669
Kustbevakningen	837	-
SIDA	599	4 000
Övriga	2 562	7 360
Summa	26 760	30 029

Not 21

Övriga fordringar	07-12-31	06-12-31
Övriga fordringar	513	739
Summa	513	739

Not 22

Periodavgränsningsposter	07-12-31	06-12-31
Förutbetalda hyror	17 370	13 695
Övriga förutbetalda kostnader	1 350	1 829
Upplupna intäkter internationella insatser	1 684	7 426
Upplupna avgiftsintäkter	8 500	8 000
Upplupna EU-bidrag	2 302	1 105
Övriga upplupna intäkter	255	861
Summa	31 461	32 916

Upplupna avgiftsintäkter om 8 500 tkr avser de avgifter som de som tillverkar, importerar m.m. brandfarliga eller explosiva varor måste betala enligt SÄIFS 1999:4.

Not 23

Avräkning med statsverket	07-12-31	06-12-31
Ingående balans	99 365	149 823
Avräknat mot statsbudgeten:		
Anslag:		
7:2.1	39 850	24 850
7:3.1	26 267	18 692
7:4.1	655 818	667 849
7:4.3	19 943	19 965
8:1.4	127 902	94 702
Inkomsttitlar:		
2552 Övriga offentligrättsliga avg	-16 602	-17 133
2713 Vattenföreningavgifter m.m.	-19 267	-2 007
3312 Övr inkomst försäld egendom	-659	-
Avräknat mot statsbudgeten totalt	833 252	806 918
Avräknat mot statsverkets checkräkning:		
Anslagsm som tillförts räntekonto	-819 489	-795 156
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	16 572	-
Inbetalningar i SCR Uppbördsmedel	269 494	267 738
Transfereringar m.m.	-270 697	-329 958
Utgående balans	128 497	99 365

Utredningen av balansposten Avräkning med statsverket har fortgått under 2007. Tillsammans med externt konsultstöd har verket tagit fram en avstämningsmall för SCR-flödet. Avstämning har gjorts månadsvis för åren 2006 och 2007. Avstämningen har säkerställt att alla transaktioner som behandlas i fel betalningsflöde från och med 2006

fångas upp i den framtagna mallen. Arbetet beräknas kunna slutföras under 2008. I avsnittet Transfereringar i resultaträkningen redovisas de medel som erhållits för finansiering av bidrag samt de bidrag som lämnats avseende transfereringar. Under rubriken Transfereringar m.m. i balansposten Avräkning med statsverket redovisas alla utbetalningar som gått via SCR-flödet, där transfereeringarna ingår som en del. Ett exempel är det bidrag som rekvireras från KBM. Hela bidraget hanteras i SCR-flödet, men det är bara en viss del som avser transfereringar. Som en följd av detta kommer transfereringarna i resultaträkningen inte att överensstämna med vad som redovisas under Avräkning med statsverket.

Not 24

Statskapital, beredskapslager	07-12-31	06-12-31
Ingående balans	312 589	338 630
Föregående års avskrivning på invärderat beredskapsmateriel	-28 226	-26 041
Summa statskapital, beredskapslager	284 363	312 589
Statskapital, övriga anslagsfinansierade anläggningstillgångar		
Ingående balans	8 284	15 168
Årets inköp	123	-
Föregående års avskrivning på anslagsfinans anläggningstillgångar	-4 927	-6 884
Summa statskapital, övriga anslagsfinansierade anläggningstillgångar	3 480	8 284
Utgående balans	287 843	320 873

Not 25

Balanserad kapitalförändring	07-12-31	06-12-31
<i>Balanserat resultat för avgiftsfinansierad verksamhet:</i>		
Fortbildning och uppdragsutbildning	819	1 220
Konferens- och internatverksamhet	-21 434	-18 358
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare för transporter av farligt gods	8 391	8 270
Tjänsteexport	2 222	988
Internationella hjälpinsatser (till och med 2005)	0	415
<i>Invärderat kapital:</i>		
Invärderade anläggningstillgångar	834	1 122
Invärderade lager	-	1 594
<i>Övrig kapitalförändring:</i>	<i>69 976</i>	<i>55 368</i>
Utgående balans	60 808	50 619

Från och med 2006 är internationella räddningsinsatser en avgiftsfinansierad verksamhet under anslag, vilket medför att det inte är relevant att visa ett ackumulerat resultat för verksamheten. Det ackumulerade resultatet till och med 2005 på 415 tkr, då verksamheten var särredovisad utanför anslag, har 2007 tillgodoförts anslaget 8:1.4 Biståndsverksamhet.

Not 26

	07-12-31	06-12-31
Avsättningar för pensioner		
Ingående avsättning	29 563	16 759
Årets pensionskostnad	-1 022	19 855
Årets pensionsutbetalningar	-9 536	-7 051
Utgående avsättning	19 005	29 563

Avsättningar har reglerats i motsvarande mån som utbetalningar av pensionsersättningar o dyl har skett i övrigt. Inga betydande nya pensionsåtaganden har ingåtts.

Not 27

	07-12-31	06-12-31
Lån i Riksgäldskontoret		
<i>Lån för förvaltningstillgångar:</i>		
Ingående balans	157 381	156 795
Årets lånereglering	8 271	37 056
Årets amorteringar	-31 959	-36 470
Utgående balans	133 693	157 381

Av skulden till RGK 133 693 tkr, beräknas ca 26 738 tkr vara kortfristig och 106 955 tkr långfristig. Beviljad låneram uppgår till 216 500 tkr.

Lån för beredskapstillgångar (exkl. andningsskydd):

Ingående balans	500 131	537 285
Årets lånereglering	-14 945	25 569
Årets amorteringar	-45 024	-62 723
Utgående balans	440 162	500 131

Av skulden 440 162 tkr utgör 300 000 tkr ett bundet amorteringsfritt lån och 140 162 tkr ett rörligt lån. Beviljad låneram uppgår till 660 000 tkr.

Summa skuld RGK **573 855** **657 512**

Not 28

	07-12-31	06-12-31
Skulder till andra myndigheter		
Skatteverket	11 048	9 847
Skatteverket, mervärdesskatt	3 298	3 782
Göteborgs Universitet	1 612	-
Statens pensionsverk	5 745	7 409
Statens fastighetsverk	5 056	5 650
Linköpings Universitet	1 998	-
Övriga	14 574	29 047
Summa	43 331	55 735

Not 29

	07-12-31	06-12-31
Leverantörsskulder		
<i>Inhemsk leverantörer:</i>		
Mabey Scandinavia	5 962	-
Specialfastigheter	12 270	7 712
Värmlands Motor	4 319	-
Övriga	77 274	74 224
<i>Utländska leverantörer:</i>		
Hörmann GmbH, Tyskland	246	485
Fronter	875	-
Schanflex	787	-
Övriga	1 720	3 395
Summa	103 453	85 816

Not 30

	07-12-31	06-12-31
Övriga skulder		
Personalens källskatt	10 690	9 754
Avräkning PALASSO LÖN	2 746	2 544
Övriga skulder	969	1 714
Summa	14 405	14 012

Not 31

	07-12-31	06-12-31
Periodavgränsningsposter		
Semesterlöneskuld inkl sociala avgifter m.m.	36 056	35 660
Upplupna löner inkl sociala avgifter m.m.	380	7 072
Upplupen ränta	350	350
Övriga upplupna kostnader	6 095	8 811
Oförbrukade bidrag Krisberedskapsmyndigheten	5 669	3 263
Övriga oförbrukade bidrag, statliga	86	-
Övriga oförbrukade bidrag, utomstatliga	5 170	2 163
Förutbetalda intäkter	87 273	92 528
Summa	141 079	149 847

Not 32

Av redovisade ansvarförbindelser svarar kapitalskuld i hyreskontrakt som uppstår i de fall kontrakten inte förlängs för 53 495 tkr. Åtagandena i hyresavtal för övningsfälten, som innebär att verket har skyldighet att återställa övningsfälten innebärande bland annat nedmontering och bortforsling av övningsanordningar, svarar för 44 000 tkr av redovisade ansvarförbindelser. Jämförelsetal för 2006 redovisas till sammanlagt 97 523 tkr.

Not 33**Utbetalningar till ideella organisationer**

	2007	2006
Anslag 7:4.1		
Svenska Brandskyddsföreningen (SBF)	1 750	6 189
Svenska Livräddningssällskapet (SLS)	2 904	2 300
Svenska Röda Korset	10 600	12 293
Sveriges Civilförsvärsförbund	10 673	11 707
Sverigefinska pensionärer	136	-
Förenade Räddningstjänster		
I Samverkan (FRIS)	716	-
Summa	26 779	32 489

Not 34**Internationellt bistånd**

Under anslaget internationella biståndsinsatser redovisas både förvaltningskostnader för beredskap och internationella biståndsinsatser. För 2007 uppgår anslagsutfallet för förvaltningskostnader till 149 618 tkr. Anslagsutfallet inklusive nettot av biståndsinsatserna uppgår till 127 902 tkr.

De internationella biståndsinsatserna redovisas från och med 2006 brutto under anslag. Efter en rekommendation från ESV 2006 redvisar verket endast inkomster av anslag som motsvaras av utgifter i insatsverksamheten.

Not 35**Totalt anslagsutfall**

Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen överensstämmer inte med intäkt av anslag i resultaträkningen beroende på att Räddningsverket även har anslagspåverkande poster i transfereringsavsnittet. Under 2007 har även en anslagsfinansierad anläggningstillgång anskaffats, varvid avräkning mot anslag skett mot statskapital. Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen uppgår till 869 780 tkr. Resultaträkningens poster Intäkt av anslag respektive Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag uppgår till 745 859 tkr respektive 123 798 tkr. Avräkningen mot statskapital uppgår till 123 tkr.

Sammantaget motsvarar dessa anslagsredovisningens belopp (869 780 tkr).

Not 36**Inkomsttitel 2713**

Ersättning har under året erhållits avseende tre ärenden. Under första halvåret erhöles 1 700 tkr avseende fartyget Bulk. Under andra halvåret erhöles dels 1 654 tkr för fartyget Polo M dels 15 913 tkr för fartyget Fu Shan Hi.

Not 37**Inkomsttitel 3312**

Under 2007 skedde en avyttring av ett förråd med tillhörande mark som verket tidigare hyrt i form av hyrköpsavtal. Verket initierade en försäljning så snart förrådet övergick i Räddningsverkets ägo.

Det bokförda värdet på tillgången är noll. Hela inkomsten på 659 tkr har levererats in mot inkomsttitel.

Not 38**Kostnader**

	2007	2006
Verksamhetens kostnader	-1 164 802	-1 140 536
<i>Justeringsposter i finansieringsanalysen:</i>		
Avskrivningar	128 998	128 810
Förändring av avsättn till pensioner	-10 559	3 888
Realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	8 322	26 407
Övrigt	324	-989
Summa	-1 037 717	-982 421

Not 39**Intäkter**

	2007	2006
Intäkter av avg och ersättningar	261 448	246 865
<i>Justeringsposter i finansieringsanalysen:</i>		
Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-6 112	-4 276
Summa	255 336	242 590

Not 40**Sjukfrånvaro**

Uppgifter om sjukfrånvaro enligt 7 kap 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag redovisas under Särskild återrapportering i resultatredovisningen.

Not 41**Räddningsverkets styrelse 2007***Ordförande:*

Göran Gunnarsson
Generaldirektör

Ordförande i styrelsen för Centrum för risk- och säkerhetsutbildning, ledamot i Totalförsvärets chefsgrupp, Kustbevakningen, Rådet för räddningstjänst och Folke Bernadotteakademin program- och verksamhetsråd.

Styrelseledamöter:

Acko Ankarberg Johansson
Kommunalråd, Jönköping

Innehar uppdrag i följande styrelser:

Kommunstyrelsens ordförande Jönköpings kommun, Jönköpings Rådhus AB, Jönköpings kommuns Förvaltnings AB, Samhällsgemenskaps förlags AB, Ansvarskommittén (Fi 2003:02), Frittvalutredningen (S 2007:04)

Kjell Asplund

Generaldirektör, Socialstyrelsen

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
Socialstyrelsen, Läkemiddelverket, Totalförsvarets chefsgrupp, Nationella IT-rådet för vård och omsorg, Rådet för officiell statistik, Nationella pandemirådet, Umeå universitet.

Anders Flodström
Tidigare rektor för Kungliga Tekniska högskolan, nu Generaldirektör för Högskoleverket
Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
KTH, Arbetsgivarverket, KTH Executive AB, Scandinavian International Management Institute (SIMI), STFI-Packforsk AB, Stiftelsen Blanceflor, Sverige-Amerikastiftelsen, Sweden-Japan Foundation, Stockholm 2009, Users Award AB, Vadstena-Akademien, ordf. Stiftelsen Längmanska fonden.

Rolf Gunnarsson
Riksdagsledamot, (m)
Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
Dala Airport AB och Systembolaget Sverige AB.

Lars-Erik Lövdén
Landshövding, Hallands län
Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
Länsarbetsnämnden i Hallands län och Hushållningssällskapet Halland.

Ulf Svahn
VD, Svenska petroleuminstitutet (SPI) och Släckmedelscentralen (SMC-AB)
Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
SPI Miljösaneringsfond AB (SPIMFAB), Oljekrisnämnden, Föreningen för Miljöskadeförsäkring, WEC:s svenska nationalkommitté och WPC:s svenska nationalkommitté

Christina Zedell
Riksdagsledamot, (s)
Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
Södertörns brandförsvär.

Ewa Löwbom Olsson
Räddningschef, Landskrona

Ulrica Gradin
Tidigare Överdirektör, Pliktverket.
Nu departementsråd och enhetschef,
Försvarsdepartementet
ledamot fram till den 3 april 2007

Not 42

Personalföreträdare vid styrelsens sammanträden

Vid styrelsens sammanträden har följande personalföreträdare för arbetstagarorganisationerna deltagit:

Jarl Löfstrand, SEKO
Marie Norrby, SACO
Johny Lindell och Ingela Grundel, ST

Not 43

Ersättningar och förmåner

Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare och styrelsens ledamöter enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag:

Generaldirektör Göran Gunnarsson

Löner och andra skattepliktiga förmåner 524 294 kronor exklusive sociala avgifter. Generaldirektören har rätt till pension enligt förordningen 1995:1038 om statliga pensioner m.m. Inga andra avtal om pension finns.

Överdirektör Ivar Rönnbäck

Löner och andra skattepliktiga förmåner 758 041 kronor exklusive sociala avgifter.

Styrelsen

Till styrelsen har i arvoden och andra skattepliktiga förmåner utbetalats 37 516 kr.

Acko Ankarberg Johansson	2 829 kr
Kjell Asplund	5 681 kr
Anders Flodström	1 450 kr
Christina Zedell	3 660 kr
Rolf Gunnarsson	3 758 kr
Lars-Erik Lövdén	7 339 kr
Ulf Svahn	6 911 kr
Ewa Löwbom Olsson	2 988 kr
Ulrica Gradin	2 900 kr

Sammanställning över väsentliga uppgifter

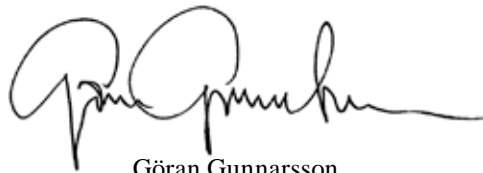
(Belopp anges i tusentals kronor)

	2007	2006	2005	2004	2003
Låneram för investeringar					
beviljad låneram	876 500	877 000	835 000	805 000	885 000
utnyttjad låneram	573 855	657 512	694 080	669 435	713 603
Kontokredit på räntekonto					
beviljad kontokredit	84 301	71 000	92 287	61 709	61 000
maximalt utnyttjad kontokredit	-	75 904	51 881	44 260	-
Räntor					
räntekostnader	21 722	19 194	17 694	19 278	30 190
ränteintäkter	3 391	1 192	-887	583	251
Avgiftsintäkter disponeras					
beräknade enligt regleringsbrev	343 100	282 845	226 900	176 125	175 585
utfall	228 983	226 235	282 584	166 141	200 877
ej disponeras					
beräknade enligt regleringsbrev	16 000	16 000	59 000	17 000	17 000
utfall	37 029	19 641	17 483	17 773	15 185
Anslagskredit för ramanslag					
beviljad anslagskredit	33 678	26 462	2 000	958	-
utnyttjad anslagskredit	-	3 866	1 943	-	-
Anslagssparande för ramanslag 1)	44 116	19 343	2 295	32 052	17 551
intecknade åtaganden 2)	7 491	4 371	9 248	680	3 701
Tilldelade bemyndiganden	25 000	15 000	15 000	15 000	15 000
totalt gjorda åtaganden	11 695	12 455	8 444	11 966	12 598
Medeltalet anställda	947	915	870	872	956
Årsarbetskrafter	780	752	770	762	872
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 299	1 319	1 360	1 130	1 073
Årets kapitalförändring	27 413	-22 550	-62 491	-33 588	-60 463
Balanserad kapitalförändring	60 808	50 619	80 185	72 736	88 591

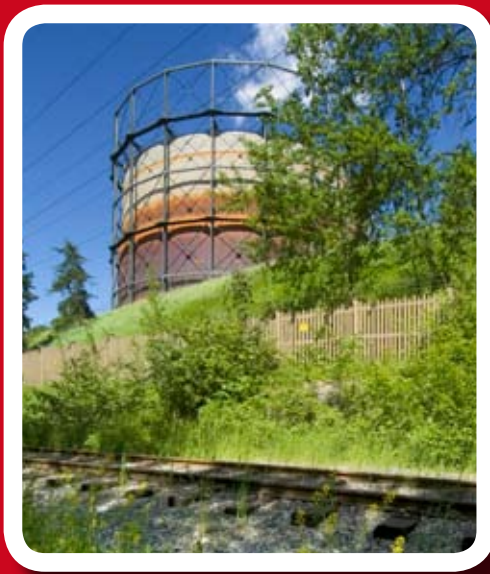
1) I 2005 års årsredovisning angavs anslagssparandet till 944 tkr vilket även inkluderade kreditutnyttjandet. Den korrekta siffran ska vara 2 295 tkr.

2) Posten intecknade åtaganden avser de utgifter som inte har kunnat finansierats av anslag tilldelade innevarande år på grund av senarelagd verksamhet. Dessa åtaganden ingår inte i myndighetens bemyndiganderedovisning.

Karlstad den 18 februari 2008

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Göran Gunnarsson', with a long horizontal flourish extending to the right.

Göran Gunnarsson
Generaldirektör

Räddningsverket, 651 80 Karlstad
Telefon 054-13 50 00, fax 054-13 56 00. www.raddningsverket.se

Beställningsnummer I99-170/08. Fax 054-13 56 05
ISBN 978-91-7253-382-0